

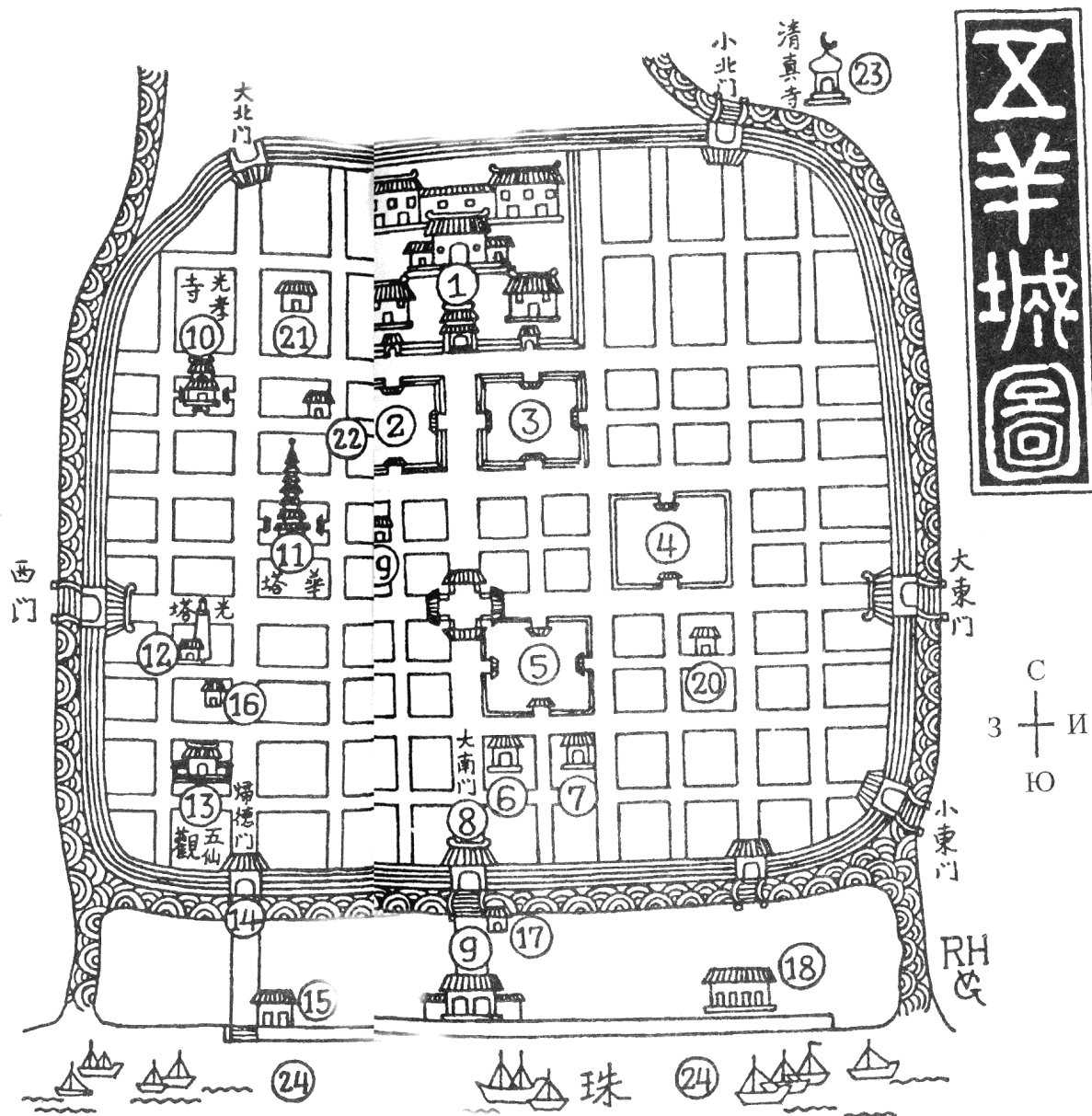
РОБЕРТ ВАН ХЮЛИК УБИЙСТВО В КАНТОН

Част 24 от „Китайски загадки“

Превод от английски: Мария Груева, 2000

chitanka.info

КАРТА НА КАНТОН

1. Дворец на губернатора и канцеларии на провинциалната управа
2. Съдилище и канцеларии на градската управа
3. Гарнизонен щаб

4. Изпитна зала
5. Пазар
6. Храм на бога на войната
7. Храм на Конфуций
8. Главна Южна врата
9. Митница
10. Храм Гуансяо
11. Храм на Цъфтящата пагода
12. Джамия
13. Храм на Петимата безсмъртни
14. Врата Куейдъ
15. Пивница на кея
16. Странноприемница „Петимата безсмъртни“
17. Странноприемница на Тао Ган
18. Странноприемница на арабските моряци
19. Дом на Лян Фу
20. Дом на капитан Ни
21. Дом на Яо Тайкай
22. Дом на префекта Бао
23. Гробница на арабски светец
24. Бисерна река

Действието на този роман за пръв път се развива в действителен, и сега съществуващ китайски град. Не се знае точно как е изглеждал Кантон през VII в., но има основания да се мисли, че в общи линии е съвпадал с това, което днес се нарича Старият град. Разположението на вратите и някои по-важни забележителности, отбелязани тук с йероглифи, е донейде предполагаемо. През следващите векове градът се разраства главно на изток и югоизток — там, където в наши дни се намира Шамън, — както и по южния бряг на Бисерната река.

ДЕЙСТВАЩИ ЛИЦА

Да припомним, че в китайския език фамилното име (изписано тук с главни букви) предшества собственото

ДИ Жендзие

председател на Столичния съд, на посещение в Кантон през лятото на 680 г.

ЦЯО Тай

полковник от императорската гвардия

ТАО Ган

главен секретар на Столичния съд

УЪН Циен

губернатор на Кантон и на Южната област

БАО Гуан

префект на Кантон

ЛЮ Даомин

императорски цензор

Доктор СУ

негов помощник

Зумруд

арабска танцьорка

Мансур

предводител на арабската общност в Кантон

ЛЯН Фу

уважаван търговец и финансист

ЯО Тайкай

богат търговец

Ланли

сляпа девойка

НИ

морски капитан

Дюнизад, Дананир

негови робини

ГЛАВА I

ДВАМА МЪЖЕ СТОЯТ НА КЕЯ В ДУШНИЯ СЛЕДОБЕД; ЦЯО ТАЙ ПОЛУЧАВА ПОКАНА ДА РАЗГЛЕДА КОЛЕКЦИЯ ОТ ЧУЖДЕСТРАННИ ОРЪЖИЯ

Застанали до ъгъла на митническата сграда, двама мъже мълчаливо наблюдаваха унилия кей, проточен в далечината. Мършавото кокалесто тяло на по-възрастния бе обвито от главата до петите в охлузен кафтан от козя кожа. Другият, приветлив як мъжага, около петдесетгодишен, носеше протрит изкърпен кафяв халат и куртка. Докато стояха там, от топлата лепкава мъгла се заизцежда топъл ситен дъждец, който овлажни износените им черни кадифени шапки. Въпреки че следобедът преваляше, в застиналия спарен въздух не се чувстваше никакъв полъх от прохладния вечерен бриз.

Десетина кулита с голи гърбове разтоварваха чуждестранен кораб, закотвен малко по-нагоре до речния кей, точно срещу сводестия вход на митницата. Превити под тежките бали, те се поклащаха по тясното мостче, отмервайки ритъма с песен, която подемаха един след друг в канон. Четиримата пазачи пред вратата бяха килнали назад заострените си шлемове и веждите им лъщяха от пот. Подпрени на дългите си алебарди, те следяха с отегчени очи разтоварването.

— Виж, ето кораба, с който пристигнахме по реката тази заран!
— възкликна по-възрастният.

Той сочеше към тъмната маса, замержеляла сред мъглата, отвъд мачтите на закотвените кораби. Черната военна джонка се плъзгаше с голяма скорост към устието на Бисерната река, медните гонгове ехтяха, предупреждавайки по-малките съдове да се отстранят.

— Ако времето е добро, бързо ще стигне в Анам — кисело измърмори плещестият мъж. — Обзалагам се, че там се водят сериозни битки. А ние с теб трябва да киснем тук, в този отритнат от

небесата град, и да оценяваме обстановката. По дяволите, пак ми капна във врата! Тази проклета лепкава влага! Не ми стига потенето от задухата...

Той придърпа яката на куртката плътно около масивния си боксьорски врат, като в същото време се мъчеше да прикрие металната ризница, която носеше отдолу, и златната значка на полковник от императорската гвардия — кръгла плочка с два преплетени дракона. Обърна се начумерено към другаря си:

— Всъщност ти наясно ли си какво става, братко Тао?

Мършавият поклати унило глава. Подръпна трите дълги косъма, стърчащи от брадавицата на бузата му, и отвърна флегматично:

— Нашият господар нищо не ми каза, братко Цяо. Но както изглежда, работата е сериозна. Иначе нямаше да ни вдига изведнъж от столицата и да търчим презглава, първо на коне, после на бърза военна джонка. Май нещо се мъти тук в Кантон. Откакто пристигнахме тази сутрин...

Прекъсна го глух плясък. Две кулита бяха изпуснали една бала в мътната кална вода на реката между кораба и кея. Някаква фигура с бял тюрбан скочи от палубата и започна да ритя носачите, като им крещеше на чужд език. Отегчените пазачи изведнъж се оживиха. Единият пристъпи напред, извъртя с бързо движение алебардата си и удари ругаещия арабин по рамото с плоската страна на острието.

— Да не си посмял да риташ нашите хора, кучи сине! — изкрещя пазачът. — Намираш се в Китай, не забравяй това!

Ръката на арабина стисна дръжката на кривия нож, затъкнат в червения му пояс. Десетина мъже в бели халати скочиха от кораба на кея с изтеглени дълги извити саби. Кулитата пуснаха балите на земята и се затулиха зад пазачите, които насочиха алебардите си към ругаещите моряци. Изведнъж каменната настилка закънтя от тропота на железни ботуши. Двайсет войници, излезли от сградата на митницата, приближаваха в плътен строй. Те заградиха разярените араби с ловка военна маневра и ги изтикаха към свободното място в края на кея. Висок слаб арабин с гърбав нос се надвеси от кораба и започна да се кара ядосано на моряците. Те прибраха сабите си и се качиха на борда. Кулитата подеха наново работа, сякаш нищо не се бе случило.

— Колко ли от тези нахалници има в града? — попита полковникът.

— Ами ние преброихме четири кораба в пристанището, нали така? Нагоре по устието има още два. Добави и арабите, които са се установили на брега, и ето ти ги няколко хиляди души. А твоята странноприемница е точно в средата на мюсюлманския квартал. Чудесно местенце, за да получиш нож в гърба някоя нощ. И моята не е стока, но поне е до Южната врата, та войниците са достатъчно наблизко и човек може да ги извика при нужда.

— В коя стая си?

— На втория етаж, ъгловата. Имам чудесен изглед към кея и пристанището, сякаш по поръчка. Така, не мислиш ли, че достатъчно висяхме тук? Дъждът се усилва. Хайде да опитаме местната кухня.

Той посочи в края на кея неясния силует на някакъв мъж, който палеше червен фенер пред една кръчма.

— Виж, това ще направя с охота — изръмжа Цяо Тай. — Никога не съм виждал толкова неприятно място. Освен това не им разбирам тукашната приказка.

Те забързаха по хлъзгавите павета, без да обърнат внимание на дрипавия брадат мъж, който се измъкна изпод навеса на един склад и тръгна след тях. Когато стигнаха до края на кея, Цяо Тай видя, че мостът над рова към градската врата Куейдъ е претъпкан с народ. Облечени в сламени дъждобрани, хората се блъскаха, забързани по своите работи.

— Тук никой няма време да се разтакава — промърмори той.

— Затова и успяха да превърнат Кантон в най-богатия пристанищен град на Юга — отбеляза Тао Ган. — Ето че стигнахме.

Той открехна завесата от шарени парченца плат, съшити едно с друго, и влезе, следван от приятеля си, в мрачната пивница, напомняща пещера. В лицата ги лъхна миризмата на застоял чесън и солена риба. Пушещата газена лампа, която висеше от една ниска греда на тавана, хвърляше мъждиви отблясъци върху посетителите, скупчени по четирима-петима около малки кръгли маси. Всичките си шушукаха нещо припряно. Като че никой не обърна ни най-малко внимание на новодошлите. Когато двамата мъже се настаниха на една празна маса до прозореца, в кръчмата влезе брадатият мъж, който бе тръгнал по петите им. Той се насочи право към дъното, където пред протрития

дървен тезгях кръчмарят затопляше оловни чаши за вино в леген с вряла вода.

На чист кантонски диалект Тао Ган поръча на келнера да им донесе две големи кани с вино. Докато чакаха, Цяо Тай облегна лакти на омазнената маса и мрачно заоглежда посетителите.

— Какви муцуни само! — промърмори той. — Виждаш ли онова ужасно джудже? Как не забелязах мутрата му на влизане...

Тао Ган погледна към ниското тантуресто същество, което седеше само на една маса до вратата. Лицето му беше плоско и мургаво, с ниско чело, много гъсти вежди и широк нос. Малки, дълбоко поставени очи гледаха изпод рунтави вежди. Големите му космати ръце стискаха празна чаша.

— Единственият с що-годе прилична външност е нашият съсед — прошепна Тао Ган. — Прилича на професионален боксьор — и той кимна с брадичка към широкоплещестия самотен мъж на съседната маса.

Човекът носеше протъркан, но чист тъмносин халат, а тънкият му кръст бе здраво пристегнат с черен пояс. Очите с тежки клепачи придаваха на смуглото му лице сънено изражение. Той гледаше в празното пространство и сякаш изобщо не се интересуваше какво става наоколо. Келнерът небрежно постави две големи кани пред тях и отново се върна при тезгяха. Той демонстративно се правеше, че не забелязва джуджето, което размахваше празната си чаша към него. С доста скептичен вид Цяо Тай отпи глътка.

— Хм, не е лошо! — възкликна той, приятно изненадан. Пресуши чашата си и добави: — Направо си го бива!

Изпи и втората чаша на една глътка. Тао Ган последва примера му и върху лицето му се изписа доволство. Брадатият при тезгяха не ги изпускаше от очи. Броеше чашите им. Когато видя, че си наливат за шести път, тръгна към изхода. Тогава обаче зърна джуджето и се спря. Боксьорът от съседната маса бе наблюдавал с ъгъла на полупритворените си очи брадатия и джуджето и сега изпъна гръб. Замислено поглади късата, добре подрязана брадичка, която обрамчваше лицето му. Цяо Тай остави празната си чаша. Стовари тежка десница върху кокалестото рамо на приятеля си и с широка усмивка заяви:

— Не ми харесва този град, не ми харесва проклетата задуха, не ми харесва тази воняща кръчма. Което си е вярно обаче, виното е добро, но трябва да вървим да си гледаме работата. Какво ще кажеш, братко Тао Ган?

— Аз също загрях хубаво — отвърна приятелят му. — Внимавай, значката ти се вижда.

Цяо Тай придърпа жакета си, но брадатият мъж до тезгяха бе мярнал златната значка и устните му се изкривиха в доволна усмивка. После лицето му отново потъмня, когато забеляза с крайчеца на лявото си око някакъв арабин със син тюрбан да влиза в кръчмата и да сяда при джуджето. Брадатият се обърна към тезгяха и даде знак на кръчмаря да напълни чашата му.

— Небесата са ми свидетел, не ставам за параден полковник — възкликна Цяо Тай, докато пълнеше отново чашите. — Минаха четири години, представяш ли си! Само да видиш леглото, в което трябва да спя. Копринени възглавници, копринени завивки, брокатени завеси... все едно съм забогатяла гювендия. Познай какво правя всяка вечер? Разгъвам си една рогозка, която през деня пъхам зад леглото, и си лягам на пода, та да се наспя като хората. Само дето трябва всяка сутрин да разтурям леглото за пред ординарците...

Той се засмя, Тао Ган също. И двамата не осъзнаха, че смехът им отекна в притихналото изведнъж помещение. Разговорите бяха секнали и всички погледи бяха обърнати към вратата. Джуджето гневно се разправяше с келнера, застанал пред неговата маса със скръстени ръце. Боксьорът също погледна нататък, после отмести очи към човека до тезгяха.

— А пък аз — с лукава усмивка поде Тао Ган — тази вечер ще мога да си легна спокойно, без да се налага преди това да гоня ония млади прислужнички, дето хазайката се опитва да ми пробутва. Тая дърта вещица не губи надежда, че ще успее да ми натресе някоя от тях за наложница.

— Я й кажи да престане с тия глупости! Хайде наздраве.

— Човек трябва да си къта париците, приятелю. Тия пиленца са готови и безплатно да работят заради надеждата да пипнат някой улегнал, богат и учен мъж — Тао Ган изпразни чашата си и каза: — За щастие брачният хомот не е за нас двамата с теб, братко Цяо. За разлика от нашия приятел и колега Ма Жун...

— Не ми говори за този нещастник! — извика Цяо Тай. — Като си помисля, че за четири години, откак се ожени за близначките, успя да наплоди шест момчета и две момичета... Та това е принизяване на благородната наслада до черен физически труд. Отгоре на всичко сега го е страх да се прибира пийнал у дома. Може ли да...

Той замълча и учудено се загледа в суматохата около вратата. Грозното джудже и арабинът се бяха изправили. Лицата им бяха почервенели от гняв и двамата крещяха на келнера, който се опитваше да ги изтика навън. Останалите посетители наблюдаваха сцената с безизразни лица. Изведнъж арабинът издърпа сабята си и хвана с другата ръка дръжката на кинжала си, но джуджето го стисна за китката и го избута навън. Келнерът взе чашата на джуджето и я запокити след него. Тя изкълтя по каменната настилка. Тълпата замърмори одобрително.

— Май не ги обичат арабите тук... — отбеляза Цяо Тай.

Мъжът от съседната маса обърна глава.

— В този случай не беше точно заради арабина — заговори той на чист северен диалект. — Но сте прави, че тук не обичаме арабите. Защо се мъкнат? Не пият нашето вино, вярата не им позволява...

— Тия черни нещастници изпускат най-хубавото от живота — нацупи устни Цяо Тай. — Заповядайте да пийнем заедно по едно.

Непознатият се усмихна и придърпа стола си до тяхната маса.

— Вие от Севера ли сте? — попита го Цяо Тай.

— Не, роден съм и съм отрасъл в Кантон. Но много съм пътувал, а пътешественикът научава езици. Аз съм морски капитан. Името ми е Ни. Вас какво ви води насам?

— На път сме — обясни Тао Ган. — Ние сме чиновници от свитата на едно официално лице, което прави обиколка из провинцията.

Капитанът внимателно огледа Цяо Тай.

— Мислех, че сте военен.

— Занимавам се от време на време с бокс и фехтовка, просто за развлечение — непринудено отвърна Цяо Тай. — Вие да не би да се интересувате също от такива неща?

— Главно от фехтовка. И то с арабски саби. Редовно плавах до Персийския залив и ми се наложи да науча това изкуство. Там гъмжи от морски разбойници.

— Не мога да разбера как го правят с тези извити саби? — каза Цяо Тай.

— О, много е особено... — започна капитан Ни. Скоро двамата с Цяо Тай се впуснаха в оживен разговор за различните видове бой със саби. Тао Ган слушаше разсеяно, като внимаваше само редовно да пълни чашите. Но когато чу капитана да споменава някои термини на арабски, той се позаинтересува:

— Вие говорите езика им?

— Оправям се криво-ляво. И персийски зная малко, колкото да се разбирам в работата си — той се обърна към Цяо Тай и каза: — Много ми се иска да видите колекцията ми от чуждестранни мечове и саби. Защо не дойдете да пийнем по нещо у дома? Живея наблизо, в източната част на града.

— Тази вечер сме заети — отвърна Цяо Тай. — Ще може ли да го отложим за утре сутрин?

— Добре — отвърна капитанът. — Къде сте отседнали?

— В странноприемница „Петимата безсмъртни“, близо до джамията.

Капитанът понечи да каже нещо, но си замълча. Отпи от виното и попита непринудено:

— Вашият приятел също ли е отседнал там? — Цяо Тай поклати глава. Капитанът сви рамене и бавно каза: — Осмелявам се да заявя, че сте храбър мъж. Ще изпратя носилка за вас, да речем, след закуска.

Тао Ган плати сметката и двамата помощници на съдията Ди се разделиха на улицата с новия си познат. Небето се бе прояснило, лекият полъх от реката галеше с приятна хладина зачервените им лица. Кеят се бе пооживил. Уличните продавачи подреждаха нощните си сергии под многоцветните фенери на брега. Закотвени една до друга, лодките задръстваха реката. Тъмната вода просветваше от пламъците на безбройните факли, бризът носеше миризмата на горящи дърва. Речните хора, обитателите на лодките, приготвяха вечерния си ориз.

— Да вземем носилка — каза Тао Ган. — Доста сме далеч от двореца на губернатора.

Цяо Тай не отвърна. Той наблюдаваше тълпата с напрегнато лице. Внезапно каза:

— Нямах ли чувството, че някой ни дебне?

— Не — отвърна Тао Ган, като хвърли бърз поглед през рамо. — Но твоите подозрения често излизат основателни. Съдията ни нареди да му се явим за доклад в шест, остава ни близо един час. Хайде да се поразходим поотделно. Така по-лесно ще разберем дали не ни следят. Тъкмо ще проверя доколко си спомням града.

— Добре. Аз ще се отбия в странноприемницата да се преоблека и после ще мина през мюсюлманския квартал. Ще вървя на североизток и рано или късно трябва да изляза на голямата улица, която води на север, нали?

— Стига сам да не си търсиш неприятности. Видя ли кулата на водния часовник на главната улица? Прекрасно съоръжение. Времето се отмерва от редица месингови съдове с вода, разположени един над друг като стълба. Водата бавно се излива от най-горния в най-долния. Много хитро изобретение.

— И всичко това само за да ми каже колко е часът? — презрително изсумтя Цяо Тай. — Аз се водя по слънцето и по жаждата си. А нощем и в дъждовно време ми стига жаждата. Ще се видим в двореца.

ГЛАВА II

ЕДИН НЕПОЗНАТ НЕ УСПЯВА ДА СЕ СРЕЩНЕ СЪС СЪДИЯТА ДИ; ЦЯО ТАЙ ВНЕЗАПНО ИЗТРЕЗНЯВА

Тай свърна зад ъгъла, прекоси моста над рова и влезе в града през вратата Куейдъ. Запробива си път през гъстата вечерна тълпа, от време на време хвърляйки поглед назад, но като че ли никой не се интересуваше от него. Мина покрай високата, лакирана в червено врата на храма на Петимата безсмъртни, сви в първата уличка наляво и скоро беше пред странноприемницата, носеща името на храма. Беше паянтова двуетажна постройка и от горния ѝ етаж се виждаше минарето в мюсюлманския квартал, издигащо се високо във вечерното небе.

Цяо Тай весело поздрави намръщения ханджия, отпуснат на бамбуковия си стол в малката приемна, и се качи в стаята си на втория етаж. Тя беше в дъното на коридора и въздухът вътре бе застоял и спарен, понеже капациите на единствения прозорец бяха останали затворени през целия ден. След като се нанесе тази сутрин, той само остави пътния си багаж на голия дъсчен нар и излезе. Сега изруга и широко отвори кепенците. Погледна към минарето, което се разкриваше в цялата си височина пред погледа му.

— Тия чужденци дори една пагода не могат да направят като хората — промърмори той. — Нито етажи, нито извити стрехи, нищо! Права и гола като захарна тръстика.

Като си подсвиркваше, той облече чиста риза и си сложи ризницата, но шлема, железните ръкавици и високите военни ботуши уви в парче син плат. После слезе долу. Навън все още беше много горещо. Речният бриз не бе достигнал толкова навътре в града и Цяо Тай искрено съжали, че не може да съблече куртката си заради

ризницата. Включи се в редеещия поток минувачи по алеята до странноприемницата.

Тесните улички бяха осветени от фенерите по нощните сергии, но около тях нямаше много хора. Неколцина араби изпъкваха отдалеч с белите си тюрбани и забързаната широка крачка. След като задмина джамията, улиците придобиха доста странен изглед. Измазаните в бяло къщи няхаха прозорци на приземните етажи, светлини се процеждаха единствено от високите прозорчета с решетки от сложна дърворезба. Тук-там над улицата се извиваше пасаж, свързващ вторите етажи на къщите от двете страни на улицата. Цяо Тай все още беше в толкова добро настроение от хубавото вино, че забрави да провери дали го следят. Когато навлезе в безлюдна уличка, изведнъж някакъв брадат китаец тръгна успоредно с него и рязко попита:

— Вие ли сте гвардейският офицер Као или Шао, или нещо такова?

Цяо Тай спря и се вторачи в лицето на непознатия. Оскъдната светлина му позволи да различи дълги бакенбарди и посивяла брада, прокъсана кафява роба, съвсем протритата шапка и кални ботуши. Непознатият изглеждаше дрипав, но нещо в стойката му издаваше човек с положение, а и говорът му беше столичен.

— Името ми е Цяо Тай — предпазливо каза помощникът на съдията Ди.

— О, да, разбира се, полковник Цяо Тай! Кажете ми вашият началник, негово превъзходителство Ди, тук в Кантон ли е?

— И какво, ако е тук? — рязко попита на свой ред Цяо Тай.

— Не с този тон, драги — отсече непознатият. — Трябва спешно да говоря с него. Водете ме!

Цяо Тай се намръщи. Човекът нямаше вид на мошеник. Ако пък беше, толкова по-зле за него. Цяо Тай каза:

— Всъщност отивам тъкмо при началника си. Така че, ако искате, тръгвайте с мен.

Непознатият хвърли бърз поглед към сенките зад тях.

— Вие вървете, аз ще ви следвам. По-добре да не ни виждат заедно.

— Както искате — отвърна Цяо Тай и се упъти напред.

Сега трябваше да внимава, тъй като по каменния калдъръм зееха много дупки, а светлина идваше само тук-там от някой случайно

осветен прозорец. Беше съвсем безлюдно. Единствено тежкият кънтеж от ботушите на непознатия зад него нарушаваше тишината.

Цяо Тай зави зад още един ъгъл и се озова на абсолютно тъмна улица. Погледна нагоре и потърси с очи върха на минарето, за да се ориентира, но високите къщи от двете страни на улицата, наклонени една към друга, оставяха само тясна ивица звездно небе. Почака, докато непознатият го настигне, и каза през рамо:

— Нищо не мога да видя тук. По-добре да се върнем и да потърсим носилка. До главната улица има още доста път.

— Попитай хората в къщата след ъгъла — каза непознатият с дрезгав глас.

Цяо Тай се вторачи напред и скоро очите му различиха мъждукаща светлинка. Гласът на стария хитрец вече е съвсем продран, но очите му си ги бива, промърмори си той и се насочи към мигащата светлинка. След като зави, видя, че тя идва от евтина газена лампа, поставена във висока ниша на застрашителна гола стена отляво. Малко по-нататък забеляза врата с медни орнаменти. Над главата му минаваше пасаж, свързващ вторите етажи на къщата пред него и отсрещната. Той почука силно на вратата и в същото време долови, че спътникът зад гърба му спира. Цяо Тай му подвижна:

— Никой не отговаря, но аз ще ги събудя!

Той зачука по вратата, но отговор не последва. Цяо Тай долепи ухо до дървото. Пълна тишина. Той ритна няколко пъти вратата, след това заблъска с юмруци по нея, докато кокалчетата на пръстите го заболяха.

— Елате тук! — ядосано извика той на непознатия. — Ще изкъртим проклетата врата. Трябва да има някой в тази къща, иначе лампата нямаше да свети.

Отговор не последва. Цяо Тай се обърна. На уличката нямаше никой.

ЦЯО ТАЙ ИЗГУБВА СПЪТНИКА СИ

— Къде изчезна този... — започна удивено той и изведнъж замлъкна.

Шапката на непознатия лежеше на калдъръма, точно под извития пасаж. Цяо Тай остави вързопчето си на земята, пресегна се и взе маслената лампа от нишата. Пристъпи напред, за да разгледа отблизо шапката, и изведнъж усети леко докосване по рамото. Той се обърна рязко. Нямаше никой. Но тогава зърна чифт кални ботуши, които се поклащаха до главата му. Изруга отново и погледна нагоре. Спътникът му висеше обесен от другата страна на пасажа. Главата му бе извита неестествено нагоре, ръцете висяха долепени до тялото. Тънкото въже излизаше от отворения прозорец на пасажа.

Цяо Тай се обърна към вратата, разположена под пасажа, и я изрита яростно. Тя отхвъркна навътре и изтреця в стената. Той се втурна по тясно каменно стълбище, което завършваше с остър завой, и се озова в пасажа над улицата. Вдигна високо лампата и освети тялото на мъж в арабска дреха, проснато до прозореца. В дясната си ръка мъжът още стискаше късо копие с изострен като шило връх. Един поглед към подутото лице и изплезения удебелен език бяха достатъчни, за да се разбере, че мъжът е удушен. Едното му око, изхвъркнало от орбитата, се блещеше кривогледо в пустотата.

Цяо Тай избърса потта от челото си.

— Тъкмо гледка за човек, който си е пийнал хубавичко! — измърмори той. — Май няма по-гаден начин за изтрезняване. Това е оня от кръчмата. А къде ли е грозното джудже?

Той бързо освети отсрещната страна на пасажа. Тъмна стълба водеше надолу, но иначе всичко бе спокойно като в гробница. Цяо Тай остави лампата на земята, прекрачи тялото на арабина и задърпа тънкото въженце, намотано на желязна кука под перваза на прозореца. Бавно изтегли брадатия мъж. Ужасяващо разкривеното му лице се появи на прозореца. От сгърчената му уста струеше кръв.

Цяо Тай изтегли още топлото тяло вътре в пасажа и го положи на земята до арабина. Примката се бе впила дълбоко в мършавото гърло, вратът бе пречупен. Той се втурна по стълбите от другата страна на пасажа. Дванайсет стъпала по-надолу видя ниска врата и заблъска по нея. Отговор не последва и той се хвърли с рамото напред. Старата, проядена от червеи каса се разлетя на трески и сред грохота на

отломки от чинии и гърнета, засипан от дървени парчетии, той влетя в полутъмна стаичка.

След миг се изправи. Стара арабка се бе свила в средата на помещението и го гледаше с ужас, отворила широко беззъбата си уста. Светлината от очуканата бакърена лампа, която висеше от почернялата греда на тавана, осветяваше млада жена, сгушена в ъгъла с кърмаче на гърдата. С пронизителен, смразяващ кръвта писък тя покри голата си гръд с някакъв парцал. Цяо Тай понечи да ги заговори, но в този миг отсрещната врата се отвори с трясък и двама араби нахълтаха в стаята, размахали над главите си извити саби. Те се заковаха на място, когато Цяо Тай разтвори ревера на куртката си и показа златната значка.

Докато арабите стояха в нерешителност, един доста по-млад мъж ги разбута и пристъпи към Цяо Тай.

— Какво означава това нахлуване в помещенията на жените ни? — попита той на добър китайски.

— Двама мъже са убити горе в пасажа — изрева Цяо Тай. — Говори! Кой го извърши?

Младият мъж бързо погледна към разтрошената врата и мрачно каза:

— Какво е станало в пасажа над улицата, не е наша работа.

— Свързан е с вашата къща, кучи сине! — изръмжа Цяо Тай. — Казвам ви, горе има двама убити мъже. Говори или ще арестувам всички ви и ще ви разпитам с бой!

— Ако бъдете така добър да погледнете по-внимателно, господине — надменно каза младият арабин. — Ще забележите, че вратата, която току-що разбихте, не е била отваряна в продължение на години.

Цяо Тай се завъртя на пети. Парчетата дърво, в които се бе препънал, бяха остатъци от висок бюфет, един поглед към ръждясалата счупена ключалка и прахта по останките му бе достатъчен, за да разбере, че мъжът говори истината. Вратата, която водеше към пасажа, явно не бе влизала в употреба от много време.

— Който и да е минавач би могъл да убие някого в пасажа над улицата — продължи младият мъж. — От двете страни на пасажа има стълбища към него и доколкото зная, вратите долу никога не се заключват.

— Тогава за какво се използва пасажът?

— Допреди шест години моят баща, търговецът Абдулах, притежаваше и къщата отсреща. След като я продаде, вратата от другата страна беше зазидана.

— Чухте ли нещо? — попита Цяо Тай младата жена. Тя го гледаше с неразбиращи уплашени очи и не продума. Младият мъж бързо преведе и жената енергично заклати глава. Мъжът каза на Цяо Тай:

— Стените са дебели, бюфетът закриваше старата врата и... — той вдигна красноречиво ръце.

Двамата араби бяха прибрали оръжията в коланите си. Те си зашепнаха, старицата сякаш се пробуди и се впусна в безкрайна тирада на арабски, като сочеше счупените съдове по пода.

— Кажете й, че всичко ще бъде заплатено — каза Цяо Тай. — Вие тръгвайте с мен!

Следван от младия арабин, Цяо Тай мина през някогашната врата и навлезе в пасажа. Когато стигнаха пред двата трупа, той посочи арабина и попита:

— Кой е този човек?

Младият мъж приклепна до мъртвото тяло. Внимателно разгледа разкривеното лице и освободи здраво стегнатата около шията примка. След това с пъргави пръсти затършува из дупките на тюрбана. Не след дълго се изправи и каза бавно:

— Не носи никакви пари и документи. Никога не съм го виждал, но вероятно е от Южна Арабия. Те са големи майстори в хвърлянето на късо копие — и като подаде шалчето на Цяо Тай, добави: — Все пак не е убит от арабин. Виждате ли сребърната монета, вързана за края на шалчето? Сложена е за тежест. Нападателят е метнал шалчето през врата на жертвата отзад. Много подло оръжие, оръжие на страхливци. Ние, арабите, слава на великия Аллах и неговия пророк Мохамед, сме верни на нашите саби и кинжали.

— Амин! — кисело отвърна Цяо Тай и замислено погледна мъртвите тела.

Сега разбираше какво точно се бе случило. Арабинът е смятал да убие не само брадатия непознат, но и него. Лежал е на прозореца и ги е причаквал. Оставил го е да мине под пасажа, но когато се е появил спътникът му и е застанал долу, за да изчака, докато Цяо Тай чука по вратата, убиецът е нахлузил примката си на врата на непознатия и я е

стегнал с ужасна сила. После е завързал края на въженцето за куката под перваза и е взел остро копие. Но тъкмо когато е отварял отсрещния прозорец, за да хвърли оръжието си в гърба на втората жертва, някой го е удушил, мятайки тънко шалче отзад, и после е избягал.

Цяо Тай отвори прозореца и огледа улицата.

— Както съм си стоял тука и съм чукал на онази проклета врата, съм бил прекрасна мишена! — промърмори той. — И това тънко острие щеше да проникне през дупките на ризницата. Дълга живота си на този непознат — и като се обърна към младия арабин, намръщено каза: Кажи на някой да изтича до главната улица и да наеме голяма носилка.

Докато младият арабин викаше нещо през счупената врата, Цяо Тай претърси тялото на брадатия непознат, но не откри нищо, което би му помогнало да установи неговата самоличност. Той поклати недоволно глава. Двамата мъже зачакаха сред напрегнатата тишина, докато виковете на носачите проехтяха долу на улицата. Цяо Тай се наведе през прозореца и видя четирима носачи със запалени факли. Той метна умрелия китаец на гръб и се обърна към арабина:

— Пази тялото на твоя човек, докато стражниците дойдат да го вземат. Отговаряш заедно със семейството си, ако се случи нещо с покойника.

И той бавно заслиза по тясната стълба със злокобния си товар през рамо.

ГЛАВА III

ЕДНО ЗАВРЪЩАНЕ ИЗПЪЛВА ТАО ГАН СЪС ЗАДОВОЛСТВО; ЕДНА СТРАННА ДЕВОЙКА ГО КАРА ДА СЕ СЪМНЯВА В ПОЗНАНИЯТА СИ ЗА ХОРАТА

Тао Ган се върна обратно до митницата. Мина под високия свод на входа и хвърли един поглед на чиновника, който все още не бе привършил с описването на балите и вързопите. Застоялият въздух остро ухаеше на чуждоземски подправки. Той излезе през задния вход, мина покрай неприветливата странноприемница и влезе в града през Южната врата. Смеси се с шумната тълпа и със задоволство установи, че успява да разпознае повечето от големите сгради, край които минаваше. Изглежда, Кантон не се бе променил кой знае колко през последните двайсет години. Той огледа величествения храм вдясно, издигнат в чест на бога на войната. Отдели се от тълпата и изкачи широкото мраморно стълбище, което водеше до високата порта на храма. От двете страни имаше огромни каменни лъвови, приклепани на осмоъгълни пиедестали. По традиция левият бе мъжкият и гледаше свирепо, здраво стиснал уста, докато женската вдясно бе вдигнала високо глава с широко зейнала пасть.

— Никога не си затваря проклетата уста — с горчивина промърмори Тао Ган. — Съвсем като онова нищожество, бившата ми жена.

Като подръпваше тънките си мустаци, той с неприязън си помисли, че през последните двайсет години рядко се бе сещал за невярната си съпруга. Сега, когато отново бе в града, където мина част от младостта му, всичко отново изплува в съзнанието му. Обичаната някога съпруга го бе измамила най-подло, опитала се бе да го съсипе и на него му се бе наложило да бяга, за да си спаси живота. Тогава той се бе закълел повече никога да не се занимава с жени, беше обърнал гръб

на света и бе станал скитащ мошеник. Но по-късно срещна съдията Ди, който му помогна да влезе в правия път, взе го за свой помощник и животът му потече в ново русло. Служи при магистрата на различните му постове като окръжен съдия и след като той достигна сегашния си висок ранг в столицата, Тао Ган стана негов главен секретар. Студена усмивка разтегна устните му, когато се обърна към лъвицата с подигравателен глас:

— Кантон си е същият, но ти погледни мен. Аз съм не просто чиновник със звание, а и състоятелен човек. Със солидно състояние, смея да заявя.

Той сръчно нагласи шапката си, кимна високомерно на жестокото каменно лице и влезе в двора на храма. На минаване покрай главната зала надникна вътре и през трепкащите светлилки на големите червени свещи зърна групичка поклонници, които слагаха нови ароматни пръчици в големия бронзов съд върху високия олтар. През плътния синкав дим му се мярна високата позлатена статуя на брадатото божество на войната, размахало дълъг меч. Тао Ган презрително сви устни. Той не си падаше по военната храброст. Не притежаваше нито силата, нито масивната фигура на своя колега Цяо Тай и никога не бе носил оръжие. Но отсъствието, на какъвто и да е страх и бързите реакции го превръщаха в не по-малко опасен противник. Продължи нататък, заобиколи главния павилион и излезе през задната порта на храмовия комплекс. Припомни си, че най-големият градски пазар бе на север от храма, и си каза, че няма да е зле да хвърли един поглед и там, преди да излезе на главната улица, за да продължи по нея до двореца на губернатора в северната част на града.

Кварталът зад храма бе от бедняшки дървени къщи. Отвред долитаха викове и смях, носеше се миризмата на евтина пържена мас. Не след дълго улицата изведнъж притихна. Къщите от двете страни бяха изоставени, повечето полуразрушени. Купчини нови тухли и делви с хоросан, разположени на равни разстояния една от друга, говореха, че нов строителен проект вече е в действие. Той на няколко пъти се обръща назад, но не забеляза никого. Продължи пътя си спокойно, като загръщаше кафтана плътно около кокалестото си тяло въпреки задухата. Зави в една пряка и в мига, когато до ушите му достигна все още далечната гълчава на пазара, забеляза някаква суматоха напред. Точно под фенера, увиснал на ръждива стойка над

една врата, двама чорлави негодници се бореха с някаква жена. Докато тичаше към тях, Тао Ган видя, че единият я държи отзад, запушил с една ръка устата ѝ, докато с другата извиваше нейната зад гърба ѝ. Вторият бе разтворил роклята ѝ и мачкаше красивата ѝ гърд. Когато се опита да разхлаби пояса ѝ, тя го ритна жестоко в крака. Но мъжът отзад изтегли главата ѝ, а другият я удари силно в диафрагмата.

Тао Ган вече бе при тях. С дясната си ръка грабна една тухла от близката купчина, а с лявата загреба шепа негасена вар от най-близката делва. Приближи се на пръсти до мъжа, който държеше жената отзад, и му нанесе страхотен удар с ръба на тежката тухла в рамото. Той пусна момичето и закрещя, притискайки раздробените си кости. Вторият разбойник се обърна към Тао Ган, стиснал дръжката на ножа в пояса си.

Тао Ган мигновено хвърли негасената вар в очите му и той зави от болка, притискайки длани към лицето си.

— Арестувайте тия негодници! — изрева Тао Ган. Разбойникът със счупеното рамо хвана за ръката виещия си другар и го задърпа надолу по улицата. Двамата хукнаха презглава.

Момичето придърпваше роклята около себе си и се опитваше да си поеме дъх с широко отворена уста. Той бегло си даде сметка, че е доста хубава и че косата ѝ е прибрана на тила в прическата на неомъжените девойки. Стори му се на около двацет и пет години.

— Бързо да вървим към пазара — рязко ѝ извика той на кантонски диалект, — преди тези двамата да разберат, че ги изиграх.

Тя като че ли се колебаеше и той хвана ръкава ѝ и я задърпа към шумното пазарище.

— Да се разхождате в такъв пуст квартал, госпожице, означава просто сама да си търсите белята — нахока я Тао Ган. — Или познавате тия двама главорези?

— Не, сигурно бяха някакви скитници — отвърна тя с мекия глас на образована жена. — Идвах от пазара и минах оттук, защото е по-прекият път до храма на бога на войната. И тогава налетях на тях. Те ме оставиха да ги задмина и изведнъж ме сграбчиха изотзад. Много ви благодаря за помощта, толкова навреме дойдохте!

— Благодарете на щастливата си звезда — промърмори Тао Ган. Когато излязоха на претъпканата улица, която минаваше от южната

страна на пъстро осветения пазарен площад, той добави: — По-добре да отложите посещението си в храма за през деня. Довиждане.

Понечи да тръгне по алеята между сергиите, но момичето постави длан върху неговата и попита смутен:

— Моля ви, бихте ли ми казали името на магазина до нас? Сигурно е зарзаватчийница, защото усещам аромата на мандарини. Ако зная къде сме, мога и сама да намеря пътя.

Докато говореше, тя извади от ръкава си тънка бамбукова пръчка. Това беше сгъваем бастун. Тао Ган се взря в очите ѝ. Те бяха мъртви, прозрачно сиви.

— Ще ви изпратя до дома, естествено — с разкаяние каза той.

— Не е необходимо, господине, добре познавам квартала. Просто се нуждая от ориентир.

— Трябваше да убия онези подлеци — гневно промърмори Тао Ган и се обърна към момичето: — Ето, хванете се за ръкава ми. Ще ви водя и така ще стигнем по-бързо. Къде живеете?

— Много сте внимателен, господине. Живея недалеч от североизточната част на пазара.

Те се запътиха нататък, като Тао Ган си пробиваше път в тълпата с остри лакти. След малко момичето запита:

— Вие сте военен, временно назначен в града, нали?

— О, не. Аз съм търговец от един град на Запад — побърза да отвърне Тао Ган.

— Разбира се, извинете ме — каза смирено тя.

— Какво ви накара да си помислите, че съм офицер? — учудено попита Тао Ган.

Тя се поколеба за миг, после отвърна:

— Ами, кантонският ви е чудесен, но аз имам много остро ухо и долавям столичен акцент. Освен това, когато измамихте двамата разбойници, викайки стражниците, гласът ви наистина звучеше като на човек свикнал да издава заповеди. И най-сетне, в този град всеки е зает със своята си работа. На никой обикновен гражданин и през ум няма да му мине да се намеси, когато двама негодници нападат една жена. Ще добавя също, че, както усещам, вие сте мил и деликатен човек.

— Добри разсъждения — сухо отбеляза Тао Ган. — С изключение на последното ви предположение, което е доста далеч от истината.

Той я погледна косо и видя, че лека усмивка озари неподвижното ѝ лице. Големите очи и пълните устни ѝ придаваха особено изражение, при все това той я намираше за необикновено привлекателна. Вървяха мълчаливо. Когато стигнаха до североизточния край на пазара, момичето каза:

— Живея в четвъртата пряка надясно. Сега по-добре ме оставете аз да водя.

Тясната уличка ставаше все по-тъмна. Момичето леко почукваше с пръчката си по облия калдъръм. От двете страни се издигаха паянтови двуетажни дървени постройки. Когато завиха в четвъртата пряка, мракът стана непрогледен. Тао Ган трябваше много да внимава, за да не се препъне по хлъзгавите неравни камъни.

— Това са къщи, които се дават под наем, и в повечето живеят продавачи от пазара — каза момичето. — Прибират се късно нощем, затова сега е толкова тихо. Ето, пристигнахме. Внимавайте със стъпалата, много са стръмни.

Това бе моментът, когато трябваше да се сбoguва, но Тао Ган си каза, че щом е дошъл дотук, би могъл да се опита да разбере нещо повече за това странно момиче. На площадката тя го поведе към вратата, отвори я и каза:

— На масата, веднага вдясно, има свещ.

Тао Ган я запали с огнивото си и огледа голите стени на стаята. Подът беше дъсчен, три от стените бяха с напукана мазилка, а четвъртата липсваше. Само тънък бамбуков парапет отделяше стаята от плоския покрив на съседната къща. В далечината върху нощното небе се открояваха извитите стрехи на високите постройки. Стаята бе изключително чиста, лекият бриз не бе прогонил душната жега, която изпълваше улицата. До свещта бяха поставени кошничка за чайник, керамична чашка и дървена дъска за рязане с няколко парченца краставица и дълъг тънък нож на нея. До масата имаше нисък дървен стол, на отсрещната стена бе облежната тясна пейка. В дъното гостът зърна висок бамбуков параван.

— Както виждате, не мога да ви предложа кой знае какво — със сериозен глас каза момичето. — Доведох ви тук, защото от всичко на света най-много ненавиждам неизплатените дългове. Аз съм млада и като че ли не изглеждам зле. Ако искате да спите с мен, моля. Леглото ми е зад паравана.

Той се взираше в нея, поразен и безмълвен. Момичето добави с равен тон:

— Няма защо да се притеснявате, не съм девствена. Изнасилиха ме четирима пияни войници миналата година...

Тао Ган се втренчи в спокойното ѝ бледо лице и каза бавно:

— Вие сте или дълбоко покварена, или безкрайно, невероятно простодушна. Както и да е, вашето предложение не ме интересува. Но аз съм много любопитен по отношение на различните човешки типове, а вашият е съвсем нов за мен. Да приемем, че кратък разговор и чаша чай ще уредят напълно дълга, който според вас имате към мен.

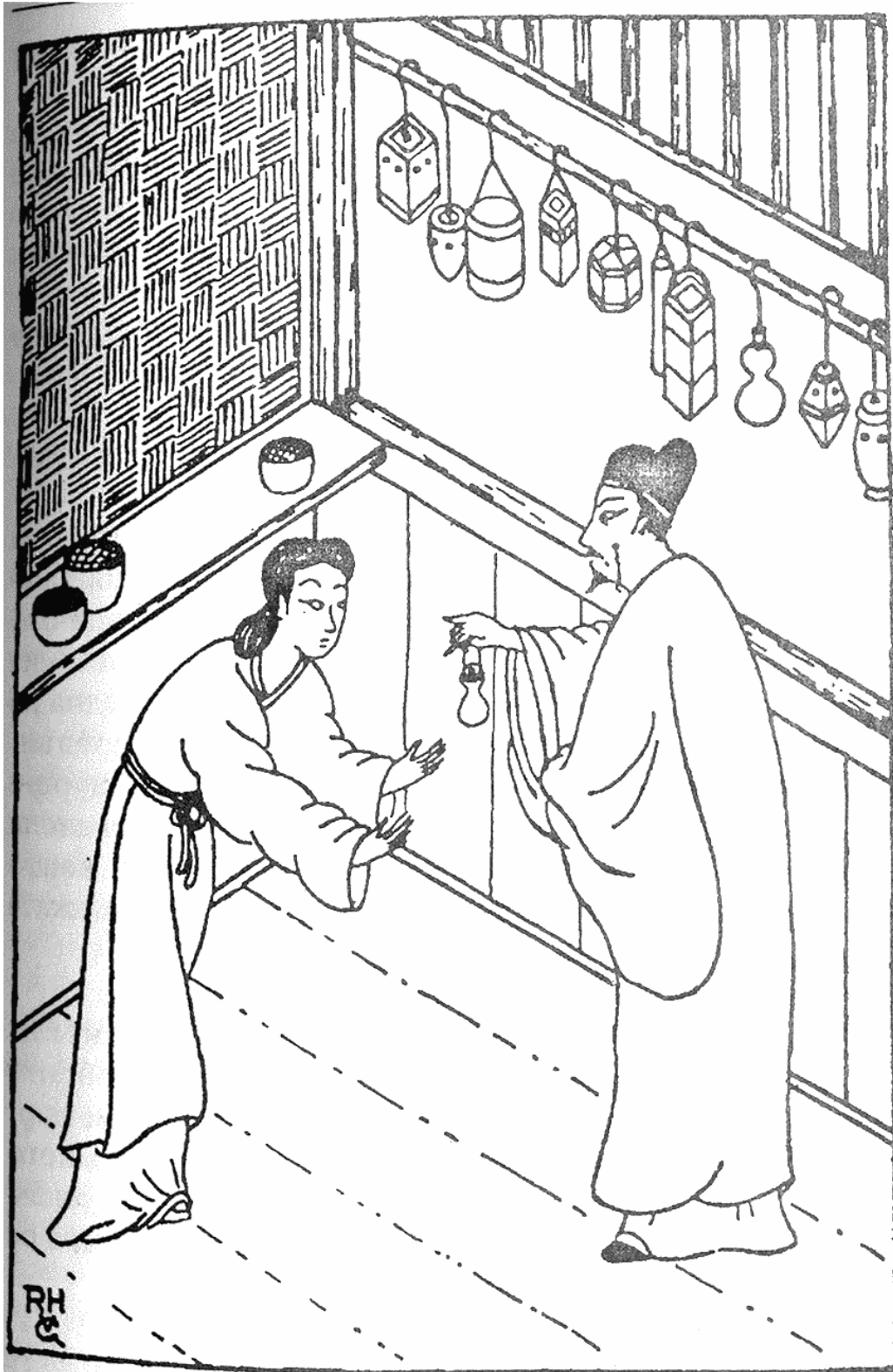
Тя едва-едва се усмихна.

— Седнете. Ще ида да сменя тази съдрана дреха.

И изчезна зад паравана. Тао Ган си наля чаша чай от чайника в кошничката. Докато отпиваше на бавни глътки, с учудване се вторачи в редицата малки кутии, които висяха на кукички от бамбуков прът под корнизата. Бяха десетки, може би дори стотици, всичките различни по форма и размер. Той се озърна и видя, че на плота над пейката стояха четири големи, гледжосани в зелено гърнета с плътни капаци от бамбукова рогозка. Внимателно се послуша. Лицето му бе застинало в дълбоко учудване. Сред неясните шумове на града долавяше някакво слабо и непрекъснато бръмчене, без да може да разбере откъде идва. Не беше ли от малките кутийки? Той стана и пристъпи към парапета. Във всяка една кутийка бяха пробити малки дупчици и той вече недвусмислено долови, че звукът идваше оттам. Най-сетне проумя. Вътре имаше щурци. Не се интересуваше кой знае колко от тези животинки, но знаеше, че мнозина обичат цвърченето им и държат по няколко в къщите си, и то често в скъпи клетчици от слонова кост или сребърен филигран. Други пък бяха пристрастени към боеве между щурци. Обикновено се разиграваха в кръчмите и по пазарите, като два войнствени щуреца се поставяха в резбована бамбукова тръба с прозорчета, а господарите им ги дразнеха и подтикваха, гъделичкайки ги с дълги тънки сламки. На тези състезания се разиграваха сериозни залози. Тао Ган установи, че всеки щурец издава едва доловим, но различаващ се от другите звук. Над всички звънтеше кристален тон, който идваше от една кратунка в края на редицата. Започваше ниско, за да се извиси постепенно до висок регистър с невероятна чистота. Тао

Ган взе кратунката и я приближи до ухото си. Внезапно високият тон премина в ниско бръмчене.

Момичето се появи иззад паравана, облечено в проста, поръбена с черен ширит маслинозелена дреха с тънък черен пояс. Тя пристъпи бързо до него и припряно затърси с ръце във въздуха малката клетка.

ТАО ГАН СЕ ЗАПОЗНАВА СЪС ЗЛАТНОТО ЗВЪНЧЕ

— Внимавайте с моето златно звънче! — възкликна тя.

Тао Ган постави кратунката в ръцете ѝ.

— Просто слушах прекрасния му глас — отвърна той. — Продават ли тези насекоми?

— Да — отвърна тя, докато окачваше кратунката на мястото ѝ. — Продавам ги или на пазара, или направо на клиенти. Този щурец е най-ценният от всички. Много рядко се попада на такъв, особено тук на Юг. Познавачите ги наричат „златно звънче“ — тя седна на пейката, положи изящните си ръце в скута и продължи: — В гърнетата на полицата държа бойните щурци. Жал ми е за тях, толкова ми е мъчно, като си помисля за стройните им крачка и красивите пипалца, които ще се изпочупят в битката. Но трябва да ги държа в запас, тъй като търсенето е голямо.

— Как ги ловите?

— Просто се разхождам напосоки покрай стените на градините и старите сгради. Разпознавам добрите щурци по песента им и за примамка използвам парченца краставица. Те са нежни създания и са много умни. Понякога ми се струва, че ме познават. Пускам ги на свобода тук в стаята и щом им кажа, веднага се прибират в кутийките си, всеки в своята.

— Никой ли не се грижи за вас?

— Не се нуждая от грижи. И сама се справям.

Тао Ган кимна, но след миг рязко вдигна глава. Стори му се, че стълбата изскърца.

— Нали казахте, че съседите ви се прибират късно?

— Да, така е — отвърна тя.

Той се вслуша внимателно. Освен песента на щурците не долови нищо друго. Навярно му се бе счуло.

— Добре ли се чувствате тук, сама през по-голямата част от деня и нощта? — с недоверие попита той.

— О, да. Впрочем можете да говорите на северния диалект. Владея го доста добре.

— Благодаря, предпочитам да упражнявам кантонския си. Нямате ли роднини в града?

— Имам. Но след злополуката с очите ми напуснах дома си. Името ми е Ланли и между Впрочем аз все още си мисля, че вие имате военен чин.

— Да, така е. Аз съм нещо като чиновник, член на свитата на високопоставен държавен служител от столицата. Името ми е Тао. Достатъчно ли печелите, за да се прехранвате?

— Дори ми остава нещичко, за да слагам настрана. Нуждая се само от маслена питка сутрин и вечер, а на обед — от купичка юфка. Щурците не ми струват нищо, а се продават на добра цена. Вземете златното звънче например. Цял сребърник мога да получа за него. Въпреки че изобщо не смятам да го продавам — тя се усмихна и продължи: — Намерих го вчера. Невероятен късмет! Разхождах се покрай западната стена на кулата... чували ли сте за будисткия храм?

— Храмът на Цъфтящата пагода в западния квартал?

— Точно така... И изведнъж чувам гласчето му съвсем наблизко. Като че ли звучеше уплашено. Слагам парченце краставица долу до стената и го викам ей така — тя сви устни и издаде звук, който необикновено приличаше на свиренето на щурец. — После клякам и чакам. Най-после той дойде, чух го как хруска краставицата. Когато се нахрани до насита и бе напълно доволен, го захлупих с кратунката, която винаги нося в ръкава си — тя вдигна глава и прошепна: — Чуйте, сега отново пее прекрасно, нали?

— Наистина.

— Струва ми се, че вие също бихте могли да ги обикнете. След време. Гласът ви е ласкав, не може да сте груб човек. Какво направихте на двамата мъже, които ме нападнаха? Изглежда, много ги заболя.

— Как да ви кажа, аз не обичам да се бия, възрастен човек съм. Поне два пъти по-възрастен от вас. Но доста съм пътувал и съм се понаучил да се оправям. Надявам се и вие да сторите същото, Ланли, отсега нататък. Светът е пълен с лоши хора, които са готови да се възползват от момиче като вас.

— Наистина ли мислите така? Не, аз смятам, че хората всъщност не са лоши. Случва се да са зли и долни, но то е, защото са нещастни или самотни или не могат да се сдобият с онова, което желаят. Обзалагам се например, че онези двамата не са имали пари да си купят купичка ориз, камо ли жена. Те ме изплашиха, защото си помислих, че ще ме бият, но може би нямаше да го направят, защото разбраха, че съм сляпа и че не бих могла да ги издам.

— Следващия път, когато ги срещна — ядно отвърна Тао Ган, — ще предлага на всеки от тях по един сребърник като награда за

любезните им намерения! — той изпразни чашата си и със задоволство в гласа добави: — При това отсега нататък пари ще им трябват доста, защото единият вече няма да може да си служи с дясната ръка, а другият ще трябва да прочисти окото си от негасената вар и вероятно ще остане едноок за цял живот.

Тя скочи на крака и извика гневно:

— Какво сте направили с тях! И като че ли това ви харесва. Вие сте долен, жесток човек!

— А вие сте една много глупава млада жена! — отвърна ѝ Тао Ган. Стана и се отправи към вратата. На прага мрачно добави: — Благодаря за чая.

Тя хвана свещта и излезе на площадката, като я държеше високо, за да освети стълбището.

— Внимавайте — тихо каза тя, — стълбите са много стръмни.

Тао Ган промърмори нещо и заслиза надолу. Когато се озова на улицата, се обърна и огледа внимателно къщата. Просто по навик, каза си той — разбира се, нямаше никакво намерение да се връща тук. Не му трябваха никакви жени, а още по-малко тази глупава фуста с нейните щурци. Той пое по улицата. Беше ядосан.

ГЛАВА IV

СЪДИЯТА ДИ РАЗГОВАРЯ С ДВАМАТА СИ ПОМОЩНИЦИ КАКТО В ДОБРИТЕ СТАРИ ВРЕМЕНА; МИСИЯТА ИМ СЕ ОКАЗВА ИГРА С НЕПОЗНАТ ПРОТИВНИК И НЕЗНАЕН ЗАЛОГ

Углавната улица, която пресичаше града от север на юг, бе бляскаво осветена от ярките фенери на магазините, гостилниците и пивниците. Тао Ган се смеси с пъстрата тълпа, като поразвеселен надаваше ухо за яростните разправии и пиянските препирни. Настроението му бързо се подобри. Когато високите стени на губернаторския дворец изникнаха пред погледа му, върху устните му играеше обичайната скептична усмивка.

Тук магазините бяха по-малко, движението поутихна. Наоколо се виждаха само високи сгради с часовои пред вратите. Отляво беше градският съд, отдясно — гарнизонният щаб. Тао Ган задмина широкото мраморно стълбище, което водеше до великолепната, лакирана в червено порта на двореца. Следвайки доста зловещата, назъбена в горния край стена, стигна до източния край на двора и почука по прозорчето на малка вратичка. Обясни на часовия кой е. Вратата се отвори и той премина през дълъг, кънтящ под стъпките му мраморен коридор до отделения двор в източното крило, където бе настанен съдията Ди.

В преддверието спретнат униформен домоуправител с безмълвна почуда се завзира в раздърпания посетител. Тао Ган спокойно свали козия кафтан. Отдолу носеше тъмнокафява роба, якичката му бе бродирана със сърма, ръкавелите показваха секретарския му ранг. Домоуправителят побърза да се поклони дълбоко и внимателно пое дрипавите дрехи. После отвори висока двойна врата.

Огромната празна зала бе слабо осветена от десетки сребърни свещници, наредени между двете редици внушителни, лакирани в червено колони край стените. До лявата имаше широка резбована скамейка от санталово дърво и маса с висока бронзова ваза. Средата на залата бе напълно гола, като се изключи огромният тъмносин килим. В далечния край Тао Ган зърна огромно бюро пред позлатен параван. Съдията Ди седеше зад него, а Цяо Тай — на нисък стол отстрани. Тао Ган се упъти натам. Усещаше деликатното ухание на санталово дърво и повехнал жасмин. Беше прохладно и много тихо.

Съдията Ди беше в пурпурна роба със златно вземо по краищата и висока шапка с висящи краища и златен надпис „Държавен съветник“. Той се бе облегнал назад в дълбокото кресло с кръстосани в широките ръкави ръце. Цяо Тай изглеждаше дълбоко угрижен, с отпуснати рамене и се взираше със застинало лице в старинната бронзова ваза върху бюрото. Тао Ган отново се удиви колко много се бе състарил съдията през последните четири години. Лицето му бе отслабнало, около очите и устата му имаше дълбоки бръчки. Гъстите му вежди все още бяха катраненочерни, но дългата му брада, мустаците и бакенбардите сребрееха.

Когато Тао Ган пристъпи до бюрото и се поклони, съдията Ди повдигна глава. Той изправи гръб, тръсна ръкавите си и заговори с дълбокия си кънтящ глас:

— Седни тук, Тао Ган. Имаме лоши новини. Добре стана, че двамата отидохте на кея предрешени — той се обърна към домоуправителя, който все още бе в залата, и нареди: — Донеси пресен чай.

След като старият служител напусна помещението, съдията се наведе напред, постави лакти на бюрото и се вгледа в двамата си помощници. Усмихна се тъжно и каза:

— Хубаво е, че отново сме заедно, приятели. След пристигането ни в столицата всеки от нас бе толкова зает със собствените си работи, че неофициалните ни срещи и разговори съвсем се разрешиха, за разлика от дните, когато все още бях окръжен съдия. Хубаво време беше, капитан Хун не си беше отишъл от нас и... — той прокара ръка по лицето си с уморен жест. След миг се съвзе и се изправи в креслото. Отвори ветрилото и рязко се обърна към Тао Ган: — Току-що Цяо Тай

е бил свидетел на особено отвратително убийство. Но преди той да ти разкаже всичко, искам да узная твоите лични впечатления от града.

Той кимна към кокалестия мъж, облегна се назад в креслото и започна да си вее с ветрилото. Тао Ган се намести на стола и започна спокойно:

— След като двамата с Цяо Тай изпратихме негово превъзходителство тук до двореца, взехме носилка и отидохме до южната част на града, за да се настаним някъде по-близо до арабския квартал съгласно вашите нареждания. Брат Цяо избра една странноприемница до джамията, аз — друга, отвъд Южната врата, на самия кей. Срецнахме се по-късно в малка гостилница, за да обядваме, и цял следобед се разхождахме по брега на реката. Видяхме доста араби да се въртят там. Чух, че около хиляда са се заселили в града и че още хиляда има по корабите в пристанището. Държат се заедно и не се смесват с китайците. Няколко арабски моряци много се наежиха, когато един митничар удари някакъв от техните, но бързо се успокоиха, щом дойдоха войниците, и дори един началник ги наруга за дързостта — той замълча, подръпна мустаците си и продължи: — Кантон е най-богатият град в целия Юг, господарю, известен с веселия си нощен живот, по-специално с корабите на цветята по Бисерната река. Животът тук тече с трескав ритъм, търговци, които днес са богати, утре може да тръгнат с просяшка тояга, а на игралните маси всяка нощ се губят и печелят цели състояния. Без излишни обяснения, очевидно това е рай за всякакви мошеници, бандити и изнудвачи, големи и малки. А не трябва да забравяме и значителния брой финансови далавери и всякакви измамничества, които стават тук. Но кантонци са преди всичко делови люде и не обръщат много внимание на политиката. От време на време роптаят, разбира се, срещу централното правителство, но то е само когато търговията им по някакъв начин се окаже засегната от сегашните чиновници. Не долових обаче признаци на по-сериозно негодувание, а и не мога да си представя, че една шепа араби са в състояние да предизвикат сериозни неприятности тук — съдията Ди мълчеше и Тао Ган продължи: — Преди да напуснем пристанището, се запознахме в една кръчма с някой си Ни, морски капитан и много приятен човек, който говори арабски и персийски и е търгувал в Персийския залив. Тъй като може да се окаже полезна връзка и е достатъчно осведомен, Цяо Тай прие

поканата му да го посети утре сутринта — Тао Ган погледна неуверено съдията и попита: — Защо толкова ви интересуват тези чернокожи варвари, господарю?

— Защото, Тао Ган, те са единствената ни възможност да намерим отговор на въпроса, къде е изчезнал един много важен държавен служител от столицата — съдията изчака, докато двама прислужници поставиха на бюрото поднос, отрупан с изящен старинен порцелан, под зоркия поглед на домоуправителя, който напълни чашите с чай. Съдията Ди се обърна към него: — Сега можете да си вървите. Изчакайте отвън — и продължи, като гледаше помощниците си със сурово изражение: — Откак негово величество се разболя, в двореца започнаха да се събират враждуващи групировки. Едни от тях поддържат престолонаследника, законния приемник на трона, други — императрицата, която иска да замени принца с човек от своето семейство. Трети са се обединили в могъща коалиция, която е за регентство след величайшото оттегляне. Човекът, който съумяваше да уравни ситуация и да поддържа спокойствието, е императорският цензор Лю. Едва ли сте го виждали, но сигурно поне сте чували за него. Млад, но изключително способен мъж, посветил се на интересите на нашата велика империя. Аз поддържам пряка и тясна връзка с него, понеже го уважавам като личност и ценя способностите му. Ако бе възникнала криза, щях да го подкрепя с всички сили.

Съдията Ди отпи от чая си, потъна за миг в мисли и отново продължи:

— Преди шест седмици цензорът Лю дойде тук в Кантон, придружен от своя верен съветник доктор Су и няколко военни специалисти. Великият съвет го бе натоварил да провери подготовката за морската ни експедиция до Анам. Той се върна в столицата и представи положителен доклад, в който се изказваше похвала на Уън Циен, чийто гост съм аз сега, за работата му като губернатор на Южната област. Миналата седмица цензорът внезапно се завърнал в Кантон, този път придружен само от доктор Су. Той нямаше заповед за това второ пътуване и никой не знае какво го е накарало да тръгне на път. Не е уведомил губернатора за пристигането си и не се е представил тук в двореца. Ясно е, че е искал да действа инкогнито. Но един от специалните агенти на губернатора случайно зърнал цензора и доктор Су близо до арабския квартал, пеша и облечени като бедняци.

След като губернаторът съобщил надлежно за това, столичният Велик съвет го инструктирал да открие цензора и да му предаде нареждане незабавно да се върне в столицата, тъй като присъствието му в двореца е наложително. Губернаторът мобилизирал всички свои следователи, специални агенти и така нататък. Претърсили основно града, но без успех. Никаква следа не открили от цензора и доктор Су — съдията въздъхна, поклати глава и продължи: — Това е строга държавна тайна, тъй като продължителното отсъствие на цензора от столицата би могло да доведе до сериозни политически последствия. Съветът започна да подозира, че тук става нещо сериозно, и затова заповяда на губернатора да спре издирването. В същото време Съветът ми нареди да дойда в Кантон и да започна тайно разследване, под претекст, че събирам сведения за външната търговия във връзка с допитване от Министерството на финансите. Всъщност нашата работа се състои в това да издирим цензора и да научим от него защо е дошъл в Кантон и какво го задържа тук. Няма смисъл вече да търсим доктор Су. Тялото му лежи в съседната зала. Разкажи ми какво се случи, Цяо Тай.

Цяо Тай разказа на удивения Тао Ган за двойното убийство в арабския квартал. Когато свърши, съдията Ди обясни:

— Аз разпознах тялото, което Цяо Тай донесе тук. Това е доктор Су. Вероятно е забелязал Цяо Тай, когато двамата сте се разхождали на кея, но не е посмял да го заговори, докато ти си бил с него, защото никога преди не те е виждал. Така че ви е проследил до кръчмата и след като сте се разделили, се е обадил на Цяо Тай. Самият доктор Су е бил следен от арабски убиец и от джуджето. Двамата сигурно са го видели как заговорва Цяо Тай, и са действали бързо. Тъй като арабският квартал е като заешко леговище, с криви улички и скрити преходи и пасажи, двамата с евентуалните си съучастници са могли да изтичат напред и да завардят двете или трите улички, през които Цяо Тай и доктор Су със сигурност са щели да минат. Арабският убиец е успял наполовина да си свърши работата, тъй като е убил доктор Су и е разчитал, че ще убие и Цяо Тай, но някакъв трети, непознат се е намесил и го е удушил. Така че сме изправени пред две добре организирани групи с еднакво жестоки методи, но с различни цели. Което доказва, че цензорът наистина е в беда.

— Няма ли някакво предположение, какво се крие зад всичко това? — попита Тао Ган.

— Никакво, освен неговия очевиден интерес към арабите в града. След като тази сутрин вие тръгнахте да си търсите странноприемница, губернаторът ме настани в покоите в източното крило и аз го помолих да ми предостави тайните досиета на провинциалната и градската администрация за последната година, та да се ориентирам поне в общи линии за положението. Посветих целия предобед на това. Открих само рутинни проблеми и нищо, свързано с арабите тук, както и нищо, което би могло да събуди интереса на цензора. Прочетох и доклада на специалните агенти, които са забелязали цензора и доктор Су. В него се казва, че и двамата били облечени като бедняци и изглеждали много притеснени и изнурени. Били бледи и изпити. Цензорът заговорил някакъв арабин и тъкмо когато агентът тръгнал към тях, за да потвърди самоличността им, тримата се изгубили в тълпата. Агентът незабавно отишъл при губернатора и му докладвал за случката — съдията допи чая си и продължи: — Преди да напуснем столицата, се запознах с делата, по които е работил цензорът, но не открих нищо, свързано с Кантон или с арабите в града. Що се отнася до личния му живот, не зная друго, освен че е твърде заможен човек, че все още не е женен и че освен доктор Су няма близки приятели — и като стрелна с поглед помощниците си, добави: — Губернаторът не бива нищо да знае за това! Докато пиехме чай с него преди малко, му казах, че доктор Су е съмнително лице от столицата, вероятно свързано с тукашни бандити. Губернаторът трябва да остане с впечатлението, че ние се интересуваме единствено от външната търговия.

— Но защо, господарю? — запита Цяо Тай. — Той представлява най-висшата местна власт и би могъл да ни окаже помощ в...

Съдията енергично поклати глава.

— Трябва да помните, че цензорът не се е представил на губернатора при второто си посещение в Кантон. Това би могло да означава, че задачата на цензора е толкова секретна, че не е сметнал за нужно да уведоми дори губернатора. Може, разбира се, и да означава, че цензорът се е съмнявал в губернатора и го е подозирал като замесен в тъмните афери, които се е опитвал да разнищи. И в двата случая трябва да се съобразим с изключителната секретност, към която се е придържал цензорът, поне докато не разберем какво точно става тук. Така че ще трябва да минем без помощта на местните власти. След

като обядвах, все пак извиках началника на специалния отдел на военната полиция и той подбра четирима тайни агенти, които ще ни помагат в рутинните процедури по издирването. Както знаете, специалният отдел е абсолютно независим. Местните военни власти нямат контрол над него, началникът му докладва направо в столицата — съдията въздъхна и продължи: — Така че ни предстои изключително трудна задача. От една страна, трябва да се правим, че работим в тясно сътрудничество с губернатора по някакви измислени проблеми, а, от друга, да провеждаме разследване при пълна и абсолютна тайна.

— И то с неприятел, когото не познаваме, но който следи всяка наша стъпка! — обади се Тао Ган.

— Не наша, а на цензора и доктор Су — поправи го съдията Ди. — Той или те не биха могли да знаят целта на нашето идване тук, понеже това е държавна тайна, известна единствено на Великия съвет. Държали са под око доктор Су и вероятно цензора, защото не са искали те да се свързват със странични хора. И понеже не се спират пред убийство, цензорът може би е в сериозна опасност.

— Имате ли някакво основание да подозирате губернатора, господарю? — запита Цяо Тай.

— Никакво! Преди да напусна столицата, прегледах досието му в отдела за кадри. Смятан е за зорък и способен служител. Преди двайсет години е бил блестящ млад помощник в местното съдилище. После, след достойна и бляскава кариера като съдия в няколко окръга, е издигнат за префект. Две години по-късно е изпратен отново в Кантон, този път като губернатор на цялата Южна провинция. Семейният му живот е за пример, има три дъщери и един син. Единствената критична забележка, която открих, бе, че е доста амбициозен и че храни надежди да получи поста губернатор на столицата. И така, след като му наговорих онези измислици за доктор Су, наредих да свика най-добрите специалисти по външната ни търговия на кратко заседание половин час преди вечеря. Надявам се по този начин да събера ценни сведения за поведението и заниманията на арабите в града под прикритието, че искам да бъде запознат с външната търговия — той стана и добави: — Така че да вървим в съвещателната зала. Там ни очакват.

Те се упътиха към вратата и Тао Ган запита:

— Какво би могъл да открие един императорски цензор в жалките далавери на тия черни варвари, господарю?

— Човек никога не знае — предпазливо отвърна съдията Ди. — Както изглежда, арабските племена са се обединили под ръководството на някой си Халиф, чиито въоръжени орди са опустошили безплодните западни земи. Какво става в тези диви краища, в периферията на нашия цивилизован свят, не ни е работа, разбира се. Този Халиф не е станал толкова значима личност, че да се осмели да изпрати конвой с налози и дарове, за да помоли негово величество да го приеме за васал. Но съществува опасност един ден той да установи връзка с нашите най-големи врагове, татарите, на северозападната ни граница. Възможно е също така арабските кораби в пристанището да превозват оръжие за въстаниците в Анам. Просто споменавам две възможности, които ми идват наум. Но нека не се впускаме в безплодни разсъждения. Да вървим!

ГЛАВА V

СЪДИЯТА ДИ СЕ ЗАПОЗНАВА С ДВАМА ВИДНИ КАНТОНСКИ ГРАЖДАНИ; ТАО ГАН ПРИЗОВАВА ЗА СПАЗВАНЕ НА ЕТИКЕТА, А СЪДИЯТА ДИ ГО ПРЕНЕБРЕГВА

Домоуправителят тържествено поведе съдията и двамата му помощници през истински лабиринт от покрити пасажи. След като пресякоха централния двор, където чиновници, агенти и стражници се суетяха под светлината на разноцветните фенери, той ги упъти към величествената порта на разкошната заседателна зала, осветена от множество свещници с човешки бой.

Губернаторът, едър брадат мъж с широки заоблени плещи, посрещна съдията с дълбок поклон. Ръкавите на помпозната му роба от блестящ зелен брокат пометоха мраморния под. Златната емблема върху висящите краища на високата му шапка изтрака о камъка. Помощниците на съдията, полковник Цяо и главния секретар Тао, той почете с много по-небрежен поклон. После представи слабия възрастен мъж, коленичил до него, като Бао Гуан, префект на Кантон, отговарящ за административното управление на града. Префектът докосна пода с чело.

Съдията Ди направи знак на префекта да стане, погледна бегло загриженото и прорязано от дълбоки бръчки лице на възрастния мъж и последва губернатора, който го отведе в дъното на залата до висок стол, наподобяващ трон. После губернаторът почтително застана пред подиума, защото, макар да представляваше най-висшата власт в Южната провинция, санът му бе с няколко ранга по-нисш от този на съдията Ди, понастоящем председател на Столичния съд и вече от две години държавен съветник.

Съдията седна, Цяо Тай и Тао Ган застанаха от двете страни на подиума. Тао Ган изглеждаше доста внушителен с дългата си кафява роба и високата копринена шапка. Цяо Тай носеше заострен шлем и меч, които бе взел от оръжейната на двореца. Гъсто изплетена ризница покриваше широките му могъщи плещи и мускулестите ръце. Губернаторът се поклони и заговори тържествено:

— Съгласно нарежданията на негово превъзходителство призовах тук господата Лян Фу и Яо Тайкай. Господин Лян е един от най-богатите търговци в града, той...

— Да не би да е от онзи род Лян, който навремето беше почти разорен и затрит с убийството на девет души от семейството? — прекъсна го съдията. — Аз се занимавах със случая преди четиринайсет години, когато бях съдия в Пуян.

— Един от най-брилянтните ви успехи! — угоднически отбеляза губернаторът. — Тук в Кантон хората все още говорят с възхита и благодарност за вас. Не, този господин Лян принадлежи към съвсем друга фамилия. Той е син на покойния адмирал Лян.

— О, това е прочут род — отвърна съдията Ди, като разтвори ветрилото си. — Адмиралът беше храбър воин и велик стратег. Наричаха го Повелителя на Южните морета. Виждал съм го само веднъж, но винаги ще помня необикновената му личност. Нисък, с яки плещи, с плоско, по-скоро грозновато лице, ниско чело и широки скули. Но когато срещнеше погледа на пронизващите му очи, човек разбираше, че се намира пред наистина велик човек — той подръпна мустаците си и попита: — Защо синът му не е продължил семейната традиция?

— Лошото здраве не му е позволило да се отдаде на военна кариера. Жалко, понеже е наследил стратегическата дарба на баща си, но, от друга страна, сега я разгръща при ръководенето на големия си търговски капитал. И в по-малка степен, за да постигне изключително майсторство в играта на шах. Господин Лян е шампион на провинцията ни — губернаторът се изкашля, прикривайки уста с ръка, и продължи: — Естествено, човек с неговото потекло не може да се принуди дотам, че пряко... хм, да се свързва с варварите търговци, но той е в течение на всички по-важни сделки. От друга страна, господин Яо Тайкай има широки връзки с чуждестранните търговци, главно араби и перси. Той не се притеснява, той е с... хм, доста скромен

произход. Със свободни възгледи е и няма строги изисквания по отношение на връзките си... хм, от всякакво естество. Смятам, че господата Лян и Яо ще могат да представят на негово превъзходителство твърде пълна картина за състоянието на търговията на моята територия.

— Градът е голям — непринудено вметна съдията Ди — и би могло да се предположи, че едва ли специалистите по външната търговия се изчерпват с тези двама господата.

Губернаторът го стрелна с очи и продължи спокойно:

— Външната търговия е много добре организирана, ваше превъзходителство, и другояче не може да бъде, тъй като отчасти е под контрола от държавата. Именно тези двама господата са поели най-големи отговорности.

Цяо Тай пристъпи напред и попита:

— Чух, че един морски капитан на име Ни също минава за специалист в тази област. Корабите му плават между Кантон и арабските пристанища.

— Ни? — учуди се губернаторът и погледна въпросително префекта.

Бао подръпна тънката си козя брадичка и се обади някак уклончиво:

— О, да, капитанът е добре познат сред моряците. Но като че ли през последните три или повече години не е пътувал и води твърде... безпътен живот.

— Разбирам — отвърна съдията Ди и се обърна към губернатора. — Поканете двамата господата да влязат.

Губернаторът препредаде нареждането на префекта и се качи на подиума, заставайки от дясната страна на съдията Ди. Бао се върна с двамата мъже. Единият беше дребен, много слаб, другият — висок, с голям корем. Когато коленичиха пред подиума, Бао представи първия като господин Лян Фу, а другия като господин Яо Тайкай.

ПРЕФЕКТЪТ БАО ПРЕДСТАВЯ ЯО И ЛЯН НА СЪДИЯТА ДИ

Съдията им нареди да станат. Лян Фу имаше бледо, доста студено лице с катраненочерни копринени мустаци и тънка брадичка. Извитите вежди и необикновено дългите мигли придаваха на горната част на лицето му почти женствено изражение. Носеше дълга маслинозелена роба и черна копринена шапка, означаваща литературна степен. Яо Тайкай беше с отпуснато кръгло лице, украсено с щръкнали мустаци и равно подстригана брадичка, която изцяло го обрамчваше. Мрежа от ситни бръчки обкръжаваше биволските му очи. Той дишаше тежко и по червендалестото му лице бе избила пот. Официалната дреха от кафяв брокат очевидно го притесняваше.

Съдията Ди произнесе няколко вежливи слова и започна да разпитва Лян Фу за състоянието на търговията. Лян говореше на отличен официален китайски, отговорите му бяха съвсем точни и конкретни. Беше извънредно умен и демонстрираше непринудените маниери на потомствен благородник. Съдията Ди с тревога научи, че арабската колония в Кантон е много по-многобройна, отколкото бе предполагал. Лян го уведоми, че в града и в околностите му са пръснати около десет хиляди араби, и добави, че броят им се променя със сезоните, тъй като и китайските, и арабските капитани принудително изчакват в Кантон зимните мусони, за да се отправят към Анан и Малая. После пътуват до Цейлон и оттам пресичат Индийския океан на път за Персийския залив. Господин Лян обясни, че арабските и персийските кораби могат да вземат на борда си до петстотин души, а китайските дори повече.

После дойде ред на господин Яо. Отначало той като че ли беше уплашен от височайшето обкръжение и се опита на свой ред да блесне, но когато се стигна до конкретни въпроси относно сделките, съдията Ди си даде сметка, че мъжът пред него е изключително ловък и находчив и е много добре осведомен за тънкостите на финансовите операции. Когато Яо завърши със списъка на износните стоки на арабските търговци, съдията Ди запита:

— Не мога да разбера как успявате да различавате тези чужденци. За мен всичките си приличат. Сигурно е доста потискащо всеки ден да общуваш с некултурни варвари?

Яо повдигна отпуснатите си рамене.

— В търговията човек трябва да приема нещата такива, каквито са, ваше превъзходителство. А и някои араби са прихванали нещо от китайската култура. Такъв е например Мансур, предводителят на арабската общност. Той говори свободно нашия език и умее да посреща гости. Тази вечер, между другото, съм канен на ранна вечеря в дома му.

Съдията Ди забеляза, че той притеснено пристъпва от крак на крак и явно гори от нетърпение да си тръгне. Съдията каза:

— Благодаря ви много за полезните сведения, господин Яо. Свободен сте. Вземете полковник Цяо на това арабско угощение. За него това ще е интересно преживяване и полезен опит — той повика Цяо Тай и тихичко му нареди: — Осведоми се къде са съсредоточени арабите в града, и си отваряй очите.

След като един от адютантите изпроводи Цяо Тай и господин Яо до вратата, съдията Ди побъбри още малко с господин Лян за морските експедиции на покойния му баща, а после освободи и него. Известно време мълчаливо си вееше с ветрилото и изведнъж се обърна към губернатора:

— Тук сме далеч от столицата, а кантонците се славят като корави глави и хора, независими по природа. Ако към това се прибави и присъствието на тези чужденци, едва ли поддържането на спокойствието и мира в този град е лесна задача.

— Не мога да се оплача, ваше превъзходителство. Префектът Бао е много способен администратор и хората му са с голям опит, а гарнизонът се състои от сезонни войници, северняци. Вярно е, че местното население от време на време се раздвижва, но като цяло това са хора, които уважават закона, и с малко повече такт...

Губернаторът сви рамене. Префектът Бао понечи да каже нещо, но се отказа. Съдията Ди затвори рязко ветрилото си и стана. Губернаторът изпроводи съдията и Тао Ган до вратата и домоуправителят ги отведе обратно до крилото, в което бе настанен съдията Ди.

Когато стигнаха, съдията го накара да ги отведе до една беседка в малка задна градинка, осветена от луната. Двамата с Тао Ган се настаниха пред ниска масичка за чай до изваяния мраморен парапет, съдията Ди освободи домоуправителя и изрече бавно:

— Интересна среща. Но като изключим това, че арабите се оказаха много повече, отколкото сме предполагали, не ни донесе кой знае какво. Или съм изпуснал нещо?

Тао Ган поклати унило глава. След малко рече:

— Казахте ни, че цензорът е водил безупречен светски живот. Добре, но какви са интимните му предпочитания? Млад неженен мъж...

— Аз също мислих за това. Като председател на съда разполагам с множество и различни начини, за да се осведомя за частния му живот. Въпреки че е хубав мъж, никога не е показвал и най-малък интерес към жените. Много от известните семейства в града се опитаха да го привлекат за зет, но без успех. Не издържа някоя от прелестните куртизанки, редовно канени на увеселенията, на които човек с неговото положение е принуден да присъства всяка вечер. Тази липса на интерес не се дължи на някакво вродено отвращение към жените: черта, както знаете, нередка при красивите млади момчета. Причината за въздържанието му е просто фактът, че е изцяло погълнат от работата си.

— Някакво любимо странично занимание?

— Никакво, освен слабостта му към щурците. Има чудесна колекция и от двата вида: певци и борци. Стана въпрос за това по време на последния разговор, който имах с него. Някакво цвърчене излизаше от ръкава му и той извади миниатюрна клетка от сребърен филигран. Каза, че винаги я носи със себе си и че това било рядък екземпляр, наричан златно звънче, ако си спомням правилно. Той... — съдията замлъкна и се вгледа в лицето на Тао Ган, добило странно изражение — Какво има? — попита той учуден.

— Така... — бавно започна Тао Ган, — когато се прибирах насам, се запознах с едно сляпо момиче, което бе уловило едно бродещо загубено златно звънче миналата нощ. Разбира се, може и да е съвпадение, но понеже тя ми каза, че било от много рядък вид, особено тук, в Юга, възможно е...

— Всичко зависи от това, как и къде го е хванала — оживено каза съдията Ди. — Разкажи ми повече за тази среща.

— Случайно се сблъсках с това момиче, господарю. На пазара. Лови щурци сама и разпознава добрите екземпляри по пеенето им. Когато минавала край западната стена на Цъфтящата пагода, известен

храм в западната част на града, дочула особения звук, който издава златното звънче. Изглежда, се е криело в пукнатините на стената. Песента му звучала изплашено, каза тя. Поставила му примамка и го захлупила с малката си кратунка.

Съдията Ди не каза нищо. Подръпна замислено мустаците си и промълви замислено:

— Естествено, малко вероятно е, но не бива да пренебрегваме възможността това именно да е златното звънче на цензора, избягало от клетката, когато той се е намирал някъде в тази част на града. Докато Цяо Тай събира информация от Мансур на вечерята, ние пък можем да посетим храма и да потърсим там ключа за загадката с изчезването на цензора. И бездруго, доколкото знам, това е една от историческите забележителности на града. Можем по пътя да вечеряме.

— Вие не можете да направите това, господарю — притеснено възкликна Тао Ган. — Преди, когато бяхте местен магистрат, нямаше нищо лошо от време на време да обикаляте града инкогнито. Но сега, когато сте един от най-високопоставените сановници на империята, наистина не можете...

— Мога и ще го направя! — прекъсна го рязко съдията. — В столицата съм длъжен да се съобразявам с всичките условности на положението си, няма как. Но сега не сме в столицата, сега сме в Кантон. И аз няма да оставя да ми се изплъзне щастливата възможност да избягам от протоколните принуди — изпреварвайки всякакви по-нататъшни протести, той рязко се изправи и каза: — Ще се видим в преддверието, отивам да се преоблека.

ГЛАВА VI

ЦЯО ТАЙ ОПИТВА ЧУЖДОЗЕМСКИ НАПИТКИ, ЯСТИЯ И АРОМАТИ; ЕДИН ЗЕЛЕН КАМЪК ОСТАВА ЗАПЕЧАТАН В СЪЗНАНИЕТО МУ

След като Цяо Тай и Яо напуснаха заседателната зала, Цяо побърза да се отбие в оръжейната, където свали парадното снаряжение и облече тънка сива памучна роба и си сложи черна копринена шапчица. След това се присъедини към господин Яо, който го чакаше до караулката на двореца. Яо предложи да минат през неговия дом, защото и той искаше да се преоблече за вечерята. Качиха се в луксозната носилка на търговеца, отрупана с възглавнички, и скоро стигнаха до дома му. Това беше голяма постройка на запад от губернаторския дворец, близо до храма Гуансяо.

Докато изчакваше Яо в просторната приемна, Цяо Тай огледа парвенюшкия разкош на обзавеждането. Рафтовете по стените бяха отрупани с блестящи сребърни вази, пълни с изкуствени восъчни цветя, по стените висяха червени свитъци с текстове, възхваляващи богатството и влиянието на Яо. Прислужничката, която му поднесе чая, бе прилично облечена, но прекаленият ѝ грим и втораченият поглед, с който го измери, издаваха бивша танцьорка. Не след дълго се появи Яо. Носеше тънка синя роба и обикновена черна шапка с прилепнали краища.

— Да тръгваме — предложи той. — Тази вечер съм доста зает, след вечерята ми предстои важна делова среща. За радост арабските угощения свършват доста рано.

— Какво ще ни поднесат там? — попита Цяо Тай, докато носилката им се клатушкаше по улицата.

— Всъщност обикновени неща, но посвоему вкусни. Наясно сте, надявам се, че кухнята им е съвсем различна от китайската. Опитвали

ли сте нашия кантонски задушен октопод? А змиорката?

И започна подробно описание на споменатите ястия, така че устата на Цяо Тай се напълни със слюнка. След това премина на местните вина и напитки. Явно добре си угажда, мислеше си Цяо Тай. Въпреки че Яо си беше едно недодялано парвеню, в крайна сметка не беше неприятен. Когато слязоха от носилката пред простичката, боядисана в бяло будка до портата, Цяо Тай възкликна:

— Днес обядвах доста рано и вашите приказки събудиха вълчи глад в мен. Мога да разкъсам цяло печено прасе, честна дума!

— Шшт! — предупреди го Яо. — И дума не споменавайте за прасета. На мюсюлманите им е забранено дори да ги докосват. Смятат месото им за нечисто. И вино не им се позволява да пият, но пък си имат една друга напитка, която е доста приятна.

Докато обясняваше, Яо почука на вратата, украсена с железен обков във формата на риби. Отвори им стар гърбав арабин с чалма на ивици. Поведе ги през малък вътрешен двор до правоъгълна градина с ниски разцъфнали храсти, подкастрирани във всевъзможни причудливи форми. Висок мъж излезе да ги посрещне. Тюрбанът и дългата развяваща се дреха искряха от белота на лунната светлина. Цяо Тай го позна: това беше човекът, който се бе скарал на арабските моряци на кея.

— Мир вам, Мансур! — весело се провикна Яо. — Позволих си да доведа със себе си един приятел, полковник Цяо от столицата.

Арабинът впи големите си блестящи очи в Цяо Тай. Бялото им рязко изпъкваше върху тъмнокафявата му кожа. Той изговори бавно на китайски със звучен глас:

— Мир на всички правоверни!

Цяо Тай си помисли, че ако поздравът се отнасяше само до мюсюлманите, това изключваше тях двамата с Яо и беше доста неучтиво. Но докато разсъждаваше върху въпроса, Яо и арабинът, надвесени над един красив храст, започнаха задълбочено да обсъждат разни градинарски тънкости.

— Благородният Мансур е голям любител на цветята, също като мен — обясни Яо, докато се изправяше. — Тези уханни храсти е донесъл собственоръчно от родината си.

Цяо Тай долови нежния аромат, който витаеше из градината, но арогантното посрещане, а и празният му стомах не го предразполагаха

особено към съзерцаването на цветята. Той огледа смръщен къщата в дъното. Зад нея стърчеше минарето на джамията, ясно изрязано върху лунното небе, и Цяо Тай си помисли, че къщата на Мансур не е много далече от неговата странноприемница.

Най-сетне Мансур въведе двамата си гости в просторна постройка в дъното на градината. Фасадата ѝ представляваше аркада от причудливо заострени сводове. Вътре Цяо Тай смаян установи, че мебелировката се състои единствено от масата за вечеря. Подът бе покрит с дебел син килим, в ъглите бяха нахвърляни копринени възглавници. От тавана висеше меден светилник с осем фитила. За негова голяма почуда цялата задна стена се закриваше от килим, прикрепен с медни халки за метален прът високо горе под тавана, вместо да бъде защит към бамбукова летвичка, както си му беше редът.

Мансур и Яо седнаха с подвити крака на пода и след известно колебание Цяо Тай направи същото. Изглежда, Мансур бе забелязал неспокойния поглед на Цяо Тай, тъй като се обърна към него с грижливо отмерена интонация и любезен глас:

— Вярвам, че уважаемият гост няма да има нищо против да седне на пода вместо на стол.

— Като войник съм свикнал да понасям всякакви несгоди — хладно каза Цяо Тай.

— Ние намираме нашия начин на седене за доста удобен — ледено му отвърна домакинът.

Цяо Тай усещаше инстинктивна ненавист към този мъж, но не можеше да не признае, че е впечатляваща личност. Лицето му бе с изсечени черти, с тънък извит нос. Имаше дълги мустаци със завити нагоре краища според чуждоземската мода. Държеше раменете си подчертано изпънати, белият му халат плавно се димпеше върху гладките мускули. Очевидно беше човек, способен на изключителна издръжливост. За да прекъсне неловкото мълчание, Цяо Тай посочи ивицата странни орнаменти в горната част на стената и попита:

— Какво означават тези заврънкулки?

— Това е арабско писмо — припряно обясни Яо. — Свещен текст.

— С колко знака си служите? — попита Цяо Тай.

— С двацет и осем — кратко отвърна Мансур.

— Велики небеса! — възкликна Цяо Тай. — И това е всичко? Ние имаме повече от двайсет хиляди.

Устните на Мансур се извиха в снизходителна усмивка. Той се обърна и плесна с ръце.

— Как, по дяволите, успяват да се разбират и да изразяват мислите си само с двайсет и осем знака? — обърна се шепнешком Цяо Тай към Яо.

— Няма кой знае колко мисли за изразяване — с усмивка му прошепна Яо. — Ето, идва вечерята.

Влезе млад арабин, понесъл огромен кръгъл поднос от гравирана мед. На него имаше пържени пилета, кана и три малки чашки от цветен емайл. Младежът им наля някаква безцветна течност и след като се оттегли, Мансур вдигна чашата си:

— Добре дошли в моя дом! — тържествено ги поздрави той.

Цяо Тай отпи. Напитката беше силна и ухаеше на анасон. От пилетата се носеше апетитен аромат, но той се чудеше как ще се справи с тях, след като нямаше клечици за ядене. Изпиха по още няколко чашки, после Мансур и Яо разчупиха едно пиле с пръсти и Цяо Тай се присъедини към тях. Взе си едно бутче и трябваше да признае, че е превъзходно. След пилетата дойде блюдо от ориз, шафран, късчета агнешко, стафиди и бадеми. Цяо Тай хареса и това ястие. Хранеше се като другите — мачкаше ориза на топки и накрая изплакваше крайчетата на пръстите си в ароматизирана вода, поднесена в купички от прислужника. Когато привърши, се отпусна доволен на възглавницата и заяви:

— Чудесно наистина! Да прием по още едно — и след като пресушиха чашите, се обърна към Мансур: — Знаете ли, аз съм ви съсед. Отседнал съм в странноприемница „Петимата безсмъртни“. Всичките ли ваши съотечественици живеят в този квартал?

— Повечето. Ние обичаме да бъдем близо до светилищата си. Молитвите ни се изричат от върха на минарето и когато някой от нашите кораби навлиза в устието, палим сигнален огън и четем молитва за успешно пристигане — той отпи голяма глътка и продължи: — Преди петдесет години един близък човек на нашия пророк, Аллах да бди над него, пристигнал в този град и после починал в покрайнините, отвъд Североизточната врата. Много правоверни са се заселили там, близо до това свещено място, за да поддържат гроба му.

Впоследствие нашите моряци започнали обикновено да се настаняват в шестте големи странноприемници около митницата.

— Запознах се тук с един китайски капитан — вметна Цяо, — който говори вашия език. Името му е Ни.

Мансур го стрелна с припламнали очи и отговори с равен глас:

— Бащата на Ни е китаец, а майка му е персийка. Персите не са добри хора. Нашите храбри воители начело с великия халиф ги смляха на кайма преди петдесет години в битката при Неавен.

Яо предложи по още една чашка и попита:

— Вярно ли е, че на север от владенията на халифа живеят хора с бяла кожа, сини очи и жълта коса?

— Това не може да са истински хора — възкликна Цяо Тай. — Сигурно са призраци или демони.

— Такива хора наистина съществуват — сериозно отвърна Мансур. — Освен това се сражават доста добре. Дори могат да пишат, но откъм неправилната страна. От ляво на дясно.

— Точно така правят и призраците — със задоволство заключи Цяо Тай. — В отвъдния свят всичко се прави обратно, не като в света на хората.

Мансур изпразни чашата си.

— Някои от тях са с червена коса — допълни той. Цяо Тай го изгледа въпросително. Явно този мъж бе пийнал доста, за да говори такива безумия.

— Какво ще кажете за малко арабски танци, Мансур? — с широка усмивка попита Яо. — Полковник, гледали ли сте някога арабски танцьорки? — обърна се той към Цяо Тай.

— Никога. Така добре ли танцуват като нашите?

Мансур се надигна.

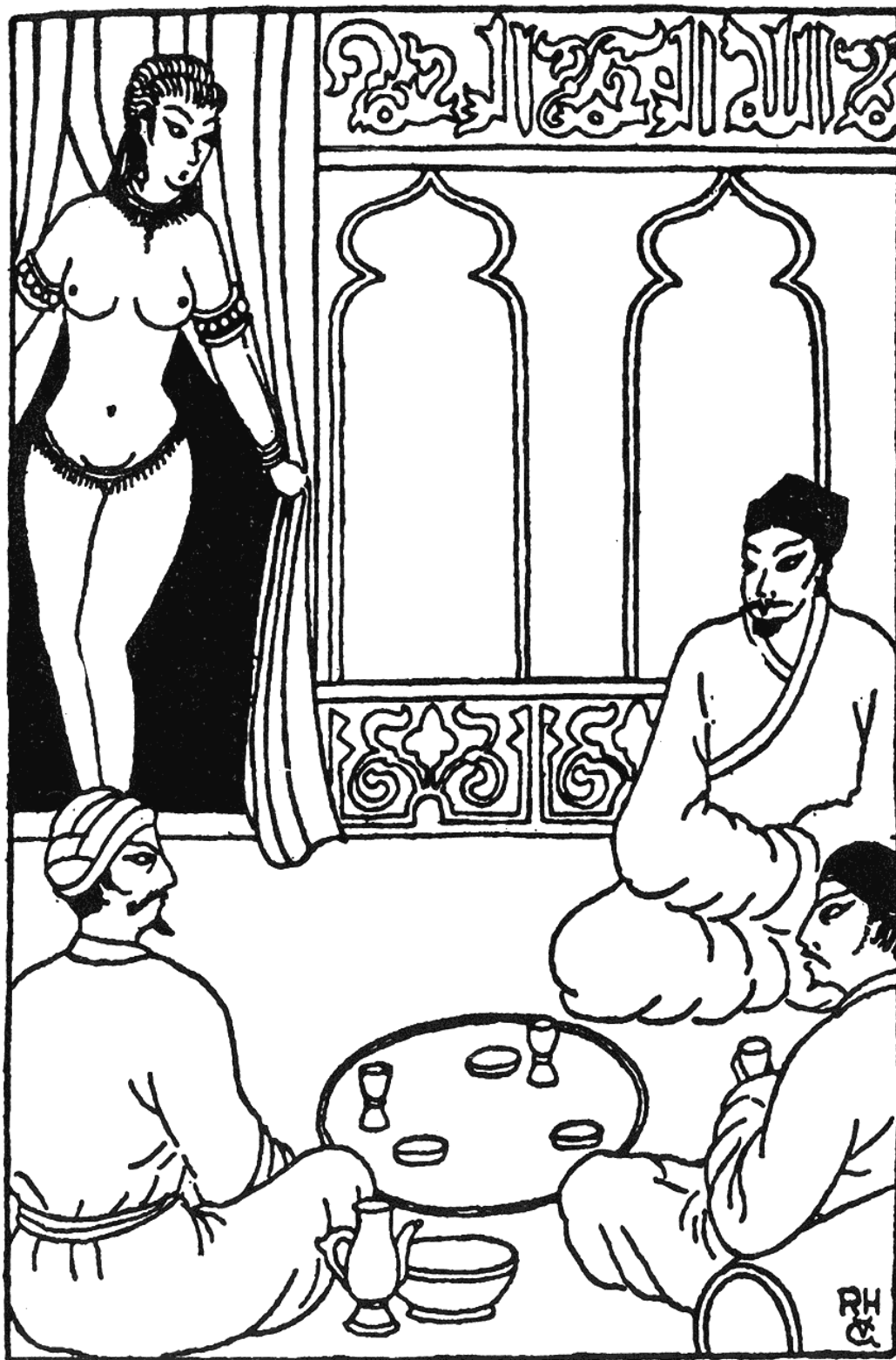
— В името на Аллах! — възкликна той. — Вашият въпрос издава пълното ви невежество — той плесна с ръце и изрече нещо на арабски към прислужника.

— Наблюдавайте завесата — прошепна Яо на Цяо Тай. — Ако имате късмет, предстои ни истинско празненство.

Завесата килим се разтвори и в процепа се появи жена. Беше средна на ръст, единствената ѝ дреха бе една черна превръзка с ресни около ханша, увиснала съвсем ниско долу. Един изумруд, поставен в пъпа на нежно окръгления ѝ корем, проблясваше с кристалночист

блясък. Тънкият ѝ кръст подчертаваше тежестта на закръглените ѝ гърди и заоблеността на бедрата. Кожата ѝ бе с красив златистокафяв оттенък, но лицето ѝ, въпреки че бе много изразително, не отговаряше на китайските представи за женска красота. Очите ѝ, подчертани с черна линия, бяха твърде големи, алените ѝ устни — прекалено пълни, а блестящата ѝ синьо-черна коса се виеше на страни къдрици. Тази необикновена, некитайска външност отблъскваше и в същото време необяснимо привличаше Цяо Тай. Жената стоеше изправена и наблюдаваше компанията с леко повдигнати вежди. Изведнъж големите ѝ влажни очи напомниха на Цяо Тай за една кошута, която преди много години бе убил по погрешка на лов.

Тя пристъпи в стаята и златните гривни на глезените ѝ иззвънтяха тихо. Голотата ѝ ни най-малко не я притесняваше и тя се поклони пред Мансур, докосвайки за миг гърдта си с дясната ръка, после сведе глава към Яо и Цяо Тай. Коленичи с лице към Мансур, със събрани бедра и прибрани в скута изящни длани. Цяо Тай с удивление забеляза, че дланите и ноктите ѝ са боядисани в червено.

МАНСУР УГОЩАВА ГОСТИТЕ СИ

Като видя светналите очи на Цяо Тай, Мансур изви устни в доволна усмивка.

— Това е Зумруд, смарагдовата танцьорка — спокойно каза той. — Сега тя ще ви покаже един танц от нашата страна.

И отново плесна с ръце. Двама араби в дълги бели халати се показаха иззад завесата и приклегнаха в най-отдалечения ъгъл. Единият заудря по голям дървен барабан, другият настрои някаква гусла, плъзгайки дълъг лък от извит ратан по струните.

Мансур не откъсваше големите си загадъчни очи от жената. Тя го стрелна с небрежен поглед, извърна се и се вторачи без свян в Яо и Цяо Тай. Мансур забеляза, че се канеше да заговори Яо, и изкряска нещо на музикантите.

Гуслата поде бавна и печална мелодия, Зумруд опъна ръце зад тила си и започна да извива тялото в ритъма на протяжния напев. Тялото ѝ се накланяше все по-назад и по-назад, накрая главата ѝ докосна пода. Щръкналите зърна на гърдите ѝ сочеха право нагоре, вълнистата ѝ коса се стелеше по заоблените ѝ рамене. Тя притвори очи и дългите ѝ мигли едва ли не покриха деликатните ѝ страни.

Лъкът ускори темпото, глухите удари на барабана подчертаваха ритъма. Цяо Тай очакваше танцьорката да се вдигне и да започне най-сетне танца си, но тя остана неподвижна в същото положение. Внезапно с изумление забеляза, че изумрудът в средата на голия ѝ корем се движи. Извитото на дъга тяло оставаше съвършено застинало, само коремът трептеше нагоре и надолу, наляво и надясно. Барабанът ускори още повече темпото, изумрудът описваше все по-широки и по-широки кръгове. Очите на Цяо Тай не можеха да се откъснат от зеления камък, който похотливо проблясваше в светлината на медната лампа. Кръвта му силно заблъска във вените, гърлото му се сви. Пот заструи по лицето му, но той не усещаше нищо.

Излезе от транса си едва когато барабанът замлъкна внезапно. От струните се откъснаха няколко пронизителни стона и после настъпи мъртва тишина. Танцьорката се изправи на колене с гъвкавата грациозност на диво животно и с няколко точни движения оправи косите си. Гръдта ѝ се повдигаше учестено, тъничък пласт влага покриваше голото ѝ тяло. Цяо Тай усети мускусното ѝ ухание, примесено с остра, макар и лека миризма на плът. Повтаряше си, че това е отблъскващо, но в същото време то бе разбудило някакво

дълбоко първично усещане в него, което го накара да си припомни дивите миризми по време на лов, препускане на потни коне, лееща се червена топла кръв в разгара на битките.

— Машалла! — възхитено извика Мансур.

Той извади от пояса си чуждоземска златна монета и я постави на земята пред коленичилата жена. Тя я взе и без да го погледне, я хвърли назад към двамата музиканти. След това се обърна към Цяо Тай и го попита на китайски:

— Отдалеч ли идва чужденецът?

Цяо Тай преглътна с мъка. Отпи бързо глътка от чашата си и отговори колкото се може по-непринудено.

— Аз съм от столицата. Името ми е Цяо Тай.

Жената го изгледа продължително с големите си влажни очи, после се обърна към съседа му и изрече равнодушно:

— Изглеждате добре, господин Яо.

Търговецът се ухили широко и имитирайки арабския поздрав, отвърна:

— В добро здраве съм, слава на Аллаха! — вторачил поглед в гърдта ѝ, той добави към Мансур с похотлива усмивка: — Един от нашите китайски поети казва: „Дървото се превива под тежестта на зрелите плодове.“

Лицето на Мансур потъмня. Той ядно впи очи в Зумруд, която пълнеше чашите на Яо и Цяо Тай. Когато се наведе към Цяо, силният ѝ, почти животински аромат накара стомаха му да се присвие болезнено. Той стисна юмруци, като се мъчеше да обуздае напирещата във вените му кръв. Тя сведе глава ниско над него, бавна усмивка откри съвършените ѝ зъби и тя прошепна тихо:

— Живея на първия кораб от четвъртата редица.

— Ела тук! — изкрещя Мансур.

Тя се обърна към него и той ѝ просъска нещо на арабски. Жената повдигна вяло вежди и изрече надменно на китайски:

— Разговарям, с когото си поискам, о, господарю на множество кораби.

Лицето на Мансур се изкриви в гневна гримаса. Бялото на очите му проблясваше, когато извика:

— Поклони се и се извини за наглото си държание!

Танцърката се изплю на пода точно пред краката му. Мансур изруга. Скочи и с една ръка я сграбчи за косата, а с другата грубо я изправи нагоре, подхващайки я под мишницата. Разкъса превръзката с ресни около ханша ѝ, обърна я с лице към двамата гости и с прегракнал глас извика:

— Разгледайте добре прелестите на блудницата. За продан са!

Тя се опита да се измъкне, но той я придърпа и я разтърси с дива злоба. Насили я отново да падне на колене, притисна силно главата ѝ към пода и изрева нещо на музикантите. Мъжът с гуслата побърза да се надигне и подаде на Мансур дългия ратанов лък.

Цяо Тай откъсна очи от коленичилата жена и студено се обърна към Мансур:

— По-добре е да уреждате домашните си проблеми насаме, Мансур. Притесняват гостите.

Мансур го изгледа вбесен. Отвори уста, но се овладя. Прехапал устни, той пусна вдигнатия лък и косите на жената. Седна срещу гостите, ръмжейки нещо през зъби. Танцърката се изправи, вдигна скъсаната превръзка и като се обърна към Цяо Тай и Яо, изсъска със святкащи очи:

— Не забравяйте какво ви каза той. Който предложи достатъчно висока цена, негова съм!

Тя отметна назад глава и изчезна зад завесата. Двата музиканти изтичаха забързано след нея.

— Смело момиче! — ухили се Яо, докато пълнеше чашата на Мансур. — И доста опърничава, осмелявам се да отбележа — той надигна чашата си и каза: — Хиляди благодарности за пищното забавление.

Мансур мълчаливо кимна с глава. Яо се надигна и Цяо Тай го последва. Понечи да изрече някаква благодарност, но реши, че е по-добре да си я спести, когато забеляза враждебно святкащите очи на Мансур. Домакинът ги преведе през градината до входната врата и се сбогува с тях, измърморвайки нещо под нос. Щом ги видяха, носачите скочиха на крака, но Цяо Тай поклати глава.

— Да походим малко — предложи той на Яо. — Вътре беше доста задушно, пък и от тази чуждестранна напитка главата ми малко се замая.

— Аз съм известна личност — колебливо каза дебелият търговец. — Някак си не е редно да вървя пеша.

— И за полковник от гвардията важи същото — сухо възрази Цяо Тай. — Но улиците са пусти и никой няма да ни види. Да вървим!

Тръгнаха към ъгъла. Носачите ги следваха мълчаливо на известно разстояние.

— Яденето си го биваше — започна Цяо Тай, — но този тип не биваше да си позволява такава позорна сцена.

— Какво друго можете да очаквате от варвари? — сви рамене Яо. — Все пак жалко, че го спряхме. Тя си придава важности напоследък и нямаше да е зле малко да я позаболят задните части. Не е чиста арабка. Майка ѝ е от водните хора танка^[1] и затова е двойно по-дива. Така или иначе, той нямаше да посмее да я напердаши здраво, понеже се страхува да не ѝ остави белези и рани.

Яо навлажни устни с крайчеца на езика си. Цяо Тай го изгледа раздражено. Първоначалното му благоприятно впечатление явно беше погрешно. В този тип имаше нещо мерзко.

— Мансур изглеждаше решен да го стори. И защо трябва да се страхува, че ще ѝ остави белези? — студено запита той.

Въпросът видимо притесни Яо и той се поколеба, преди да отговори:

— Ами тя не е притежание на Мансур, доколкото ми е известно. Предполагам, че си има някакъв доста влиятелен покровител. Подобни хора нямат нищо против подопечните им куртизанки да припечелват нещо, като танкуват по разни пирове и увеселения, но все пак държат кожата им да не бъде наранявана.

— Но Мансур каза, че тя е за продан.

— О, това беше само за да я унижи. Не хранете надежди, полковник. Не бих ви препоръчал тези черни жени. Доста са груби... как да ви кажа, като животни са. Сега, ако не възразявате, аз вече ще се кача на носилката. Имам среща... хм... в едно мое частно заведение.

— Не бива да я пропускате, разбира се — не особено учтиво отвърна Цяо Тай. — Аз ще се оправя сам.

Яо го изгледа подозрително. Изглежда, бе забелязал промяната в тона на своя спътник. Той сложи пълната си длан върху лакътя на Цяо Тай и с угодническо подхилване каза:

— Ще ви заведе някоя вечер там, полковник. Жената, която го поддържа, е много дискретна, удоволствията са изключителни. Ходя редовно там... така, за малко разнообразие. Не че не съм добре обслужван в дома си. О, бих казал превъзходно дори! И как иначе, като се има предвид колко харча за жените и наложниците си. Това уютно гнезденце е много удобно, близо е до дома ми. Всъщност намира се точно на ъгъла на втората улица южно от храма Гуансяо. Бих ви взел с мен още сега, но как да ви кажа... дамата, с която имам среща, е доста притеснителна. Не е лесно да я склониш. Но имаме еднакво увлечение и се надявам, че това ще помогне. Ако ме види обаче, че пристигам с непознат, може и да...

— Достатъчно — прекъсна го Цяо Тай. — Не я карайте да ви чака. Току-виж избягала! — и щом остана сам, измърмори на себе си: — Кое би било най-мъдро от нейна страна, струва ми се.

На следващата улица нае носилка и нареди на носачите да го отнесат до двореца на губернатора. Отпусна се назад върху възглавниците, заслушан в ритмичния ход на носачите, и се опита да подремне. Но щом затвори очи, пред погледа му закърши тяло арабската танцьорка, в ноздрите му нахлу дивото ѝ ухание.

---

[1] Танка (тандзя, танхоу) — потомци на древното население на Южен Китай, изтласкано към бреговата ивица при разширяването на империята. Нямали право да се заселват на сушата и да сключват смесени бракове с китайци. Езикът им не принадлежи към китайските диалекти, какъвто е кантонският. Препитавали се главно с риболовство и лов на бисери; жените им се занимавали с проституция в плаващите вертепи по Бисерната река — Б.пр. ↑

ГЛАВА VII

СЪДИЯТА ДИ ПИЕ ЧАЙ С ЕДНА ИЗПАДНАЛА ЖЕНА; ДВАМАТА С ТАО ГАН ПРАВЯТ СМРАЗЯВАЩО ОТКРИТИЕ

Съдията Ди и Тао Ган излязоха от двореца през една малка странична врата и се запътиха към главната улица на града. Двамата имаха вид на образовани мъже на средна възраст. Съдията носеше тъмносиня памучна роба и черен пояс, на главата си бе сложил прилепнала черна копринена шапка. Тао Ган бе с избеляла тъмнокафява роба и с неизменната си охлузена кадифена шапчица. След като подминаха административните сгради, двамата влязоха в първата гостилница, която се мярна пред очите им. Съдията Ди избра маса в дъното, откъдето можеха да наблюдават пъстрата тълпа.

— Ти поръчай — каза той на Тао Ган, — нали говориш тукашното наречие! Да донесат голяма купа супа с пелмени. Казаха ми, че тук я приготвяли чудесно. И още раци с яйца, което също било местен специалитет.

— Да опитаме и кана от местното вино — предложи Тао Ган.

— Обикновено си доста въздържан — отбеляза съдията с усмивка. — Май Цяо Тай ти влияе зле?

— Ние с Цяо Тай доста често сме заедно — отвърна Тао Ган. — Откак нашият кръвен брат Ма Жун стана такъв домосед...

— Затова и не го взех на това пътуване. Радвам се, че най-сетне улегна и се задоми. Не искам да се впуска в авантюри, които могат да го поамаят по старите пътеки. И трима стигаме, за да открием цензора.

— Той има ли някакви отличителни белези, или особени привички, господарю? Нещо, за което да се хванем, докато го търсим след малко в храма и около него?

Съдията Ди замислено поглади бакенбардите си.

— Хубав мъж е и, естествено, има самоувереното държание на висш сановник, който се движи в дворцовите кръгове. Езикът му също би могъл да бъде диря. Говори като типичен придворен с всичките им превзетости. Ха, тази супа наистина ухае прекрасно — и като си взе с пръчиците пелмен от купата, добави:

— Добър апетит, Тао Ган, разрешавали сме и по-сложни случаи!

Тао Ган се усмихна и се залови с апетит за супата. Когато привършиха с простото, но здраво ядене, изпиха по чаша силен фудзянски чай, платиха и си тръгнаха. По тъмните улици имаше по-малко хора, понеже бе часът за вечерния ориз. В западния квартал обаче улиците бяха оживени, а когато излязоха пред храма на Цъфтящата пагода, ги повлече весела тълпа. Млади и стари, празнично пременени, вървяха в една и съща посока. Съдията Ди сметна на пръсти:

— Днес е празникът на Гуанин, богинята на милосърдието. Храмът ще бъде претъпкан.

Веднага щом прекрачиха прага на главния вход, видяха, че храмовият двор наистина прилича на нощен панаир. Застланата с камъни пътека, която водеше до високото мраморно стълбище на монументалната предна зала, минаваше между две редици пилони с окачени на тях весели цветни гирлянди и фенери. И от едната, и от другата страна имаше сергии, отрупани с какво ли не: свещени книги, детски играчки, сладкиши, молитвени броеници... Улични продавачи на маслени питки си пробиваха път през навалищата, хвалейки стоката си с пронизителни крясъци. Съдията Ди огледа тълпата.

— Лош късмет! — ядосано каза той на Тао Ган. — Кого можем да открием в такава блъсканица! И къде е тази прочута пагода?

Тао Ган посочи към небето. Зад главната постройка на храма се издигаха деветте етажа на Цъфтящата пагода, висока три хиляди стъпки. Златното кълбо, което увенчаваше острия ѝ връх, проблясваше на лунната светлина. Съдията Ди едва-едва чуваше нежния звън на малките сребърни камбанки, окачени по завитите стрехи на деветте етажа.

— Красива постройка! — със задоволство отбеляза съдията.

Той тръгна напред и погледът му попадна на един павилион за чай, сгушен под няколко бамбукови дръвчета отдясно. Павилионът бе празен, хората явно нямаха време за чай. Пред вратата стояха две

натруфени жени, наблюдавани от зоркото око на една стара вещица, която чоплеше зъбите си, облежната на стената. Съдията забави крачка.

— Върви напред и се оглеждай — каза той на Тао Ган. — Ще те настигна — и се запъти към павилиона.

По-ниската жена беше привлекателна и свежа, високата изглеждаше близо трийсетгодишна и дебелият слой пудра и руж върху лицето ѝ не можеше да скрие опустошенията, оставени от занаята ѝ. Старата вещица набързо избута момичетата настрани и с угодническа усмивка заговори съдията на кантонски.

— Искам да поговоря с твоите момичета — прекъсна неразбираемото ѝ бърборене той. — Разбираш ли северния диалект?

— Да говориш? Глупости! Правиш сделка, не правиш сделка — изграчи вещицата на ужасяващ северен китайски. — Шейсет медни гроша. Къщата отзад, зад храма.

По-високата жена, която досега бе наблюдавала с вяло изражение сцената, изведнъж се разбуди и умоляващо се обърна към съдията на чист северен диалект.

— Моля ви, господине, вземете ме.

— Плашилото върви и за трийсет! — намеси се вещицата с гримаса. — Но защо не платите шейсет и не се порадвате на това младо хубаво пиленце?

Съдията извади шепа грошове от ръкава си и ги тикна в дланта на бабичката.

— Ще взема високата — отсече той. — Но първо искам малко да си поговорим. Много съм капризен.

— Ваша работа, за тез пари прави с нея каквото иска. И без туй разходи много, приходи хич.

Съдията кимна на жената да го последва вътре в павилиона. Седнаха на малка масичка и той поръча на келнера, който ги изгледа с презрителна усмивка, пълен чайник, сушени пъпешови семки и курабии.

— И за какво е всичко това, какво целите? — недоверчиво попита жената.

— Просто ми се иска да си поговоря на родния си език, за разтуха. Кажи ми как се озова толкова на юг?

— Не е интересно — намусено отвърна тя.

— Нека сам да преценя. Изпий си чая.

Тя засърба жадно, изяде няколко курабии и започна с погаснал глас:

— Бях глупава, а и нямах късмет. Преди десет години си загубих ума по един пътуващ търговец на коприна от Кянсу, който често се хранеше на сергията за юфка на баща ми. Избягах с него и няколко години всичко течеше по мед и масло. Харесваше ми да пътувам из страната, а и той се отнасяше добре с мен. Но когато работата му го доведе тук, в Кантон, вече бях бременна. Той си хареса някакво местно девойче и искаше да се отърве от мен. Но не е лесно да се продаде тук жена от Севера, и то такава, каквато нищо не умее. Големите кораби на цветята наемат само кантонски момичета или ако са северни, трябва наистина да ги бива и в пеенето, и в танците. Така че ме даде почти за нищо на танка.

— Танка? Какво е това? — учудено запита съдията. Тя побърза да налапа още една курабия и изфъфли с пълна уста:

— Наричат ги и водните хора, много странен народ. Кантонците ги презират. Казват, че били потомци на диваците, които населявали тези земи преди хиляди години, преди ние китайците да дойдем толкова на юг. Задължени са да живеят в лодките си, закотвени близо до митницата. Там се раждат, там се любят, там умират. Не им е разрешено да се заселват на сушата или да се женят за китайци.

Съдията Ди кимна. Беше си припомнил, че танка са отхвърлени от обществото парини, подчинени на сурови ограничителни закони.

— Бях принудена да работя на техните плаващи бардаци — продължи жената вече съвсем спокойно. — Тия проклетници говорят някакъв много особен език, кряскат като маймуни. Трябва да ги чуете... А жените им непрекъснато бъркат някакви билки и отрови. Всичките на мен си изливаха омразата към китайците. За храна получавах само огризки, обличах се в мръсни дрехи. Клиентите бяха главно чуждестранни моряци, тъй като тях, естествено, не ги допускат в китайските публични домове. Можете да си представите какъв беше животът ми — тя изкриви устни в презрителна усмивка и налапа още една курабийка. — Мъжете танка се страхуват от собствените си жени, защото половината от тях са вещици, но към мен се отнасяха като към най-долна робиня. На техните пиянски оргии трябваше да танцувам съвсем гола по цели часове и всеки път, когато исках да си отдъхна, ми насиняваха задника. А жените им непрекъснато ме ругаеха и крещяха,

че всички китайки били пачаври и че китайските мъже предпочитали жените танка. Най-голямата им хвалба и гордост бе, че преди осемдесет години висш китайски сановник тайно се оженил за жена от племето танка и че техният син станал прочут воин, който се обръщал към императора с „чичо“. Вие можете ли да си представите такова нещо? Но беше истинско облекчение, когато ме продадоха в един градски бардак... естествено, не от висока класа, но все пак китайски. Там работих последните пет години. Не че се оплаквам... Изживях три щастливи години, а колко жени могат и с това да се похвалят?

Съдията Ди реши, че след като бе спечелил доверието ѝ, можеше да засегне въпроса, заради който я беше наел.

— Слушай — каза той, — аз съм в доста затруднено положение. Трябваше да се срещна с един приятел от Севера преди няколко дни. Но се забавих по реката и пристигнах едва днес следобед. Не зная къде да го намеря, но мисля, че трябва да се навърта някъде наблизо, понеже ми беше определил среща при храма. Ако не е напуснал града, трябва да е тук наоколо. Понеже твоята работа те принуждава да се взираш в мъжете, които минават, може и да си го забелязала. Висок хубав мъж, около трийсетгодишен, изглежда високомерен. С малки мустачки, без брада и бакенбарди.

— Закъснели сте точно с един ден — каза тя. — Беше тук снощи, почти по това време. Разхождаше се наоколо, сякаш търсеше някого...

— Говори ли с него?

— Винаги обръщам внимание на мъжете от Севера. А той беше хубав мъж, точно както казвате, макар и облечен бедничко. Все пак се приближих до него. Можеше да ме има за половин цена. Но къде ти такъв късмет! Той тръгна към храма, без дори да ме погледне. Много надменен мъж! Вие сте съвсем различен, приятен сте. Сигурна съм, че веднага щом...

— Днес виждала ли си го? — прекъсна я съдията.

— Не, не съм. Затова ви казах, че сте закъснели. Добре, вие, така или иначе, платихте за мен. Нека сега да отидем в моята къща, а? Мога да ви изпълня някои от онези танци на танка, ако харесвате такива развлечения.

— Не, не сега. Ще отида да се огледам за приятеля си в храма. Кажете ми името и адреса си, може би ще ви посетя по-късно. Ето, ще ви платя предварително.

Тя се усмихна щастливо и му каза името и адреса си. Съдията Ди отиде до тезгяха, взе от келнера четка за писане и записа всичко на лист хартия. После плати сметката, сбогува се с жената и се отправи към храма. Докато слизаше по мраморните стъпала, се появи Тао Ган.

— Огледах набързо, господарю — смръщено каза той. — Не забелязах мъж, който да отговаря на описанието на цензора.

— Идвал е тук миналата нощ — каза съдията. — Явно преоблечен, точно както агентът ги е видял с доктор Су. Да хвърлим едно око вътре — очите му се спряха на представителната носилка, положена в подножието на стълбището, с пет-шест спретнати униформени носачи, наклекали около нея. — Изглежда, някой важен гост е на посещение в храма.

— Това е господин Лян Фу. Един монах ми каза, че редовно идвал тук, за да поиграе шах с настоятеля. Налетях на господин Лян в коридора и се опитах да мина незабелязано, обаче той явно има набито око. Веднага ме позна и ме попита може ли да ми помогне по някакъв начин. Казах му, че просто разглеждам храма.

— Ясно. Ще трябва да си отваряме очите на четири, Тао Ган. Тъй като цензорът очевидно е стигнал дотук в тайното си разследване, не бива да го проваляме, разпитвайки открито наляво и надясно — после той разказа на Тао Ган какво бе научил от проститутката, и добави: — Просто се повърти насам-натам и се опитай да го откриеш самичък.

Оказа се обаче, че задачата им бе доста по-трудна, отколкото си представяха. Храмовият комплекс се състоеше от многобройни отделни сгради и параклиси, свързани с мрежа от тесни коридори и пасажи. Монаси и послушници се щураха във всички посоки, смесваха се с посетителите, които зяпаха огромната позлатена статуя и внушителните изображения по стените. Не откриха никой, който да прилича на цензора.

След като в главната зала се възхитиха на статуята на богинята на милосърдието в човешки ръст, двамата тръгнаха да проучат сградите в задната част на комплекса. Стигнаха до импозантна зала, където в момента се изпълняваше траурен обред. Шестима монаси бяха коленичили на кръгли молитвени възглавнички пред отрупания с приношения олтар и напяваха молитва. До входа клечаха спретнато облечени мъже и жени, явно близки на покойника. Зад тях стърчеше един възрастен монах и следеше службата с явно отегчение.

Съдията Ди реши, че все пак биха могли да подпитат за цензора. Вече бяха надзърнали навсякъде, освен в пагодата, която бе заключена, защото преди известно време имало случай на самоубийство с хвърляне от последния етаж. Съдията Ди пристъпи до възрастния монах и му описа човека, когото търсеха.

— Не, не съм го виждал, господине. А и съм почти сигурен, че мъж с подобно описание не е посещавал храма тази вечер, тъй като, откак е започнала службата, през цялото време бях при главния вход. Няма начин да изпусна мъж с толкова открояваща се външност. Сега покорно ви моля да ме извините, тъй като участвам в тази възпоменателна служба. А това носи добри пари... — и побърза да добави: — Немалка част от тези пари отиват за разходите по изгарянето на починали скитници и разбойници, които нямат никакви близки и не принадлежат към никоя гилдия. И това е само едно от милосърдните дела, с които нашият храм се е нагърбил. Ох, това ми припомни нещо. През нощта донесоха тялото на някакъв скитник, който май отговаря на описанието на вашия приятел. Но едва ли е бил той, този беше съвсем дрипав.

Съдията Ди изгледа втренчено Тао Ган. Обърна се строго към монаха:

— Аз съм офицер от съдилището, а човекът, с когото трябваше да се срещна тук, бе специален агент, който вероятно се е преоблякъл като просяк. Искам незабавно да видя тялото.

Монахът го изгледа уплашен. Почти заекваше, когато каза:

— В погребалната зала е, в западното крило, ваше превъзходителство. Ще го кремират след полунощ, за да не е през днешния благословен ден — той повика един послушник и му нареди: — Заведи двамата господа до моргата.

Момчето ги изведе на малък пуст двор. От другата му страна чернееше ниска мрачна постройка, долепена до внушителната външна стена на храмовия комплекс. Послушникът бутна тежката врата и запали свещта, която стоеше на перваза на прозореца. Върху дървено магаре от нерендосани дъски лежаха два трупа, невидими под покривалата от грубо платно. Послушникът подуши въздуха с погнусена гримаса.

— Добре, че ще ги изгорят тази нощ! — промърмори той. — На тая жега...

Съдията Ди не му обърна внимание. Повдигна края на покривалото от по-близкото тяло. Отдолу се показа брадато подпухнало лице. Съдията побърза да дръпне обратно платното и откри главата на другото тяло. В същия миг замръзна. Тао Ган грабна свещта от послушника, приближи се до масата и освети бледото лице. Качулката се беше изхлузила, по челото висяха влажни кичури коса. Но дори и в смъртта лицето пазеше високомерното си надменно изражение. Съдията Ди се извърна към послушника и почти му изкрещя:

— Доведи главния монах и настоятеля! Веднага! Вземи това и им го предай.

Той бръкна в ръкава си и подаде на слисания послушник една от големите си червени визитни картички, изписана с пълното му име и всички постове. Послушникът изчезна моментално. Съдията Ди се наведе над главата на покойника и внимателно разгледа черепа. Изправи се и каза на Тао Ган:

— Не виждам никаква рана, дори и следа от натъртване. Дай аз да държа свещта и открий цялото тяло.

Тао Ган смъкна покривалото, съблече дрипавия елек и парцаливите панталони. Други дрехи нямаше. Тао Ган внимателно разгледа гладката кожа, изваяното мъжко тяло. Съдията Ди също го съзерцаваше мълчаливо, вдигнал свещта. След като обърна трупа и огледа гърба, Тао Ган поклати угрижено глава:

— Не — каза той, — никакви белези от насилие, никакви петна, никакви изгаряния. Ще видя в дрехите — той отново зави тялото и претърси джобовете на елека и ръкавите. — Какво намираме тук? — възкликна той и извади от ръкава малка клетка от сребърен филигран. Тя беше смачкана наполовина, вратичката зееше отворена.

— Това е клетката, в която цензорът държеше щуреца си — прегракнало изрече съдията. — Нещо друго няма ли?

Тао Ган продължи обиска си:

— Нищо — измърмори той.

Отвън се разнесоха гласове. Вратата се отвори, влезе един монах. Беше висок и представителен, с внушителна фигура и шафраненожълта роба. На раменете му висеше пурпурен епитрахил. Той се поклони дълбоко и светлината на свещта проблесна по безукорно избръснатия му череп. До главния монах коленичи и

настоятелят на храма. Зад двамата през вратата любопитно надничаха множество монаси. Съдията Ди извика на главния монах:

— Нали наредих да дойдете само вие и настоятелят! Всички други да си отидат!

Уплашеният настоятел отвори уста, но от нея излязоха само неразбираеми звуци. Главният монах извика на монасите да се разпръснат веднага.

— Затворете вратите! — заповяда съдията Ди и се обърна към настоятеля: — Успокойте се, човече! — той посочи трупове и попита: — Как е починал този мъж?

Настоятелят се посъвзе и отвърна с треперещ глас:

— Ние... ние... сме в пълно неведение относно причината на смъртта на този човек, ваше превъзходителство. Тези клетници ни ги докарват вече мъртви и ние от милосърдие ги кремираме...

— Ваше задължение е да познавате закона — прекъсна го студено съдията. — Не ви е разрешено да кремирате никое тяло безплатно или по друг начин, без да сте проверили смъртния акт, съответно заверен от съдилището.

— Но именно съдилището изпрати тялото тук, ваше превъзходителство — проплака настоятелят. — Двама стражници го донесоха снощи на носилка. Казаха, че е разбойник с неустановена самоличност. Самият аз подписах документа.

— Добре — каза тихо съдията Ди. — Можете да си вървите. Останете в стаите си. Ако се наложи, отново ще ви разпитам по-късно тази нощ.

Двамата се изправиха и бързо напуснаха залата. Съдията каза на Тао Ган:

— Трябва да научим при какви обстоятелства и кога са го намерили стражниците. Освен това искам да видя медицинското заключение. Странно е, че стражниците са оставили сребърната клетка в ръкава му. Това е ценна старинна вещ. Веднага иди в съдилището, Тао Ган, и разпитай префекта, регистратора на смъртните случаи и хората, които са намерили тялото. Кажи им да пренесат тялото в двореца. Не им казвай друго, освен че покойникът е бил таен агент от столицата, изпратен тук по моя заповед. Аз ще се върна в двореца, след като поогледам още малко наоколо.

ГЛАВА VIII

ЕДНО СЛЯПО МОМИЧЕ МОЖЕ БИ ДЪРЖИ КЛЮЧА ЗА НЯКОЛКО ЗАГАДКИ; СЪДИЯТА ДИ ДАРЯВА РАДОСТ НА ЕДНО ОКАЯНО СЪЩЕСТВО

Когато носилката на Цяо Тай пристигна пред страничната врата на двореца, вече беше изминал около един час след полунощ. Той нареди на носачите да го докарат дотук по околни пътища с надеждата, че хладният нощен въздух ще поизбистри мозъка му. Нищо не се получи.

Съдията Ди седеше сам зад огромното си бюро. Подпрял брадичка върху кръстосаните си ръце, изучаваше голяма карта на града, разстлана пред него. Когато Цяо Тай го поздрави, съдията отвърна уморено:

— Седни. Намерихме цензора. Убит е.

Той разказа на Цяо Тай за разговора на Тао Ган със сляпото момиче и как загадката около златното звънче ги е насочила да търсят цензора в храма, където и бяха открили трупа му. Отговаряйки лаконично на възбуждения Цяо Тай, той продължи:

— След като тялото бе донесено тук, наредих на лекаря на губернатора да извърши щателна аутопсия. Той откри, че цензорът е бил умъртвен с коварна отрова, неописана в нашите медицински трудове. Единствените, които знаят да я приготвят, са танка, хората, които живеят по лодките в реката. Поеме ли се в голямо количество, жертвата умира почти веднага, по-малка доза предизвиква силна отпадналост и смъртта настъпва след няколко седмици. Симптомите могат да се открият единствено с внимателен оглед на гърлото. Ако по една случайност лекарят не бе имал подобен случай сред танка преди известно време, никога нямаше да установи каква е отровата, и смъртта щеше да бъде приписана на сърдечен удар.

— Това обяснява защо регистраторът на смъртните случаи не е успял да я открие — отбеляза Цяо Тай.

— Регистраторът изобщо не е виждал тялото — уморено отвърна съдията Ди. — Тао Ган се върна преди час с префекта и заедно разпитаха целия персонал на съдилището, но никой нищо не знаеше за тялото на някакъв разбойник, закарано в храма предната нощ.

— Велики небеса! — възкликна Цяо Тай. — Значи двамата стражници, занесли там тялото, са били измамници.

— Точно така. Веднага извиках настоятеля, но той не можа да ми даде някакво по-определено описание на самозваните стражници. Били просто обикновени служители и носели обикновената униформа: кожени куртки и черни лакирани шлемове. Всичко изглеждало съвсем нормално. Не можем да виним настоятеля, че не ги е огледал специално — той въздъхна и продължи: — Фактът, че цензорът е бил видян в храма вечерта преди убийството, както и улавянето на щуреца говорят, че престъплението е било извършено някъде там наблизо. И тъй като униформите на стражниците няма как да не са били отнапред подготвени, значи става дума за предумишлено убийство. От това, че по тялото на цензора няма следи от насилие и че изражението на лицето му е спокойно, става ясно, че по всяка вероятност е бил подмамен в капана от човек, когото е познавал. С това разполагаме засега.

— Не е изключено сляпото момиче да знае много повече за случилото се, господарю. Доколкото разбрах от думите ви, тя е казала на Тао Ган, че дълго е клечала пред стената на храма, преди да улови щуреца. Значи може и да е чула нещо. Слепите имат изключително остър слух.

— Имам няколко много спешни въпроса към това момиче — мрачно каза съдията Ди. — Аз добре огледах стената, до която е построена моргата. Наскоро е била поправяна, няма никакви пукнатини между тухлите. Да, наистина много ми се иска да се срещна с това момиче. Изпратих Тао Ган до дома ѝ да я доведе. Очаквам ги всеки момент, тъй като той тръгна преди доста време. Как беше арабското пиршество?

— Храната и пиенето ги биваше, господарю, но трябва да призная, че не харесах Мансур. Горделив е като дявол и не е разположен особено дружелюбно към нас. Когато езикът му се

поразвърза от алкохола, го разпитах за арабската колония тук, както ми наредихте — той се изправи, наведе се над картата на града и посочи с пръст. — Това тук е джамията, Мансур и повечето мюсюлмани живеят наоколо. Странноприемницата ми е съвсем наблизо. Отвъд Североизточната врата има малка колония около гроба на някакъв техен свят човек. Всички тези араби са временно пребиваващи тук. Моряците изчакват мусоните и живеят ето в тези ханове на брега.

Когато Цяо Тай седна отново, съдията каза с тревога в гласа:

— Това никак не ми харесва. Как можем да държим под око тези чужденци? Ще поговоря с губернатора. Араби, перси и всякакви други трябва да бъдат събрани в един квартал, ограден с висока стена само с една врата, която да стои заключена от залез до изгрев слънце. Тогава ще назначим някой арабин за главен надзорник и него ще държим отговорен пред нас за всичко, което става вътре. Така ще можем да ги контролираме, а пък те ще си съблюдават своите си обичаи вътре, без да обиждат китайските си съграждани.

Вратата от другата страна на залата се отвори и влезе Тао Ган. Докато се настаняваше на втория стол срещу бюрото, съдията Ди забеляза посърналото му изражение и попита:

— Не доведе ли сляпото момиче?

— Само небесата знаят какво става тук, господарю! — възкликна Тао Ган, докато бършеше потното си чело. — Изчезнала е. И щурците ги няма, до един!

— Налей си чаша чай, Тао Ган — спокойно каза съдията. — И после разкажи цялата история. Най-напред как се свърза с нея?

Тао Ган изгълта чая, който Цяо Тай му наля, и започна:

— Видях двама бандити да я нападат в безлюдна уличка близо до пазарния площад. Разкарах негодниците и тогава разбрах, че момичето е сляпо, затова го изпратих до дома му. Тя живее в една от къщите до пазара, които се дават под наем. Пих чаша чай горе в стаята ѝ и тя ми разказа как е хванала златното звънче. Живее сама в една стая. Когато отидох преди малко, нямаше и помен ни от клетките с щурци, окачени на един бамбуков прът, ни от гърнетата с щурци за борба, а и кошничката ѝ за чай е изчезнала. Погледнах и зад паравана, леглото беше съвсем голо, без никакви завивки — той отпи още една глътка и продължи: — Разпитах продавача от пазара, който живее на същия етаж, но той ми каза, че само един-два пъти е срещал момичето на

стълбите и никога не е говорил с него. Отидох и до пазара и накарах отговорника да ми покаже регистрите. Там бяха записани няколко сергии на продавачи на щурци, но името Ланли го нямаше. И понеже той ми каза, че често се разрешавало, временно, разбира се, на някои по-дребни продавачи да отварят сергии без такса, намерих един редовен продавач на щурци. Според него се говорело за някакво сляпо момиче, което продавало щурци, но сам никога не го бил виждал. Това е всичко.

— И този път ядец! — промърмори Цяо Тай. — Преметнала те е мръсницата, братко Тао.

— Глупости! — дрезгаво се сопна Тао Ган. — Не е възможно нападението над нея да е било инсценирано само за да ме вкара в заблуда. И да ме е следил някой, как би могъл да разбере, че ще мина тъкмо по тази уличка? Разхождах се наслуки, можех да свърна навсякъде.

— Мисля, че са те проследили — каза съдията Ди, — докато си изпращал момичето до дома му. Двамата сте били подозрителна двойка.

— Точно така е станало! — възкликна Тао Ган. — Докато си приказвахме, ми се счу, че стълбата проскърцва. Може някой да е подслушал разговора. И когато е чул къде е намерила златно звънче, решил е да я отвлече.

— Освен ако не е изчезнала по собствена воля... — сухо вметна съдията. — Защото аз не вярвам и думичка на разказа ѝ за това, как е хванала златното звънче. Сигурен съм, че го е взела, когато цензорът вече е бил убит. От друга страна, фактът, че тя те насочи към храма, говори, че е от враговете на убийците на цензора подобно на мъжа, удушил неуспелия убиец на Цяо Тай. Както и да е, изправени сме пред страшно неприятна ситуация. Очевидно някои хора знаят точно какво правим, следят всяка наша стъпка, докато ние нямаме ни най-малка представа, кои са те и какво преследват — той подръпна брадата си и продължи с по-спокоен тон: — Проститутката, която е видяла цензора в храма, ми каза, че лодките на танка са закотвени пред митницата, което означава недалеч от мюсюлманския квартал в града, до вратата Куейдъ. Така че е възможно цензорът да се е въртял из този район не заради някаква арабска афера, а заради нещо, свързано с хората от речните вертепи. А и двамата самозвани стражници, които са занесли

тялото на цензора в храма, са били китайци. Което още веднъж ме кара да мисля, че не бива да преувеличаваме участието на арабите в тази история.

— Но доктор Су бе убит от арабски бандит, господарю — обади се Цяо Тай.

— Арабите са най-важните клиенти на проститутките танка, както научих — отвърна съдията. — Така че главорезът спокойно може да е бил нает в някой от бардаците на танка. Иска ми се да науча нещо повече за тези странни хора.

— В развлеченията, които Мансур ни предложи снощи, имаше и изпълнение на арабска танцьорка, наполовина танка по кръв — разпалено додаде Цяо Тай. — Изглежда, тя живее на един от плаващите вертепи. Мога утре да я посетя и да науча нещо повече за танка.

Съдията Ди го изгледа вторачено.

— Иди — рече той с равен глас. — Посещението при тази танцьорка изглежда по-многообещаващо от разговора ти с капитана.

— По-добре да се срещна и с него, господарю, ако нямате някаква друга задача за мен предобеда. Имам усещането, че Мансур мрази капитан Ни. Така че би било интересно да разбере какво мисли пък капитанът за Мансур.

— Добре. Ела да докладваш след двата разговора. Ти, Тао Ган, ще се явиш тук веднага след закуска. Ние с теб трябва да напишем доклад до Великия съвет за убийството на цензора. Ще го изпратим по специален куриер до столицата, за да може Съветът да бъде осведомен за смъртта на цензора възможно най-бързо. Ще ги посъветвам да запазят новината в тайна за ден-два, за да не се наруши крехкото равновесие на властта в двора и аз да разполагам с малко време, за да разкрия кой стои зад това гнусно убийство.

— Как прие губернаторът новината за второто убийство в неговата област, господарю? — запита Тао Ган.

— Това не зная — отвърна с тънка усмивка съдията Ди. — Казах на лекаря, че тялото на цензора е на един от моите хора, който се е замесил с някаква жена танка. Веднага наредих да го поставят в ковчег и при първа възможност да го изпратят в столицата заедно с тялото на доктор Су. Когато видя губернатора сутринта, ще му разкажа същата история като на лекаря, за да подпише смъртния акт. Трябва да бъдем

внимателни с този доктор, между другото той е много проникателен мъж. Каза, че лицето на мъртвеца му изглеждало познато. За щастие е виждал цензора единствено облечен официално, когато за пръв път се е представил на губернатора преди шест седмици. След като привършим доклада до Съвета, Тао Ган, ще се срещнем с господин Лян Фу. Той редовно посещава храма, за да играе шах с настоятеля, и бихме могли да получим повече сведения за това огромно светилище. От друга страна, ще науча мнението на Лян за възможността арабите да създадат някакви неприятности тук. Те са само шепа хора сред този огромен град, но както Цяо Тай ми показва на картата, контролират стратегически точки. Много лесно могат да създадат вълнения, не особено сериозни сами по себе си, но опасни с това, че може да служат за прикритие на нещо по-мощно било тук, било на друго място. Заслужава ли вяра другият специалист по арабските въпроси, господин Яо Тайкай?

Цяо Тай се намръщи и отвърна неохотно:

— Яо се държи весело и непринудено, но не и прямо, господарю. Не бих го нарекъл свестен човек. Но чак да се замеси в убийство или в политическа интрига... не, не мисля, че е от този тип.

— Разбирам. Значи остава загадъчното сляпо момиче. То може да бъде открито веднага, и то без местните власти да разберат. Сутринта на идване се отбий в съдилището, Тао Ган, дай на началника на стражата един сребърник и му кажи да потърси момичето, все едно че ти прави лична услуга. Представи я за своя племенница, която с нещо те е засегнала, и искай лично да те държи в течение. Така ще осигурим и безопасността ѝ — той се изправи, пристегна пояса си и добави: — Сега да си починем малко. Препоръчвам ви добре да заключите вратите си и да ги барикадирате, защото вече е ясно, че и двамата сте набелязани. О, да, след като говориш с началника на стражата, Тао Ган, иди при префекта и му дай този лист хартия. Записал съм името и адреса на проститутката от храма. Нареди на Бао да я откупи от господарката ѝ и да я изпрати до родното ѝ място с първия военен конвой, който потегли на Север. Кажи му да ѝ даде половин златно кюлче, за да си намери мъж, когато се върне в селото си. Всички разходи да са за моя лична сметка. Клетото създаване ми даде ценна информация и заслужава награда. Лека нощ.

ГЛАВА IX

РАНО СУТРИНТА ЦЯО ТАЙ ИЗЖИВЯВА НЕЩО НЕОПИСУЕМО; ЕДНА ЖЕНА СКЛЮЧВА СДЕЛКА С НЕГО

Тай се събуди преди разсъмване. Изми се набързо в мъждивото осветление на единствената предоставена от странноприемницата свещ и се облече. Понечи да надене късата си ризница и се разколеба. Хвърли тежката дреха на стола и сложи куртка, подплатена с железни пластинки. „Лекарството срещу внезапни болки в гърба“ — промърмори той. Намота дългия черен пояс около кръста си, нахлупи на главата си черната шапчица, спусна се по стълбите и каза на прозяващия се ханджия, когато пристигне носилка за него, носачите да го изчакат.

В полутъмната уличка си купи четири още парещи маслени питки от преносимите мангали на уличните продавачи, които ожесточено раздухваха жаравата. Дъвчейки с наслада, скоро стигна до вратата Куейдъ. Когато излезе на кея, алените лъчи на зората оцветяваха в розово мачтите на закотвените до брега съдове. Корабът на Мансур бе отплавал.

Край него преминаха група продавачи на зарзават, всеки понесъл на кобилица по две кошници със зеле. Цяо Тай придърпа последния от тях и след кратко и разпалено ръкомахане купи за седемдесет гроша цялата стока на селянина заедно с бамбуковата кобилица. Човечецът заприпка надолу, подсвирквайки си весела кантонска песничка, доволен, че е измамил северняка и че си е спестил ходенето и разправиите по лодките.

Цяо Тай метна кобилицата на рамо и скочи върху кърмата на първата лодка до кея. Оттам се прехвърли на втората, после на третата. Трябваше да стъпва внимателно, тъй като мъглата бе овлажнила тесните дъски, свързващи лодките, а и морските хора, изглежда,

смятаха, че точно там е най-удобното място за чистене на риба. Цяо Тай ругаеше под мустак, тъй като в този миг на много места размъкнати жени изливаха нощните гърнета в мътната речна вода и вонята беше непоносима. Тук-там му подвикваше някой готвач, но той не обръщаше внимание. На първо място искаше да открие танцьорката, освен това и да научи нещо повече за този странен воден народ. При мисълта за Зумруд гърлото му странно се сви.

Все още беше доста хладно и товарът му не беше особено тежък, но той не беше свикнал с такъв род натоварване и скоро започна обилно да се поти. Спря за миг на палубата на малко корабче и внимателно се огледа наоколо. Градската стена вече не се виждаше, отвред го заобикаляше гора от мачти и колове за мрежите и прането. Хората, които се виждаха по палубите, изглеждаха от някаква особена порода. Мъжете бяха късокраки, но с дълги мускулести ръце и се движеха с отривиста подскачаща походка. Широките им изпъкнали скули върху смуглите лица и сплесканите носове с големи ноздри им придаваха застрашителен вид. Някои от младите жени можеха да се нарекат хубави, но все пак си оставаха грубовати. Очите на кръглите им широки лица се стрелкаха бързо насам-натам. Клекнали по палубите, те налагаха с тояги прането и бърбяха помежду си на гърлено наречие, от което нищо не се разбираше.

Въпреки че наглед никой не обръщаше внимание на Цяо Тай, той имаше неприятното усещане, че през цялото време е зорко наблюдаван. „Може би защото малко китайци идват тук — промърмори си той. — Тия грозни джуджета ме зяпват веднага щом си обърна гърба.“ Беше доволен, когато видя пред себе си тясна ивица свободна вода. Бамбуково мостче водеше до дълга редица големи, крещящо боядисани китайски джонки, закотвени една до друга. След първата редица се виждаше втора, после трета, всичките свързани помежду си с широки мостчета с перила. Четвъртата редица беше последната, близо до талвега. Цяо Тай се качи на палубата на най-близката джонка и се загледа в огромната Бисерна река. Смътно виждаше мачтите на корабите, спрели до отсрещния бряг. Преброи и реши, че се намира на третия кораб от четвъртата редица. Галерията на кораба беше широка като на военна джонка. Копринени знамена украсяваха високите ѝ мачти и навред над кабините висяха гирлянди от разноцветни фенери, леко поклащани от утринния бриз. Той се качи

на борда и прекоси тясната странична палуба, като внимателно балансираше кошниците.

Трима прислужници със сънливи очи се размотаваха по палубата. Те едва го погледнаха и продължиха разговора си, докато той мина край тях и влезе в тъмен коридор. От двете му страни се редуваха врата след врата, всичките разнебитени и мръсни; миришеше на престоляла лой. Нямаше никой. Той остави кошниците и се запъти към задната палуба. Неугледна повлекана седеше с кръстосани нозе на дървена пейка и режеше ноктите на краката си. Погледна го безизразно и дори не си направи труда да дръпне полата си надолу. Всичко имаше много зловец вид, но духът на Цяо Тай се поободри, когато излезе откъм талвега. Тук палубата беше излъскана до блясък и той видя висока двойна врата, лакирана в яркочервено. Тлъст мъж в нощна роба от скъп брокат стоеше до релинга и шумно си правеше гаргара. Повехнала млада жена в развлечена бяла роба тъкмо му поднасяше купичка чай. Мъжът изневиделица се наведе и повърна отчасти върху релинга, отчасти върху дрехата на момичето.

— Наздраве, миличка! — поздрави я Цяо Тай, отминавайки. — И си мисли за тлъстата комисииона, която ще получиш довечера от сметката за изпитото вино!

И без да обръща внимание на гневната тирада, която последва, той се промъкна нататък. Коридорът беше слабо осветен от бели копринени фенери, закачени на извитата греда на покрива. Цяо Тай се зачете в имената, изписани по лакираните врати. Пролетно Мечтание, Върбова Клонка, Нефритов Цвят — все имена на куртизанки, но никое от тях не означаваше на китайски „изумруд“. Последната врата в края на коридора нямаше надпис, но беше изящно украсена с миниатюрна рисунка на птички и цветя. Той опита бравата и откри, че не е заключена. Отвори и пристъпи прага.

В сумрака помещението изглеждаше доста по-просторно от обикновена каюта и беше луксозно обзаведено. Носеше се ухание на мускус.

— Тъй и тъй сте вече тук, защо не дойдете по-наблизо? — разнесе се от здрача гласът на танцърката.

Когато очите му се нагодиха към мъждивото осветление, той различи в задната част на стаята високо легло с леко повдигнати червени завеси. Върху брокатени възглавници, напълно гола, лежеше

Зумруд. Нямахте грим и единственото ѝ украшение бе колие от сини мъниста със златен филигран. Цяо Тай направи няколко крачки към нея и спря, парализиран от спиращата дъха му красота. Накрая проломоти:

— А къде е изумрудът?

— Нося го само когато танцувам, глупчо. Току-що се изкъпах. Най-добре е и ти да сториш същото. Целият си в пот. Там, зад синята завеса...

Той си проправи път между столовете и масичките, разхвърляни по дебелия мъхест килим. Оказа се, че зад синята завеса има малка елегантна баня, облицована с красива дървена ламперия. Цяо Тай се съблече набързо, коленичи във ваната с топла вода и се обля с малкото дървено ведро. Избърса се до зачервяване с ленената кърпа и зърна до тоалетката кутия с уханни дражета. Взе едно, подъвка го и внимателно си изтърка зъбите. После закачи робата и куртката си на бамбуковата закачалка и влезе в стаята, облечен само в торбестите панталони и страховитите си мускули. Придърпа един стол до леглото, усмихна се любезно и заяви:

— Както виждате, приех снощната ви покана.

— Явно сте бързали, гледали сте да не губите време — сухо отбеляза тя. — А и сте проявили съобразителността да дойдете сутринта, в единственото време, когато приемем посетители.

— Защо?

— Защото не съм обикновена куртизанка, драги мой. Каквито и глупости да говори оня плъх Мансур, аз не се продавам, имам си постоянен покровител. Богат мъж, както можете да се уверите от всичко тук — тя махна флегматично със закръглената си ръка и добави: — Не е много мил със съперниците си.

— Дошъл съм по служба — със строго изражение изрече Цяо Тай. — Кой казва, че съм му съперник?

— Аз го казвам! — тя изпъна ръце зад главата си и се протегна цялата. Прозина се, после го стрелна с пламтящите си очи иззад дългите ресници и попита направо: — Е, добре, какво чакаш още? Да не би да си от онези скучни мъже, дето първо надничат в календара и хороскопа си, за да се уверят, че денят и нощта са благоприятни?

СРЕЩА НА ХРАМОВОТО ПРАЗНЕНСТВО

Той стана и обгърна дребното ѝ тяло. По време на безбройните си похождения бе изживявал какви ли не любовни волности. Сега за пръв път опита любов, която бе не само нещо по-различно, но и го изпълни с невероятно блаженство. Зумруд преливаше някъде вътре в него неопишуема наслада, изтръгваше неща, за които не бе и подозирал, а сега изведнъж ги осъзнаваше като корен, като основа на истинската си същност. Той си даде сметка, че оттук насетне не би могъл да живее без тази жена, и дори не се учуди на откритието си.

След това двамата се изкъпаха, тя облече роба от прозрачна синя коприна, помогна и на Цяо Тай да се облече. Погледна озадачено подплатената със стомана куртка, но не направи никакъв коментар. Когато се върнаха в стаята, го накара да седне до малката масичка за чай от резбовано червено дърво и заяви непринудено:

— И така, сега можеш да ми разкажеш нещо повече за себе си. Нямаме много време, тъй като моята прислужничка скоро ще се появи, а тя е една от шпионките на покровителя ми.

— По-скоро на мен ми се иска да науча нещо за теб. Почти нищо не зная за вас арабите. Ти...

— Арабите не са моят народ — сухо го прекъсна тя. — Баща ми беше арабин, майка ми — евтина проститутка от бардаците на танка. Това смуцава ли те?

— Мен!? Работата в бардак си е работа като всяка друга, а и какво значение имат раси и цветове? Нали всички хора рано или късно са предопределени да станат китайци... независимо дали са кафяви, сини или черни. Добър ли е мъжът в боя, прави ли жената добре любов, всичко е наред... Поне аз така мисля.

— Е, това все пак е нещо. Баща ми бил арабски моряк. Заминал си за страната и оставил майка ми бременна с мен — тя му наля чай и продължи. — Влязох в професията на петнайсет години. Имах заложиби и майка ми успя да ме продаде на голям кораб. Приемах клиенти, а в свободното си време трябваше да слугувам на китайските куртизанки. Страшно удоволствие им доставяше на тия мръсни кучки да ме мъчат!

— Е, не са се отнасяли все пак чак толкова зле с теб — скептично вметна Цяо Тай. — Никакъв белег не се вижда по това твоє прекрасно тяло.

— Има и по-жестоки неща от боя с пръчки — горчиво каза тя. — Господарят им беше забранил да ми оставят белези, защото

възнамеряваше да изкара доста пари от мен занапред. И ония кучки ми връзваха косата за гредата на тавана и забиваха нагорещени игли в тялото ми, просто за да им минава времето. А когато много скучаеха, ми пъхаха в панталоните от ония огромните стоножки. И от това не остават белези, но можеш да си представиш как и къде ме е хапала гадината. Какво ли не съм преживяла, през какво ли не съм минала... — тя потрепери. — Но сега е друго. Имам си покровител и той ме откупи, а този чудесен апартамент е само мой. Единствената ми работа е да танцувам от време на време по увеселения, а всичко, каквото изкарам, е за мен. Мансур иска да ме отведе в страната си и да ме направи своя жена. Но аз не го харесвам, а и не обичам любимата си татковина, за която толкова съм слушала. Как ме виждаш да седя в палатка под палещото слънце на пустинята с камили и магарета за компания? Сърдечно благодаря!

— Много ли държиш на покровителя си?

— На него? О, небеса, не! Но той е богат, а и доста щедър — тя замълча, замислено почесвайки ухото си: — Държах на единствен човек, преди години. Беше луд по мен. Обаче тогава аз постъпих като глупачка и развалих всичко — огромните ѝ очи се взряха някъде над него с мрачно изражение.

Цяо Тай обгърна кръста ѝ.

— Беше много мила преди малко с мен! — каза той с надежда.

Тя го отблъсна и извика:

— Остави ме на мира! Ти получи всичко, което желяеше. Нали стенах и виках точно навреме, нали се гърчих като змиорка? Каквото ти се полагаше, имаше го, с всичките му глезотии, и сега не очаквай от мен да ти загукам. Освен това не си моят тип. Аз харесвам изискани мъже, не грубияни като теб.

— Добре де... — каза неуверено Цяо Тай. — Може и да изглеждам грубиян, но аз...

— О, не си хаби думите! Свикнала съм да приемам мъжете такива, каквито са. За какво се мислиш ти самият, си е твоя работа. Ако искаш дълъг и нежен разговор, за да изплачеш душата си, по-добре си вземи кърмачка. Така че да говорим делово. Бях с теб, защото си полковник от имперската гвардия и според Мансур си дясната ръка на председателя на Столичния съд. Кое то означава, че можеш да ми уредиш китайско поданство. Ти разбираш ли, че аз съм всъщност

парини, нисшата класа? Жена танка не може да се омъжи за китаец, нито дори да живее на китайска земя.

— Затова ли покровителят ти те е настанил на този кораб?

— Бързо схващаш, няма що! — подигра му се тя. — Естествено, че не може да ми наеме къща на брега. Той се къпе в пари, но не заема никакъв официален пост. Обаче ти си от столицата, а господарят ти е най-висшият съдия в страната. Вземи ме със себе си, направи каквото трябва, за да получа китайско поданство, и ме запознай с някои важни клечки. Останалото е моя работа — тя притвори очи и продължи с унесена усмивка: — Да стана истинска китайска дама, да нося брокат, да имам китайски прислужнички, собствена градина... — изведнъж гласът ѝ погасна. — Междувременно ще си получаваеш каквото желаеш. Предполагам, ще се съгласиш след игричките зад завесата преди малко, че си знаеш работата. Става ли сделката?

Нейните студени, откровени думи поразиха Цяо Тай. Той все пак успя да отвърне със задавен глас:

— Сделката става.

В себе си се зарече да накара тази жена да го заобича. Беше длъжен да го направи.

— Добре. Скоро ще се видим пак, за да уточним подробностите. Покровителят ми има малка къща, където прекарва следобедите си с мен, защото няма време да идва до кораба. Намира се южно от храма Гуансяо, в западната част на града. Ще ти пратя съобщение веднага щом е възможно. Не бива да се приближаваш до покровителя ми. Няма да ме пусне да си тръгна, а властта му е голяма и може да ме погуби, ако реши. Щом ме отведеш в столицата, веднага ще ти кажа кой е той, така че да му върнеш парите, които е платил за мен... при положение че те загризе съвестта.

— Ти не си извършила престъпление, нали? — тревожно попита Цяо.

— Направих ужасна грешка... веднъж — тя загърна с тънката си роба своето апетитно тяло и каза: — Сега наистина трябва да си тръгнеш, иначе може да имаме неприятности. Къде да те намеря?

Той ѝ събщи името на странноприемницата си, целуна я и напусна каютата.

Видя, че близкият голям кораб от следващата редица е на един разкрач, и скочи на борда му. След това дълго преминава от лодка на

лодка, преди да стигне до кея. Влезе през вратата Куейдъ и се насочи към странноприемница „Петимата безсмъртни“. Пред вратата чакаше малка носилка. Той попита дали не е изпратена от капитан Ни. Носачите вкупом скочиха на крака и в един глас потвърдиха. Цяо Тай влезе вътре и мъжете го понесоха с бърза лека крачка.

ГЛАВА X

В РАННАТА СУТРИН СЪДИЯТА ДИ РАЗГОВАРЯ С ОЩЕ ЕДИН ЛЮБИТЕЛ НА ЩУРЦИ; НЕДОВОЛЕН ЧИНОВНИК ТРЪГВА С НЕГО НА ОФИЦИАЛНО ПОСЕЩЕНИЕ

Съдията Ди спа тежко. Задрямваше за малко, събуждаше се и кашляше продължително. Накрая силно го заболя глава. До разсъмване оставаше един час, но той си знаеше, че повече няма да може да дремне, и слезе от широкото легло. Облечен само в нощната си роба, застана за миг пред сводестия прозорец, загледан в покривите на дворцовите постройките, които се очертаваха в сивеещото утринно небе. Вдъхна свежия въздух и реши да се разходи преди закуска.

Облече си дълга дреха от сив памучен плат, нахлупи малката си шапка и излезе навън. В преддверието домоуправителят даваше първите си наставления за деня на десетина слуги, които едва държаха очите си отворени. Съдията Ди му нареди да го изведе в парка.

Двамата вървяха по призрачни коридори с току-що загасени лампи и скоро стигнаха до задната част на двора. От тази страна целият дворец бе опасан с широка мраморна тераса. Под нея се разстиляше прекрасна градина с павирани пътечки между цветните лехи.

— Не ме чакайте — каза той на домоуправителя. — Лесно ще намеря обратния път.

Той се спусна по няколко стъпала и тръгна по пътечката, извеждаща до широко езеро с лотоси. През прозрачната утринна омара над езерото съзря на отсрещния бряг малък павилион и се насочи към него. Крачеше бавно около езерото, като се възхищаваше на изящните лотосови цветове, току-що разтворили розови и червени листчета.

Когато приближи до павилиона, зърна през прозореца гърба на висок мъж, сведен над масата. Широките плещи му се сториха познати. Изкачи се по стъпалата и видя, че мъжът напрегнато наблюдава малко гърненце от зелен порцелан. Той чу приближаващите стъпки и без да откъсва поглед, каза през рамо:

— А, ето те най-сетне. Погледни само този смелчага тук.

— Добро утро — поздрави съдията. Губернаторът се сепна. Когато разпозна посетителя, побърза да се изправи и запелтечи смутено:

— Моля да ме извините, ваше превъзходителство. Аз... за мен беше неочаквано...

— В този ранен час можем да минем и без формалности — сухо го прекъсна съдията. — Спах зле и излязох да се поразтъпча малко — и като взе другия стол, добави: — Седнете, моля ви. Какво има в това гърненце?

— Моят най-добър щурец воин. Погледнете тези здрави, стройни крака. Нали е невероятен!

Съдията Ди се наведе. Щурецът му заприлича на особено отвратителен черен паяк.

— Прекрасен екземпляр! — изкоментира той и отново се облегна назад. — Трябва да призная със съжаление, че не съм познавач. Императорският цензор, който идва в Кантон преди няколко седмици, е голям любител.

— Имах честта да му покажа колекцията си — гордо обяви губернаторът. После лицето му помръкна, той погледна неуверено към съдията и каза: — Пристигна инкогнито. Докладвах в столицата, че е забелязан тук, и получих нареждане да вляза във връзка с него. Но след като изпратих моите хора по дирите му, веднага получих втора заповед, с която се отменяше първата — той се поколеба известно време, нервно подръпвайки мустаците си. — Естествено, не бих и помислил да натрапвам мнението си на централното правителство, но тъй като отговарям за територията на Кантон, все пак си помислих, че няколко обяснителни думи... — той спря и изгледа очаквателно съдията.

— Да — съгласи се съдията Ди, — така стана. Цензорът не се яви за заседанието на Великия съвет, което трябваше да се състои преди заминаването ми. Щом сте получили заповед да изоставите

издирването му, значи се е завърнал в столицата и е представил доклада си.

Той се отпусна назад в стола, леко поглаждайки брадата си. Губернаторът взе един кръгъл похлупак от плетен бамбук и грижовно покри зеленото гърне. После с едва доловима усмивка каза:

— Моят доктор ме информира, че вчера сте открили второ убийство. Този път жертва станал един от вашите хора! Искрено се надявам, че въпреки възрастта си префектът ще успее да се справи. Градът е голям и...

— Не се тревожете — любезно отговори съдията. — И двете дела водят началото си още от столицата и моите хора са допуснали непроситими грешки. Би трябвало аз да ви се извиня.

— Много е любезно от ваша страна да го кажете. Надявам се, че сте доволен от проучването си за търговията на чужденците в града?

— О, да. Но това е сложен проблем. Смятам, че трябва да обмислим по-добра система, за да държим под контрол всички тези чужденци. Скоро ще ви представя проект за вдвояването им в специални квартали. Вече навлязох донякъде в арабските дела. След това ще се занимая с персите и тъй нататък...

— Това едва ли е необходимо — внезапно го прекъсна губернаторът. Прехапа устни и побърза да добави: — Искам да кажа, ваше превъзходителство, че тези перси са... ами, не повече от няколко десетки. Разбрани, образовани хора, поне повечето от тях.

На съдията Ди му се стори, че губернаторът изведнъж силно пребледня, но това може би се дължеше и на разсеяната утринна светлина. Той изрече бавно:

— Вижте, аз просто искам да получа цялостна представа за състоянието тук...

— За мен ще е чест и удоволствие да ви помогна, ваше превъзходителство! — разпалено възкликна губернаторът. — А, ето го и Бао!

Префектът Бао се поклони дълбоко пред стъпалата на павилиона и после още веднъж, по-ниско, когато влезе вътре. Лицето му беше разтревожено и той се обърна към губернатора:

— Хиляди извинения, господарю! Невероятно, но тази жена не дойде. Не мога да си представя защо...

— И аз не мога да си представя — студено го прекъсна губернаторът — защо не се подготвите както трябва, преди дори да помислите да ми представяте някого. И тъй като в момента съм зает с негово превъзходителство, вие...

— Не бих могъл да намеря подходящи слова, за да изразя съжалението си, господарю — изрече нещастният префект, който гореше от желание да се извини. — Но като имах предвид вашия интерес към щурците и тъй като жена ми сподели с мен, че момичето имало изключителни познания в тази област...

Преди губернаторът да успее да отпрати префекта, съдията Ди побърза да се намеси:

— Не знаех, че имало и жени любителки на щурци. Предполагам, че тя търгува с тях?

— Да, ваше превъзходителство — отвърна префектът, зарадван от намесата на съдията. — Според жена ми момичето имало изключително набито око за добрите видове. Всъщност думата „око“ е неуместна в този случай, тъй като тя, изглежда, е сляпа — и той се обърна към губернатора: — Както ви докладвах вчера, господарю, жена ми й наредила да дойде днес призори, преди сутрешната аудиенция, за да не отнеме много от ценното ви време, и...

— Много ми се иска да разбера адреса ѝ, господин Бао — прекъсна го съдията Ди. — Никак няма да е зле да отнеса със себе си няколко ценни щуреца за спомен от Кантон...

Тази молба като че притесни още повече префекта.

— Аз... попитах съпругата си за адреса на момичето, но глупавата ми жена не го знаеше... Виждала я е само веднъж на пазара и била толкова очарована от нейната цялостна отдаденост на щурците, че...

Зървайки почервенялото лице на губернатора, който се канеше сериозно да скастри префекта, съдията Ди побърза да се обади:

— Всъщност това не е толкова важно. Добре, сега отивам в апартамента си — той се надигна и каза на губернатора, който също скочи от стола: — Моля ви, не се притеснявайте! Господин Бао ще ми покаже пътя.

И тръгна през градината, следван от притеснения префект. Когато стигнаха до терасата, съдията каза с усмивка:

— Не се стряскайте толкова от лошото настроение на началника си, господин Бао. Обикновено и аз не съм особено благодушен рано сутрин! — префектът се усмихна с благодарност и той продължи: — Губернаторът, изглежда, е много стриктен по отношение на задълженията си. Научих, че често обикалял града инкогнито. Предполагам, че желае лично да се запознае с положението в града.

— Няма такава неща, ваше превъзходителство. Той е високомерен човек и би възприел подобна постъпка като неподобаваща на ранга му. Не е лесно да му се угоди, ваше превъзходителство. Аз съм доста по-възрастен от него, а и с доста повече опит и не намирам много... хм... радост и удовлетворение в работата си. Вече от пет години съм на този пост. Предишната ми служба беше магистрат в Шантун, родната ми провинция. Доста добре се справях там и се чувствах много повече на място, отколкото тук в Кантон. Отначало се поизмъчих, докато изуча кантонския диалект, но сега вече имам пълна и подробна представа за състоянието на местните дела, ако мога така да се изразя. Губернаторът действително се допитва до мен, преди да вземе решение, но е истински педант и...

— Недопустимо е за един държавен служител да критикува висшестоящите зад гърба им — студено го прекъсна Ди. — Ако имате оплаквания, трябва да ги изложите в Кадровия съвет по установените канали. Искам да ме придружите по време на срещата ми с господин Лян. Имам намерение да поразговарям по-нашироко с него, и то още днес. Бъдете готов един час след закуска.

Префектът мълчаливо се поклони на съдията и си тръгна.

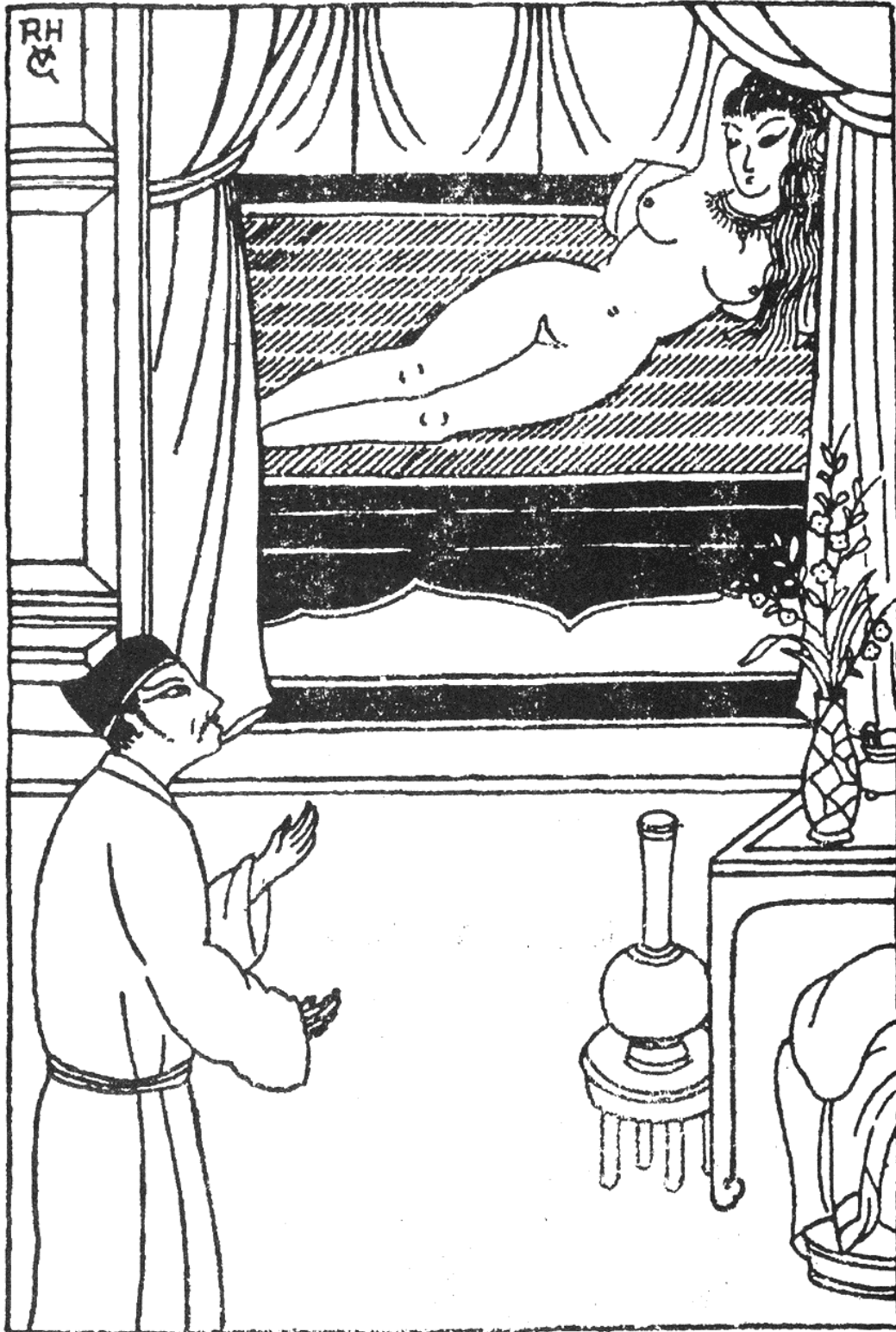
Съдията Ди хапна леко в личната си трапезария, обслужван само от домоуправителя, и после бавно, с наслада изпи чая си. Главоболието му бе преминало, но като че ли все още трудно съсредоточаваше мислите си. Гледаше с празен поглед червените лъчи на зората, от които бялата хартия на прозорците вече поаленяваше, и си мислеше за сляпото момиче. Дали губернаторът наистина не я познаваше?

Той въздъхна, остави чашата си върху масата и отиде в спалнята. Облече си официалната роба, сложи високата шапка със стърчащите уши и тръгна към залата. Докато се наместваше зад огромното бюро, погледът му падна на голям служебен плик. Той го разпечата и набързо прочете краткото съобщение. После взе дълъг свитък чиста хартия от чекмеджето, натопи четката и започна да пише. Още не бе свършил,

когато влезе Тао Ган и му пожела добро утро. Мършавият помощник седна и каза:

— Току-що бях в съда. Префектът още не е дошъл, затова обясних всичко на началника на стражата. Схватливо момче, дори май прекалено... — мрачно добави той. — Когато му заповядах да откупи проститутката и след това дискретно да поразучи около сляпото момиче, се ухили многозначително и започна да се обръща към мен с тон, който намирам за неуместно фамилиарен.

— Прекрасно! — възкликна Ди. — След като този мръсник смята, че ти си обикновен сладострастник, едва ли ще подшушне нещо на префекта. А е изключително важно той и губернаторът да не си дадат сметка за нашия интерес към сляпото момиче — и той разказа на Тао Ган за разговора в павилиона, като накрая добави: — Имам чувството, че губернаторът познава момичето отпреди, но не иска префектът да разбере това. Можем да гадаем за причините, поради които сляпото момиче не е дошло на срещата. Не са я отвлекли, защото тогава нямаше да отнесе със себе си щурците и другите си вещи. Мисля си, че просто е искала да изчезне. Да се надяваме, че началникът на стражата е толкова хитър, колкото мислиш, и ще открие скривалището ѝ. Ние трябва да говорим с нея. И така, аз завършвам предварителния си доклад до Великия съвет. Да го прегледаме заедно още сега.

ЦЮ ТАЙ ПРИ ТАНЦЬОРКАТА

Той продължи да запълва свитъка със стегнатия си калиграфски почерк. След малко се отпусна в креслото и прочете доклада на глас. Тао Ган кимна. Всички факти бяха изложени сбито и той нямаше какво да добави. Съдията се подписа и сложи печата си. После потупа плика върху бюрото си и каза:

— Това писмо току-що е дошло от столицата с обикновен куриер и е предварително съобщение, че пристига специален пратеник на канцеларията със секретно писмо от Великия съвет. Вече е на път, ескортиран от военна полиция, и би трябвало да пристигне още тази нощ. Да се надяваме, че ще хвърли някаква светлина върху тайното посещение на цензора. Защото, ако трябва да бъда честен, изобщо не разбирам какво всъщност става тук.

Появи се домоуправителят и съобщи, че паланкинът е готов в предния двор. Там вече чакаше и префектът Бао, който се поклони на съдията Ди, докато десетина конни гвардейци взеха за почит с оръжието си. Двайсет униформени носачи стояха изпънати до разкошния паланкин. Той беше с пурпурен балдахин, увенчан с три реда златни остриета.

— Ще може ли това накичено съоръжение да мине през вратата на господин Лян? — кисело попита съдията Ди.

— О, за това не се безпокойте, ваше превъзходителство! — с усмивка отвърна Бао. — Резиденцията на покойния адмирал си е цял палат в старинен стил.

Съдията измърмори нещо под нос, после се качи в паланкина, следван от префекта и Тао Ган. Кортетът потегли с конната гвардия начело.

ГЛАВА XI

ЦЯО ТАЙ СЕ ВИЖДА В ЧУДО ПРЕД ДВЕ СЪЗРЯВАЩИ БЛИЗНАЧКИ; КАПИТАН НИ РАЗКАЗВА ИСТОРИИ ОТ МИНАЛИ ВРЕМЕНА

Глухото тупване на носилката върху земята изтръгна Цяо Тай от унеса му. Той пристъпи навън в тясна и спокойна уличка. Къщите от двете ѝ страни, изглежда, бяха обитавани от оттеглили се дребни търговци. Той даде бакшиш на носачите и почука на една обикновена дървена врата.

Отвори му прегърбена бабичка и го поздрави с беззъба усмивка. После го преведе през малка, добре поддържана цветна градина до двуетажна къща, боядисана в бяло, а вътре се заизкачва по тясно дървено стълбище, пуфтейки шумно и мърморейки нещо неразбрано под нос. Въведе го в просторна стая с некитайска подредба. Цялата лява стена, от тавана до пода, бе закрыта с извезана копринена завеса, подобна на онази, която беше видял в къщата на Мансур предната вечер. От двете страни на завесата се мъдреше по една висока алабастрова ваза за цветя върху ниска абаносова подставка. На дясната стена бе закачена дървена стойка с десетина, ако не и повече чуждоземски саби. Насреща под четири широки арки имаше широк подиум с изискана колекция от орхидеи в саксии, а отзад се виждаха покривите на съседните къщи. Подът беше покрит с безупречно чиста дебела тръстикова рогозка. Мебелировката се изчерпваше с две кресла от розово дърво и ниска кръгла масичка за чай. Нямаше никой.

Цяо Тай пристъпи към сабите, за да ги разгледа, когато завесата се открегна и в стаята влязоха две шестнайсетина годишни момичета. Цяо Тай облещи очи. Двете изглеждаха абсолютно еднакви: с кръгли живи лица, край които висяха дълги златни обици. Вълнистите им коси бяха събрани в някаква странна чуждоземска прическа. И двете бяха

голи до кръста, със стегнати млади гърди и мека светлокафява кожа. На шиите си носеха еднакви колиета от сини мъниста с обков от златен филигран, надолу бяха обути в муселинови панталони, щамповани на цветя. Едната излезе напред, изгледа важно Цяо Тай и каза на безупречен китайски:

— Добре дошъл в къщата на капитан Ни. Господарят ще дойде след малко.

— Кои сте вие? — попита Цяо Тай, едва съвзел се от удивлението си.

— Аз съм Дюниазад, а това е моята сестра близначка Дананир. И двете се числим към прислугата от вътрешните покои на капитан Ни.

— Разбирам.

— Мислите си, че разбирате — отбеляза Дюниазад. — Ние прислужваме на капитана, но той не се отдава на плътски наслади с нас — и добави благопристойно: — Девствени сме.

— Не може да бъде! Все пак капитанът е моряк.

— Капитанът е обвързан с трето лице — с назидателен тон се обади Дананир — и тъй като е лоялен и извънредно изискан господин, отношението му към нас е напълно безпристрастно. Което е жалко!

— За капитана е жалко — уточни Дюниазад. — Ние притежаваме завидни познания относно изживяванията на страстта.

— Вие просто не знаете какво приказвате! — ядосано каза Цяо Тай.

Дюниазад повдигна изписаните си вежди.

— Запознати сме и с практическата страна на любовта — каза тя важно. — Преди капитанът да ни купи от търговеца Фан, четири години станаха оттогава, бяхме компаньонки на третата му съпруга и редовно присъствахме на ухажването им.

— Разбира се, то беше твърде елементарно — добави Дананир, — за което свидетелстваха оплакванията на третата съпруга от липсата на разнообразие.

— Защо вие двете говорите на такъв ужасен книжовен китайски? — попита потресеният Цяо Тай. — От кого, по дяволите, сте научили всички тези засукани и сложни думи?

— От мен — разнесе се иззад гърба му приятният глас на капитан Ни. — Съжалявам, че ви накарах да чакате, но и вие закъсняхте малко.

Той носеше тънка бяла вълнена роба, обточена с червени кантове, червен пояс и нещо като тиара на главата с цветна копринена бродерия. Настани се в по-малкото кресло, а Дюнизад се изправи до него. Сестра ѝ коленичи в краката му и се вторачи в Цяо Тай с предизвикателна усмивка. Цяо Тай скръсти ръце и я изгледа гневно.

ТАО ГАН И СЪДИЯТА ДИ

— Седнете, седнете — каза нетърпеливо капитан Ни на Цяо Тай и се обърна строго към близначките: — Забравили сте добрите обноски. Веднага отидете да ни направите хубав сутрешен чай. Сложете и мента — и когато момичетата излязоха, добави: — Доста са начетени, знаят китайски, персийски и арабски. Забавляваме се, като четем китайски и чужди книги нощем, пък и постоянно се ровят в библиотеката ми. И така, господин Цяо, с радост забелязвам, че сте в добро здраве. Явно не сте имали неприятности снощи.

— Кое ви кара да мислите, че трябва да съм имал неприятности снощи? — изпитателно попита Цяо Тай.

— Не съм сляп, приятелю. Видях един арабски бандит и един главорез танка да ви наблюдават от масата до вратата.

— И аз ги забелязах. Те нямат нищо общо с нас. Между другото за какво се сдърпаха с келнера?

— А, той просто отказа да обслужва един танка. Смята се, че тези бездомници цапат всичко, до което се докоснат. Затова и келнерът изхвърли чашата му. Видях, че брадатият негодник също не сваляше очи от вас през цялото време. Когато навън тръгна след вас, си рекох: „Полковникът може би ще си има неприятности.“

— А защо изведнъж ме произведохте в полковник?

— Защото зърнах значката ви. И брадатият я видя. Пък и бях подочул, че прочутият съдия Ди е пристигнал в Кантон, придружен от двама помощници. А когато човек срещне две високопоставени длъжностни лица от Север, които се опитват да минат незабележимо, му идват разни мисли в главата — Цяо Тай не каза нищо и капитанът продължи: — Миналата нощ из чайните се разправяше, че съдията Ди свикал в двореца заседание, на което се обсъждала външната търговия тук. Аз обаче си помислих, че съдията Ди е известен преди всичко с криминалните си разследвания, а чуждестранните търговци едва ли могат да бъдат обявени за криминални престъпници дори когато искат безобразно високи цени. Съпоставих това с факта, че двама помощници на съдията Ди се навъртат предрешени около кейовете, и нямаше как да не стигна до извода, че нещо се мъти в Кантон.

— Явно имате набито око и остър ум — със смръщено лице каза Цяо Тай. — Така е, тук сме, за да проучим търговията с арабите. Където има внос на скъпи стоки и високи мита, там... — той не довърши.

— Значи сте по следите на контрабандата — капитанът поглади мустаците си. — Да-а, и аз бих си помислил във връзка с нея за тези арабски мошеници.

— А какво бихте казали за китайските търговци, които имат вземане-даване с тях? За господин Яо Тайкай например... предполагам, че го познавате?

— Бегло. Бива си го като търговец. Започнал е скромно, но сега е един от най-богатите в града. Но той е развратник, а развратът е скъпо удоволствие. Има цял куп жени, наложници и случайни любовници, които поддържа в разкош. Не ме питайте те какво трябва да изтърпяват, в случая това няма значение. За да поддържа такъв живот, ще не ще, трябва да допълва доходите си с незаконни далавери. Длъжен съм обаче да подчертая, че аз специално не съм чул нищо подобно, а познавам кажи-речи всеки, който значи нещо в морските среди.

— А какво ще кажете за другия специалист по арабските далавери — господин Лян Фу?

— Тук не улучихте, полковник — каза с усмивка Ни. — Не можете да го слагате на едно равнище с Яо. Господин Лян Фу е роден аристократ, с голямо богатство и умерен нрав. В това няма никакво съмнение.

Влязоха близначките с меден поднос. След като им сервираха чая, капитан Ни каза с извинителна усмивка:

— Извинете ме, че не ви посрещам подobaващо, полковник. Живеех в голяма резиденция в южната част на града, но от няколко години ме налегнаха финансови задължения и я продадох. Дойдох тук, близо до брега, където животът изглеждаше по-спокоен, и реших да остана колкото ми позволят спестяванията. Тук, до водата, имам достатъчно време да мисля за най-различни неща, например започнах да се интересувам от мистицизъм. Сега прекарвам по-голямата част от времето си в четене на подобни съчинения. За поддържане на формата посещавам един клуб по юмручен бой и фехтовка — той се изправи: — Елате да разгледате моите саби.

Те се приближиха до стойката и капитанът една по една показва на Цяо Тай сабите, впускайки се в пространни обяснения за различните методи на изковаване. После му разказа няколко истории за подвизите на един известен кантонски сабълор. Близначките слушаха

жадно. Тъмните им зеници бяха широко отворени. Неочаквано влезе старата прислужничка и подаде на Ни малък плик.

— Моля да ме извините за миг — каза Ни. Той застана пред прозореца и зачете посланието. След това го пхна в ръкава си, отпрати старата жена и покани Цяо Тай: — Хайде да изпием още по една чаша чай.

— Харесва ми този ментов чай — заяви Цяо Тай. — Снощи пих анасонов ликьор у Мансур, който също доста ми хареса. Познавате ли Мансур?

— Вие двете идете долу и полейте цветята — нареди Ни на близначките. — Става горещо — и когато момичетата излязоха с негодуващ вид, капитанът се обърна към госта си: — И така, искате от мен да ви доставя информация за Мансур? Ще ви разкажа една историйка за него. Тя се случила преди около четири години, когато Мансур за пръв път се появи в нашия прекрасен град. Както и във всяка интересна история, и в тази, разбира се, е намесена млада дама. Родителите ѝ бяха починали, глава на семейството беше по-големият ѝ брат. Много богато и видно семейство. Тя беше влюбена в един тукашен младеж, но после се скара с него и той замина някъде. Тогава брат ѝ я омъжи за един висш чиновник, ужасен сухар, близо два пъти по-възрастен от нея. Скоро след този насилствен брак тя срещна Мансур и се влюби страстно в него. Една от онези бурни и краткотрайни любови, нали знаете... Тя бързо се осъзна и заяви на Мансур, че всичко е свършило между тях. Познайте как е реагирал Мансур. Заявил, че няма нищо против, но тя трябва да му заплати значителна сума за доброто обслужване. Точно така се изразил!

— Гнусен изнудвач! Защо не ми кажете в какви далавери е забъркан в момента? О, много ще се радвам да пипна този мошеник.

Капитан Ни поглади късата си брада и след известно мълчание отвърна:

— Съжалявам, но няма да мога да ви помогна. Не че съм привързан към арабите, напротив, те погазиха страната на майка ми. Низами беше персийското ѝ име, затова и аз промених името си на Ни, в нейна памет — той замълча за миг, сетне продължи: — Кантон е голям град, в него винаги се носят какви ли не слухове. Но по принцип отказвам да се занимавам с разни мълви, които обикновено не са нищо друго, освен злонамерени клюки.

— Разбирам. Между другото на вечерята у Мансур срещнах една арабска танцьорка на име Зумруд. Виждали ли сте я?

Капитан Ни го стрелна с очи.

— Зумруд? Не, не съм я виждал, но съм чувал, че била много красива и надарена танцьорка.

— Случайно да знаете кой е нейният покровител?

— Не. Ако има някакъв покровител, би трябвало да е доста богат, тъй като съм чувал, че била много придирчива.

Цяо Тай кимна и допи чая си.

— Като си говорим за хубави жени — отбеляза той, — тези две ваши близначки също си ги бива. Представете ли си, обсъждаха с мен навиците ви!

Капитанът се усмихна свенливо:

— Имам ги от четири години и пред очите ми се превърнаха от момиченца в млади жени. Това ме кара да изпитвам нещо като бащински чувства към тях.

— Изглеждат ми доста своенравни. Защо ги купихте?

Ни не отговори веднага. Погледна изпитателно Цяо Тай и каза:

— Те са незаконни деца на една много красива жена, близка на майка ми, прелъстена от висш китайски сановник. Тя ги даде на един китайски търговец, защото се страхуваше, че любовникът ѝ ще я изостави заради тях. Когато той, така или иначе, я изостави, тя се самоуби. Това предизвика доста вълнения тук, но любовникът ѝ успя да запази в тайна името си, така че случаят не навреди на кариерата му.

— Хубавец! Познавате ли го?

— Чувал съм за него, но не мисля, че сме се срещали. Държах под око близначките. С тях се отнасяха добре в къщата на търговеца, но после той фалира. Купих ги, когато бяха обявени за продажба. Дадох им колкото може по-добро образование и ето че вече трябва да се оглеждам за подходящи съпрузи.

— Не бих отлагал прекалено този момент — критично забеляза Цяо Тай и ставайки, добави: — Май е време да си тръгвам.

— Заповядайте пак, за да се поупражняваме заедно в юмручен бой — каза капитанът, докато го изпращаше надолу по стълбите. — Малко сте по-тежък от мен, но пък годините са на моя страна.

— Чудесно предложение, имам нужда от упражняване. Редовно го правех с моя кръвен брат Ма, но той се ожени и пусна шкембе.

В градината Дюнизад и Дананир поливаха цветята с малка лейка.

— Довиждане, деца — извика Цяо Тай.

Те се направиха, че не го виждат.

— Ядосани са, че ги отпратих — каза през смях капитанът. — Любопитни са като маймуни. И не обичат да ги наричат деца.

— Аз също се настроих бащински — кисело промърмори Цяо Тай. — Благодаря ви, че ми показахте сабите си.

Капитанът затвори вратата след него и Цяо Тай се озова на оживената вече улица, пълна с хора, които се връщаха от сутрешния пазар. Докато си проправяше с рамене път сред навалищата, той се блъсна в една млада жена. Понечи да ѝ се извини, но тя направо прелетя край него. Видя само гърба ѝ, докато изчезваше в тълпата.

ГЛАВА XII

ТАО ГАН ИЗПАДА В НЕЛОВКО ПОЛОЖЕНИЕ; НАД КАНТОН ВИСНЕ ЗАПЛАХА, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ОТСТРАНЕНА

Префектът Бао и Тао Ган помогнаха на съдията Ди да слезе от паланкина пред резиденцията на Лян Фу. Съдията веднага забеляза великолепието на двора, който приличаше на дворцова градина. Беше павиран с мраморни плочи, от скъп мрамор беше и широкото стълбище, което водеше до двойната желязна врата в дъното. Господин Лян се завтече бързешком, следван от възрастен мъж с проскубана сива брада, вероятно домоуправителя.

Стопанинът на къщата се поклони дълбоко на съдията, след което се впусна във витиевато обяснение за това, колко недостоен се чувства да приеме държавни служители от столицата с такъв ранг заедно с префекта на града. Съдията Ди послуша известно време брътвежа му от уважение към етикета, после го прекъсна:

— Ясно си давам сметка, че посещението ми не е в съответствие с ритуалите, които са длъжни да съблюдават висшите длъжностни лица, господин Лян. Но много ми се иска да видя дома на един национален герой. Освен това винаги предпочитам да разговарям с хората в естественото им обкръжение. Това е навик, останал ми от дните, когато бях окръжен съдия. Водете ни, моля ви.

Лян отново се поклони:

— Негово превъзходителство ще ми позволи, надявам се, да му покажа библиотеката на покойния ми баща. Запазил съм я непроменена.

Те изкачиха мраморното стълбище и прекосиха мрачно преддверие между две редици огромни колони. После минаха през цветна градина и влязоха във втора двуетажна сграда, още по-голяма

от първата. Пестеливото обзавеждане се състоеше от солидни старинни абаносови мебели с инкрустации. По стените висяха изображения на морски битки. С изключение на един стар прислужник, който се завтече към тях, не се показва никой...

— Не се ли нуждаете от повече служители за поддържането на тази великолепна резиденция? — попита съдията, след като пресякоха и втори вътрешен двор.

— Не, ваше превъзходителство, защото ползвам едното крило. Идвам тук само през нощта, денем съм в градския си кабинет — той замълча и продължи с усмивка: — Досега непрекъснато съм бил толкова зает с работата си, че все отлагах създаването на семейство, но догодина ще навърша трийсет и пет години и възнамерявам да предприема тази важна стъпка. Ето, вече влизаме в крилото, където всъщност живея. Библиотеката на моя баща е в дъното.

Старият служител ги поведе по широк коридор, застлан с килим. След него вървяха Лян Фу, съдията Ди и префектът, а Тао Ган завършваше процесията. Коридорът ги изведе първо в бамбукова градина, където шумолящите листа на високите дървета хвърляха прохладна сянка. След това стигнаха до едноетажна постройка. От лявата страна на коридора широките прозорци гледаха към езерце с камъни, а отдясно зад лакиран в черно парапет се редяха затворени стаи. Плъзгащите се прозорци бяха покрити с тънка бяла хартия. Изведнъж Тао Ган дръпна съдията Ди за ръкава и възбудено прошепна в ухото му:

— Видях сляпото момиче. Във втората стая, край която минахме. Четеше книга.

— Иди и я извикай! — кратко нареди съдията.

Тао Ган се втурна обратно назад, а съдията Ди обясни на господин Лян:

— Моят помощник ми напомни, че съм забравил ветрилото си. Да изчакаме малко. Колко е красиво това малко езерце с камъни!

Зад тях се разнесе ядосан женски вик.

— Какво става? — извика Лян.

Той се завтече бързешком назад, следван от съдията Ди и префекта. Тао Ган, стиснал здраво парапета, стоеше пред втората стая и гледаше с безмълвно удивление красива млада жена, седнала в

елегантно обзаведена стая. В дъното се виждаше параван с нарисуван на него пейзаж. Жената се обърна гневно към Лян:

— Какъв е този безочлив мъж? Отварям прозореца, за да влезе светлина, а той се появява изведнъж и започва да ми вика, че съм го била измамил!

ТАО ГАН СМУЩАВА ЕДНА ЧЕТВЪРТА ДАМА

— Стана грешка! — побърза да обясни Тао Ган на съдията. После тихо добави: — Много прилича на нея, но не е същата.

— Коя е тази дама, господин Лян? — запита съдията.

— Това е сестра ми, ваше превъзходителство. Съпругата на префекта.

— Когато разбра, че аз ще придружавам дотук негово превъзходителство — обясни префектът, — жена ми реши също да дойде и да хвърли един поглед на старата си моминска стая.

— Ясно — отвърна съдията Ди и се обърна към госпожа Бао: — Моля за извинение, госпожо. Моят помощник ви е сбъркал с друга жена — и като хвърли любопитен поглед към отворената книга на масата, добави: — Виждам, че четете поезия. Чудесно занимание за свободното време. Облагородява стила.

— Поезия? — Бао изгледа ококорен жена си.

Тя побърза да затвори книгата и с известна рязкост отвърна:

— Просто ми попадна.

Съдията Ди отбеляза, че е много хубава. Имаше миловидно и чувствено лице със същите дълги извити вежди, които придаваха на брат ѝ леко женствен вид. Тя го погледна срамежливо и каза:

— За мен е чест да се срещна с негово превъзходителство...

— Вашият съпруг каза, че познавате момичето, което продава щурци — прекъсна я Ди. — Искате ми се да поговоря с нея.

— Ще ѝ предам, когато я видя отново, ваше превъзходителство — каза тя, погледна притеснено префекта и добави: — Преди малко съпругът ми ме наруга, задето не съм ѝ поискала адреса, но тя ми каза, че почти всеки ден е на пазара, така че...

— Благодаря ви, госпожо. Довиждане.

Когато се отдалечиха, съдията Ди попита Лян:

— Имате ли други братя или сестри, господин Лян?

— Не, ваше превъзходителство, аз съм единствен син. Имах две сестри, но по-голямата почина преди няколко години.

— Инцидентът се случи скоро след сватбата ни — намеси се префектът Бао със сухия си педантичен глас. — За младата ми жена това беше голям удар. И за мен, разбира се...

— Какво точно се е случило? — запита съдията Ди.

— Докато спяла — заговори Лян, — вятърът духнал завесата към запаления светилник и в стаята избухнал пожар. Тя вероятно е

загубила съзнание от дима. Намерихме само обгорели останки.

Съдията изрази съболезнованията си. Лян отвори масивна врата и въведе посетителите в студена стая с висок таван. Лян направи знак и прислужникът се приближи до прозорците да навие бамбуковите щори. Съдията Ди се огледа и кимна с одобрение. Стените бяха покрити с етажерки, натежали от книги и свитъци. Огромно бюро заемаше центъра на стаята. На пода имаше син килим, върху бюрото се виждаха само прибори за писане и два сребърни свещника. Господин Лян ги отведе до масичката за чай в ъгъла на стаята. Той покани съдията Ди да заеме голямото кресло зад нея, а на префекта и Тао Ган посочи страничните столове. Самият той седна на нисък стол малко по-встрани и нареди на прислужника да приготви чай. Като поглаждаше дългата си брада, съдията Ди със задоволство отбеляза:

— Чудесна е тази атмосфера на изискана елегантност, точно каквато може да се очаква в кабинета на един майстор във военното изкуство, изтънчен ценител и в мирния живот.

Докато отпиваха от чая си, известно време разговаряха за морските кампании на Повелителя на Южните морета и Лян им показа няколко много ценни старинни карти на града от колекцията на адмирала. Съдията Ди с интерес потъна в една от тях, по някое време посочи с показалец някаква точка и възкликна:

— Нали това е храмът на Цъфтящата пагода? Имах случай да го посетя снощи.

— Той е една от нашите исторически забележителности — отвърна Лян. — Ходя там поне веднъж седмично, за да поиграя шах с настоятеля. Много добър играч! И голям учен също. Сега работи над нова книга, историческо изследване за предаването на свещените книги.

— След като има такива изследователски наклонности — забеляза съдията, — предполагам, че оставя административната работа на главния монах?

— О, не, ваше превъзходителство! Настоятелят е твърде взискателен към своите задължения. И така трябва да бъде. Храмът е много голям, отворен е за посетители и изисква строго наблюдение. Какви ли не съмнителни личности се промъкват там, опитвайки се да скубят непредпазливите посетители. Имам предвид джебчиите, разните измамници и така нататък.

— Би трябвало да добавите и убийците — сухо каза съдията Ди.
— Вчера там открих мъртвото тяло на правителствен агент.

— Значи затова си шепнеха монасите! — възкликна Лян. — Настоятелят бе внезапно повикан, докато играехме шах. Попитах монасите и те споменаха нещо за убийство. Кой го е извършил, ваше превъзходителство?

Съдията сви рамене. Лян поклати глава. Отпи от чая си и с въздишка рече:

— Това е другата страна на нашия проспериращ град, ваше превъзходителство. Там, където има богатство, има и ужасяваща бедност. Обикновеният наблюдател вижда само блестящата страна на живота в града. Той не познава подземния живот, безмилостен свят, където престъпници чужденци действат рамо до рамо с китайските бандити.

— Всичко се наблюдава изкъсо — сухо отбеляза префектът. — Освен това искам да подчертая, че престъпната им дейност си остава в тяхната среда, а такава измет има във всеки по-голям град.

— Не се съмнявам — отвърна съдията Ди. Той изпразни чашата си и се обърна към Лян: — Споменахте за престъпници чужденци. Чух доста тревожни слухове относно Мансур. Дали той не използва арабски бандити за някакви престъпни цели?

Лян се изправи на стола. Подръпвайки козята си брадичка, той остана известно време замислен, преди да отговори:

— Не познавам Мансур лично, но съм чувал много за него, естествено, най-вече от моя приятел и колега господин Яо. От една страна, Мансур с опитен и безстрашен морски капитан, на когото може да се разчита, а също и умел търговец. От друга страна, той е амбициозен арабин, фанатично предан на народа и религията си. При това с твърде високопоставена личност в родината си, далечен племенник на халифа, за чиято слава е водил много битки със западните варвари. Трябвало е да бъде назначен за губернатор на една от завладените области, но веднъж обидил халифа с някаква неволна забележка и бил пропъден от двора. Така се захванал с авантюристичния занаят на морски капитан. Но никога не се е отказвал от надеждата да добие отново благоразположението на халифа и не би се спрял пред нищо, за да осъществи целта си — Лян замълча за миг и после продължи, внимателно подбирайки думите си:

— Аз внимателно събирах сведения и се опитвах да ги съпоставя. Това, което ще ви кажа сега, се основава единствено на слухове. Някои твърдят, че Мансур може да създаде сериозни неприятности тук, да плячкоса града и да отплава за родината си с богата плячка, така че халифът да приеме това за голям подвиг и за награда да издигне Мансур до старото му място и двора. Може би проявявам огромна несправедливост към Мансур.

Съдията Ди повдигна вежди и попита:

— Какво биха могли да направят група араби срещу гарнизон от близо хиляда добре въоръжени наемни войници? Да не говорим за стражниците, пристанищната полиция и така нататък.

— Мансур е вземал участие в обсадата на множество варварски градове, ваше превъзходителство. Той вероятно е съобразил, че за разлика от градовете на Севера Кантон се състои от множество двуетажни дървени къщи. Ако в сух и ветровит ден на няколко места избухнат пожари, това би било катастрофа. В общата паника шепа хора могат да натворят какво ли не.

— О, небеса, той е прав! — възкликна префектът.

— Освен това — продължи Лян — всеки един размирник би се сдобил с ревностни съюзници веднага щом започне плячкосването. Имам предвид хилядите танка. От стотици години те таят дълбока омраза към нас.

— Не без известно основание — с въздишка отбеляза съдията. — И все пак какво биха могли да направят тези хора на водата? Те не са организирани и нямат оръжие.

— Всъщност те не са без организация — бавно поде Лян. — Изглежда, магьосниците им имат голям авторитет и макар че танка не притежават тежко оръжие, при уличен бой са доста опасни противници. Много ловко боравят с дългите си ножове и са майстори в мятането на примки от копринени шалове. Вярно, че не допускат сред себе си външни хора и живеят в затворена общност, но, от друга страна, поминъкът на жените им се осигурява главно от арабски моряци и за Мансур не би било трудно да поддържа добри отношения с тях.

Съдията Ди не каза нищо, замислен върху думите на Лян. Тао Ган се обърна към Лян:

— Чувал съм, господине, че удушвачите танка винаги оставят след себе си сребърната монета, вързана за тежест на шала. А тя е с голяма стойност. Защо не си я прибират или не използват оловна монета?

— Те са много суеверни — отвърна Лян, потръпвайки. — Монетата се оставя като приношение за духа на жертвата. Вярват, че така няма да бъдат преследвани.

Съдията Ди вдигна глава.

— Покажете ми отново картата на града!

Докато Лян разгъваше картата върху масата, съдията помоли префекта да му посочи местата, където преобладават дървените къщи. Оказа се, че почти всички гъсто населени квартали, обитавани от средната класа, от занаятчиите и бедняците, са насечени единствено от тесни улички.

— Да — замислено рече съдията Ди, — огънят би могъл да погълне голяма част от града. Загубите на човешки живот, както и материалните щети биха били толкова катастрофални, че не можем да си позволим да пренебрегнем слуховете относно Мансур. Незабавно трябва да се направи нещо. Ще наредя на губернатора да свика тайно съвещание в двореца още днес следобед и да призове, освен вас двамата господин Яо Тайкай, командира на гарнизона и началника на пристанищната полиция. Трябва да предвидим незабавни предпазни мерки и да обсъдим какво да предприемем спрямо Мансур.

— Мой дълг е, ваше превъзходителство — загрижено каза Лян, — да ви предупредя, че Мансур би могъл да се окаже напълно невинен. Той върти сериозна търговия, а между големите търговци тук съществува безжалостна конкуренция. Някои от тях не биха се спрели пред нищо, за да отстранят своя съперник. Всички тези приказки за Мансур могат да се окажат зловредни клевети.

— Да се надяваме, че сте прав — сухо отвърна съдията. Той изпи чашата си и се надигна.

Лян Фу изпрати високите си гости с подобаваща церемониалност през множеството дворчета и коридори до главния вход, където се сбогува с няколко дълбоки поклона.

ГЛАВА XIII

ЕДНА ПРАТКА ЗА ТАО ГАН ПРЕЧИ НА ЦЯО ТАЙ ДА ЗАСПИ; СЯНКАТА НА СЛЯПОТО МОМИЧЕ ОТНОВО СЕ МЯРКА

Цяо Тай пристигна в двореца скоро след като съдията Ди излезе за срещата с Лян Фу. Домоуправителят го въведе в залата. След като церемониалмайсторът съобщи на Цяо Тай, че не очаква съдията да се върне до обедния ориз, той отиде до леглото от санталово дърво, изуботушите си и се тръшна на меките възглавници. Възнамеряваше да подремне малко, но беше толкова уморен, че не можа да заспи. Въртеше се и мислите му го увличаха все по-надалеч.

— Не ставай сантиментален на твоите години, проклет глупак! — каза си той ядно. — Дори не пощипнах задничетата на тези нахалнички, близначките на Ни, а те си го просеха. И какво, по дяволите, става с лявото ми ухо?

Той мушна малкия си пръст вътре и го завъртя енергично, но звъntenето не престана. И тогава установи, че звукът идва от левия му ръкав. Опипа го отвътре и извади малък пакет, старателно увит в червена хартия. Отгоре с изящен почерк беше написано: „За господин Тао. Лично!“

— Гледай ти... — промърмори той. — Възможно ли е да има нещо общо с момичето, което се блъсна в мен пред къщата на капитана? Тази чевръста никаквица е напъхала това в ръкава ми. Обаче откъде е могла да научи, че аз ще изляза от дома на Ни?

Той стана и отиде до вратата на залата. Постави пакетчето на ъгловата масичка, възможно най-далеч от бюрото на съдията Ди. После се върна и отново се просна на леглото от санталово дърво. Този път заспа веднага.

Събуди се около обед. Тъкмо бе обул ботушите си и сладко се протягаше, когато вратата се отвори и домоуправителят извести за

съдията Ди и Тао Ган. Съдията Ди тръгна право към бюрото си в дъното на залата. Когато Цяо Тай и Тао Ган седнаха на обичайните си места, съдията извади голяма карта на града и я разгъна пред тях. После каза на Цяо Тай:

— Имахме дълъг разговор с Лян Фу. Нашето първо предположение в крайна сметка се оказа вярно. Цензорът вероятно се е върнал в Кантон, понеже е открил, че арабите тук готвят нещо.

Цяо Тай попиваше всяка дума на съдията. Ди продължи:

— Лян потвърди онова, което ми каза проститутката от храма: че арабите често посещават публичните домове на танка. Тъй че съществуват достатъчно сгодни случаи за среща между представители на двете групи. Това обяснява защо цензорът е бил убит с рядката отрова, която това зловецко братство използва. И джуджето, което вие двамата сте видели в пивницата на кея заедно с убиеца арабин, очевидно е било танка. Това показва, че арабските заговорници наемат хора от танка. Всичко е много объркано. Така или иначе, аз не мога да поема риска и да оставя арабите да забъркат нещо тук. Казах на губернатора да свика среща в заседателната зала в два часа, за да обсъдим необходимите предохранителни мерки. Това удобно ли е за теб, Цяо Тай?

— Аз намерих танцърката, господарю. Майка ѝ е била танка. За нещастие покровителят ѝ е много ревнив и тя не посмя да разговаря дълго с мен на кораба, където той я е настанил. Но ми каза, че от време на време се срещал с нея и в малка къща на юг от храма Гуансяо и че тя ще ми прати съобщение кога мога отново да се видя с нея там. Той я крие от време на време на брега, тъй като тя е от нисшата класа и няма право да живее в града.

— Зная — каза ядно съдията Ди. — Нисшата класа е срам за велика нация като нашата. Ние сме задължени да ограмотяваме тези изостанали нещастници, а после да им осигуряваме пълно поданство. Видя ли се с капитан Ни?

— Да, господарю. Стори ми се уравновесен и добре информиран човек. Както и очаквах, нямаше кой знае какво да ми каже за Мансур.

След като чу историята на капитана, съдията Ди отбеляза:

— Отваряй си очите с този капитан, Цяо Тай. Много не вярвам на думите му, защото се разминават с онова, което научих от Лян Фу. Мансур е пребогат, защо му трябва да се унижава с изнудване? И в

крайна сметка откъде Ни е научил тази история? Чакай да видим... Казал ти е, че е решил да остане няколко години на брега, защото обичал спокойния живот и искал да се посвети на изучаване на мистицизма. Това изобщо не ми звучи като истина. Той е моряк, а един моряк се нуждае от по-сериозни причини, за да стои настрана от морето. Мисля, че Ни е влюбен в онази жена, а семейството ѝ я е омъжило по време на някое от неговите пътувания. Ни стои тук, надявайки се, че нейният възрастен съпруг скоро ще умре и той ще се ожени за старата си любов. И, разбира се, Ни мрази Мансур заради онова, което е станало между него и възлюбената му, и затова е скальпил историята с изнудването. Как ти се вижда това?

— Да-а — каза бавно Цяо Тай, — може и точно така да е станало. Съвпада с разказа на двете момичета, че капитанът е дълбоко отдаден на някаква жена.

— Две момичета? — повдигна вежди съдията. — Значи затова вчера префектът каза, че Ни води разпуснат живот.

— Не, господарю. Тези две момичета са близначки и между другото ми казаха, че капитанът никога не ги е докосвал.

— За какво ги държи тогава? За украшение? — попита Тао Ган.

— От уважение към тяхната майка, която му е била много близка. Доста патетична история — той предаде подробно онова, което му беше казал капитан Ни, и добави: — Китайският мръсник, който е прелъстил тази млада жена, трябва да е голям гнусник. Ненавиждам такива като него, които мислят, че всичко им е позволено с тези момичета само защото не са китайки.

Съдията го изгледа остро. Остана безмълвен за известно време, замислено подръпвайки бакенбардите си. Най-после каза:

— Добре, имаме доста по-важни неща, за които да се притесняваме, отколкото за личния живот на капитана. Вие двамата можете да тръгвате за обяд. Но бъдете отново тук преди два часа за заседанието.

На излизане Цяо Тай взе малкия пакет от масичката и го подаде на Тао Ган, прошепвайки:

— Едно момиче на улицата ми пъкна това в ръкава. Блъсна се в мен, когато излизах от къщата на Ни. Надписано е „лично“ и затова не исках да го показвам на съдията, преди ти да си го видиш.

Тао Ган набързо отвори пакета. Показа се яйцевиден предмет, увит в нещо като стар плик от писмо.

Беше фино изработена от слонова кост клетка за щурец. Тао Ган я доближи до ухото си и се заслуша в тънкото цвъртене.

— Това е от нея — промълви той. След това стреснато извика: — Виж тук. Какво значи това?

Той посочи квадратния печат върху плика с надпис „Личен печат на Лю, императорски цензор“.

— Веднага трябва да покажем това на съдията — възбудено заяви Тао Ган.

Двамата се върнаха към дъното на залата. Когато съдията Ди ги погледна изненадано над картата, която изучаваше, Тао Ган мълчаливо постави пред него клетката и плика. Цяо Тай набързо му разказа как всичко това се бе озовало у него. Съдията остави настрана клетката, изучи печата и отвори пликa. Отвътре извади лист скъпа хартия, изписан с дребни йероглифи. Разстла го на бюрото си и го прочете внимателно. Накрая вдигна глава и каза рязко:

— Това са бележки, които цензорът е нахвърлил за собствена информация. Засягат трима араби, които са му плащали суми срещу нещо в замяна, но не е ясно какво точно. Освен Мансур споменава и две други имена, звучат като Ахмед и Азис.

— О, небеса! — възкликна Цяо Тай. — В такъв случай цензорът е бил държавен изменник. Или това може би е фалшификат?

— Абсолютно автентично е — бавно каза съдията. — Този печат съм го виждал хиляди пъти в канцеларията. Освен това познавам почерка на цензора от докладите, които пишеше собственоръчно. Но пък това тук е бързопис. И все пак записките са водени на висок стил и издават високообразован човек.

Съдията се облегна назад и за известно време потъна в мисли. Двамата помощници го гледаха неспокойно. Изведнъж той вдигна очи.

— Ще ви кажа какво означава това — рязко заяви той. — Без съмнение някой знае истинската причина за нашето посещение в Кантон. И доколкото това е държавна тайна, неизвестното лице може би заема висок пост в столицата, който му дава достъп до закритите съвещания на Съвета. Може би принадлежи към политическата групировка, която е против цензора. Този неизвестен заговорник и съучастниците му са примамили цензора в Кантон, за да го въвлекат в

заговора на Мансур, да го обвинят в измяна и така да го свалят от политическата сцена. Но цензорът е прозрял уловката. Привидно се е съгласил да сътрудничи с арабите, както доказват тези записки. Направил е това само с цел да открие кой точно стои в дъното на заговора. Изглежда, и другата страна е прозряла, че цензорът е наясно с играта, и го е отровила — той погледна към Тао Ган и продължи: — Фактът, че сляпата девойка ти е изпратила плика, доказва, от една страна, че е с почтени намерения, а, от друга, че е присъствала на смъртта на цензора. Слепите не откриват случайно писма по масите или на улицата. Сигурно го е намерила, когато е бръкнала в ръкавите на убития мъж с чувствителните си пръсти. Взела е златното звънче от мъртвото тяло на цензора. Историята за това, как била чула песента на щуреца, когато минавала край храма, е несъстоятелна.

— Може впоследствие да е помолила някой, на когото има доверие, да погледне плика — обади се Тао Ган.

— Когато са й казали, че носи цензорския печат, тя го е запазила и щом е разбрала от хората, които я посещават, че аз разследвам изчезването на цензора, е изпратила писмото до мен, добавяйки щуреца, за да разбере, че идва от нея.

Съдията слушаше внимателно и в един миг избухна:

— Враговете ни са в течение на абсолютно всяка наша стъпка. Това не може да продължава така! И този морски капитан сигурно е свързан с тях, Цяо Тай. Не може да бъде просто съвпадение това, че непознато момиче пъха този пакет в твоя ръкав точно пред дома му. Връщай се бързо при капитан Ни и го разпитай подробно. Започни дискретно, но ако отрече, че познава сляпото момиче, арестувай го и го докарай тук. Ще ме намериш в личния ми кабинет.

ГЛАВА XIV

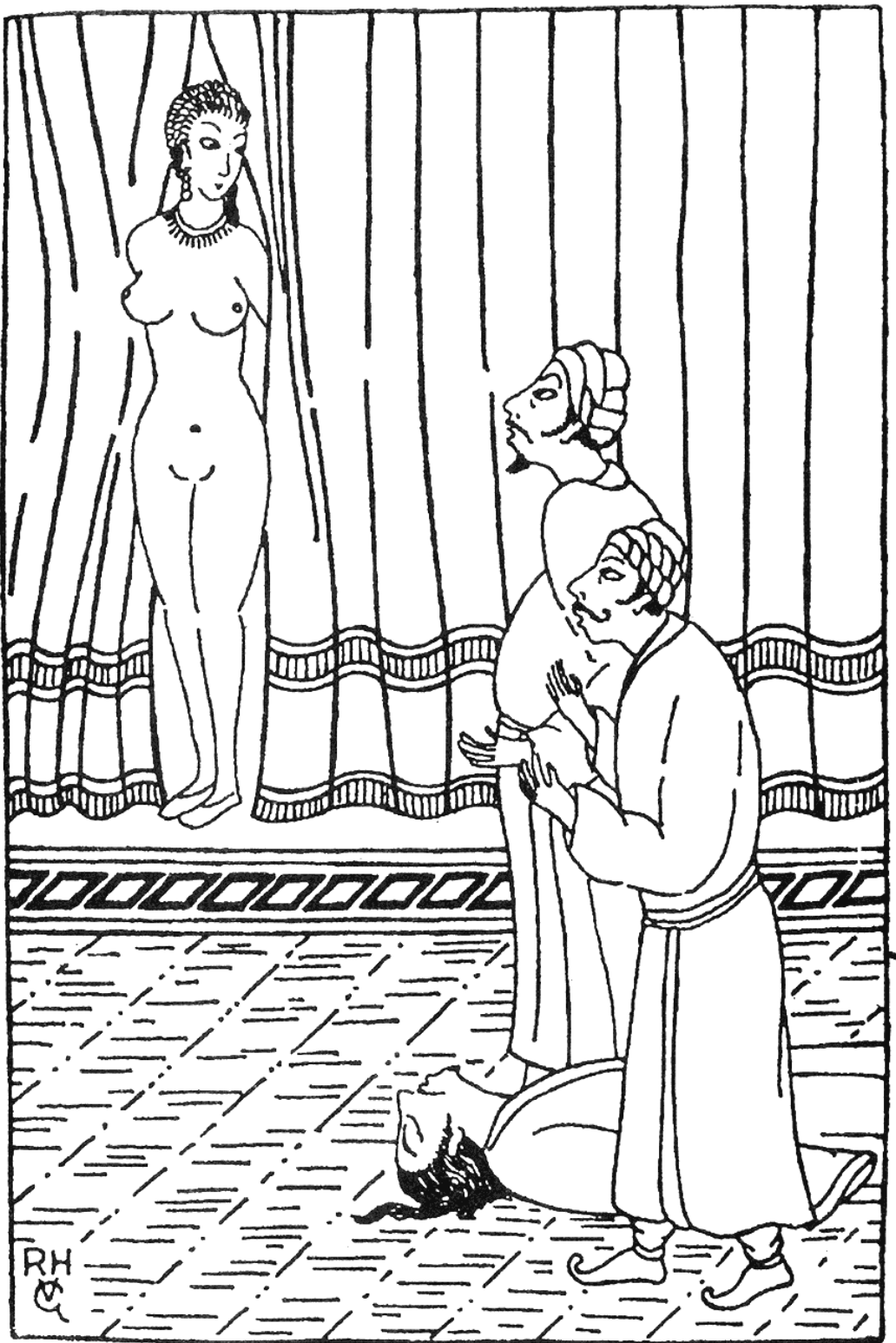
ВИРОГЛАВИТЕ БЛИЗНАЧКИ СПАСЯВАТ ЖИВОТА НА ЦЯО ТАЙ; СПАСЕНИЯТ СЕ УПЛАШВА НЕ НА ШЕГА ОТ СПАСИТЕЛКИТЕ СИ

Цяо Тай предпазливо освободи носачите на една съседна уличка и стигна до дома на капитан Ни пеша. Преди да почука на вратата, се озърна и в двете посоки. Виждаха се само двамина улични продавачи. По това време повечето хора обядваха или се приготвяха за следобедна почивка.

Вратата отвори старата вещица и незабавно се впусна в дълга тирада, вземайки Цяо Тай за персиец. Той я слуша известно време, колкото да я предразположи, след това я отмести и влезе. На втория етаж цареше пълна тишина. Той отвори вратата на приемната. Немаше никой. Предположи, че капитанът и неговите вироглави близначки са приключили с обяда и сега навярно си почиват. „Поотделно според Дюниазад!“, раздражено си каза Цяо Тай. Почака малко с надеждата, че изветрялата бабичка ще съобрази все пак да извести за пристигането му капитана. Реши да изчака малко и ако никой не се появи, сам да претърси цялата къща. Пристъпи към стойката за саби и още веднъж се възхити на изложените оръжия. Целият погълнат, не забеляза двамата мъже с чалми, които се катереха по плоския покрив отсреща. Те се вмъкнаха безшумно в стаята, стъпвайки внимателно между саксиите с орхидеи пред прозореца. По-слабият извади дълъг тънък нож, по-дебелият стисна здраво тоягата, която носеше, притича зад Цяо Тай и го цапардоса по тила. За миг Цяо Тай остана закован на място, после рухна тежко на пода.

— Я виж какви чудесни оръжия, Азис — обади се по-слабият арабин, обърнат към стойката. — Бързо се справихме с работата на Мансур.

— Слава на Аллаха! — прозвѣнтя като сребърно звънче един нежен глас. — Отървана съм от развратния неверник.

ДАНАНИР ПОСРЕЩА НЕКАНЕНИ ГОСТИ

Двамата главорези мълниеносно се обърнаха и зяпнаха срещу момичето, което излезе иззад завесата. То беше абсолютно голо, само със синьо колие около врата и бели сатенени пантофки.

— Това е хурия, дошла направо от рая! — благоговейно изрече по-дебелият мъж, който се блещеше с нескрит възторг към безукорното ѝ младо тяло.

— Наричай ме възмездие за всички праведници — каза Дананир. Тя махна с ръка към Цяо Тай и добави: — Този мъж искаше да ме изнасили. Тъкмо вземаше сабя, за да ме принуди да се подчиня на гнусните му щения, и аз затова се скрих зад завесата.

— Само за няколко минути ще го довършим — каза ентусиазирано слабият арабин. — След това ще се порадваме на компанията ви. Моят приятел се казва Азис.

— Ахмед или Азис, ето това е проблемът пред мен — каза Дананир, оглеждайки ги от горе до долу с предизвикателен поглед. — И двамата сте много симпатични младежи. Да видим сега кого от вас ще избира!

Тя пристъпи напред, хвана ги за раменете и ги накара да застанат един до друг с гръб към завесата.

— Аллах! — провикна се тантурестият арабин. — Защо тормозите хубавата си главица? Най-напред взем...

Той замлъкна наскре думата, хвана се с ръце за гърдите и се свлече на пода, а през разкривената му уста потече струйка кръв. Дананир прегърна другия арабин и извика уплашено:

— Аллах да ни пази! Какво...

В този момент голяма алабастрова ваза се разби с трясък в главата на арабина. Дананир се отдръпна от него и той падна на тръстиковата рогозка. Иззад завесата се показа Дюниазад. Тя изгледа смаяно двамата проснати араби.

— Добре се справи! — отбеляза Дананир. — Обаче защо не наръга и другия? Нали знаеш, че капитанът много държеше на тази ваза!

— Зърнах някаква издутина на раменете му и си помислих, че може да е с ризница.

Дюниазад се опитваше да говори спокойно, но гласът ѝ трепереше. Беше много бледа, пот обливаше челото ѝ. Изведнъж се

завтече към другия край на залата и повърна върху пода. Обърна се, избърсвайки челото си, и промърмори:

— Трябва да е от рибата, която ядох на обяд. Хайде, обуй си панталоните и ми помогни да го свестим.

Тя клекна до Цяо Тай и започна да разтрива шията и раменете му. Дананир донесе чаша вода и напръска лицето му. Най-сетне Цяо Тай дойде в съзнание. Изглежда смаяно двете надвесени над него лица.

— Ужасните близначки! — с мъка изрече и отново затвори очи.

Полежа още известно време, надигна се бавно и седна, опипвайки голямата цицина на тила си. Оправи косата си и внимателно нагласи шапката точно в средата на главата си. После изглежда злобно близначките и изръмжа:

— Небеса, иде ми да ви напердаша заради тази отвратителна шега!

— Ще хвърлите ли едно око на тези двамата, които ви нападнаха, господине?

— Слабият се казва Ахмед, а дебелият Азис — сухо уточни Дюниазад.

Цяо Тай седна. Облещеният му поглед се местеше от двамата араби, проснати пред завесата, към ножа и тоягата, захвърлени върху рогозката.

— Сестра ми отвлече вниманието им, а аз наръгах дебелия — обясни Дюниазад. — Другия само го зашеметих и можете да го разпитате, ако желаете. От разговора им се разбра, че ги е пратил Мансур.

Цяо Тай се надигна с усилие. Чувстваше се зле, беше все още замаян, но успя да каже, гримасничейки:

— Добри момичета!

— А сега трябва да повърнете — каза Дананир, загледана в побелялото му лице. — Това е нормалната реакция след такъв силен удар по главата.

— Зле ли изглеждам? — сепна се Цяо Тай.

— Опитайте се да си представите, че сте изяли голямо парче лоясало и поразвалено овнешко месо — предложи му Дананир. И като видя, че започна да му се повдига, побърза да добави: — Не върху рогозката! В ъгъла, моля!

Той се довлече до посоченото място и повърна. Олекна му изведнъж. После изжабури устата си с голяма глътка вода, изплю я през прозореца и се върна при двамата проснати мъже. Изтегли тънкото острие от охранения гръб на арабина и каза с неохота:

— Ловка ръка!

След като изследва и черепа на другия арабин, той я изгледа.

— Твърде ловка ръка! Този също е опънал петалата.

Когато Дюниазад се опита да сподави ужасения си вик, той се обърна към нея:

— Черният грим на очите ви се е разтекъл. Изглеждате ужасно!

Дюниазад се въртна и се скри зад завесата.

— Не й обръщайте внимание — каза Дананир, — много е чувствителна.

Цяо Тай внимателно претърси дрехите на двамата мъртъвци. Не намери нищо интересно. Остана изправен над тях, сучейки замислено мустак. Когато Дюниазад се върна с прясно гримирано лице, той каза:

— Чудя се какво са искали? Защо не ме убиха? Този дълъг нож изглежда много внушително.

— Не ти ли казах? — обърна се Дюниазад към сестра си. — Той е мил, но е глупак.

— Защо ме наричате глупак, дръзки нахалнички? — развика се Цяо Тай.

— Защото сте неспособен да направите заключение — отвърна тя сдържано. — Не разбирате ли, че са искали да ви понижат с една от сабите на капитана, та да изглежда, че ви е убил той. Ако не можете да схванете какво искам да ви кажа, ще се опитам да ви го обясня още веднъж.

— По дяволите! — провикна се Цяо Тай. — Май че имате право. Но къде е капитанът?

— Излезе веднага след като обядва. Ние чухме как нашата старица се опитваше да ви го обясни, но вие не я разбрахте и влязохте, без да се оглеждате. Решихме, че сте подпийнали.

— А защо, светли небеса, не се показахте, когато влязох вътре?

— Всички книги за любовта са единогодушни — каза сериозно Дюниазад, — че най-добрият начин да разбереш характера на един мъж, е да го наблюдаваш, когато си мисли, че е сам. Тъй като ние проявяваме интерес към вас, ви наблюдавахме иззад завесата.

— Никога нямаше да се досетя. Благодаря все пак...

— Не смятате ли, полковник, че при възникналите обстоятелства е редно да ни купите и да се ожените за нас? — обобща Дюниазад делово.

— О, небеса, не! — извика ужасен Цяо Тай.

— О, небеса, да! — каза тя твърдо. И слагайки ръце на кръста си, добави: — За какво, си мислите, спасихме живота ви?

Дананир намигна успокоително на Цяо Тай и каза:

— Да не избързваме, сестро. Съгласи се, че всичко дойде малко неочаквано. Ти сигурна ли си например, че този мъж е достатъчно силен, за да се справи?

Дюниазад го изгледа преценяващо:

— Надявам се. Виждам сиви косми в мустаците му. Обзалагам се, че е на четирийсет и нито ден по-малко!

— Ще бъде ужасно, ако някоя от нас остане разочарована — продължи сестра й. — Ние винаги сме се надявали да споделяме мига на възторженото отдаване.

— Ах, вие, развратни пикли! — вбесен избухна Цяо Тай. — И сляпата ви приятелка ли е такава?

Дюниазад го изгледа безизразно и се обърна с гримаса към сестра си:

— Той иска сляпото момиче! Може би само с него е в състояние да се докаже като мъж...

Цяо Тай реши, че толкова му стига, и каза примирено на Дюниазад:

— Кажете на старата вещица да поръча две носилки, за да мога да отнеса трупове при моя господар. Докато те пристигнат, ще ви помогна да изчистите. Но при едно условие: че ще ми обещаете да държите розовите си устенца затворени.

ГЛАВА XV

ВИСШАТА УПРАВА НА КАНТОН ЗАСЕДАВА ЗАЕДНО С ВИДНИЯ ГОСТ; КОПРИНЕНАТА ПРИМКА ОТНОВО ВЛИЗА В ДЕЙСТВИЕ

В това време съдията Ди довършваше обедния ориз в личната си трапезария заедно с Тао Ган. Двамата изпиха, без да бързат, чая си, чакайки Цяо Тай. Когато приближи два часа и Цяо Тай още не се бе появил, съдията стана и каза на домоуправителя да ги отведе в заседателната зала.

Губернаторът и префектът Бао чакаха прави до вратата, а до тях стоеше брадат мъж в бляскава броня. Губернаторът го представи като командир на гарнизона, а малко по-младия офицер, застанал зад тях — като началник на пристанището. След като Лян Фу и Яо Тайкай също поздравиха съдията, губернаторът поведе всички към голямата заседателна маса в средата на помещението.

Мина известно време, докато достолепните особи се разположиха в дъга съобразно със сана на всеки. Най-сетне, след като писарите заеха местата си на две по-ниски маси отстрани и намокриха четчиците си за писане, съдията Ди откри заседанието. Очерта накратко проблема, стоящ пред тях, и покани командира на гарнизона да обясни стратегическото положение.

Командирът заговори в стегнат военен стил. За половин час той представи плана на града и разположението на гарнизона. Прекъсна само веднъж, когато влезе един чиновник, за да поднесе писмо за префекта Бао. Префектът хвърли един поглед на писмото и помоли съдията да го извини за момент.

Съдията Ди точно се канеше да попита командира какви предпазни мерки препоръчва, когато губернаторът се изправи и започна реч, с цел да представи, както бе така добър да поясни, ситуацията в града от по-обща, административна гледна точка. Докато

говореше, префектът Бао се върна и отново зае мястото си. Губернаторът говори повече от половин час, впускайки се в несъществени подробности. Съдията Ди вече беше започнал да се върти нетърпеливо на мястото си, когато в стаята влезе един адютант. Той доложи шепнешком на съдията Ди, че полковник Цяо иска спешно да говори с него. Съдията, доволен от възможността да се разтъпче, реши да пренебрегне официалния протокол. Изправи се и помоли присъстващите да го извинят за момент. В преддверието Цяо Тай набързо му разказа какво се бе случило в дома на капитан Ни.

— Иди в арабския квартал и веднага арестувай Мансур! — ядосано нареди съдията. — Това е първата пряка улика, която имаме срещу този негодник! А Ахмед и Азис са двамата, които цензорът споменава в записките си. Вземи четирима от агентите, придадени към нас.

Цяо Тай вече се обръщаше да тръгне с доволно изражение на лицето, когато съдията добави:

— Опитай също да прибереш капитан Ни. Ако още не се е върнал, искай от съда заповед за арестуването му, която да бъде разпратена до всички постове. Ще ми се да поговоря с този морски капитан.

След това съдията Ди зае отново мястото си начело на заседателната маса и каза тежко:

— Една от точките в нашия дневен ред е какви мерки да вземем спрямо Мансур, водача на арабската общност тук. Току-що получих сигурна информация, която ме кара да издам заповед за незабавното му арестуване.

Докато изричаше това, той обходи с поглед лицата на присъстващите. Всички кимнаха в знак на съгласие, с изключение на господин Яо, върху чието лице се изписа скептично изражение.

— Аз също дочух слухове за вероятни безредици сред арабите — каза той. — Но веднага ги отхвърлих като безотговорни клюки. От друга страна, мога да заявя, че добре познавам Мансур. Той е избухлив и горделив мъж, но съм сигурен, че никога не би помислил да се забърка в толкова вероломно начинание.

Съдията му хвърли студен поглед.

— Приемам — каза той с равен глас, — че все още нямам конкретни доказателства срещу Мансур. Но като глава на арабската

общност тук той е отговорен лично пред нас за всичко, което се случва сред сънародниците му. Ще му бъде дадена възможност да докаже невинността си. Разбира се, ако недвусмислено установим, че не Мансур е водачът на заговора, арестуването му няма да изчерпа предпазните мерки. Моля командирът на гарнизона сега да формулира предложенията си.

Командирът ги поднесе в обичайния си сбит стил, а после началникът на пристанището добави няколко препоръки, отнасящи се до движението на арабските кораби. След като постигнаха съгласие, съдията Ди нареди на префекта Бао да запише необходимите заповеди и предписания. Уточняването на текстовете отне немалко време, но в края на краищата съдията Ди ги подписа и подпечата. Тъкмо се канеше да закрие заседанието, когато губернаторът извади обемист пакет книжа и го положи на масата, прочисти гърлото си и произнесе надуто:

— Дълбоко съжалявам, че въпросът с арабите отне толкова ценно време на негово превъзходителство. Не съм забравил, че причината за вашата визита тук е проучване на външната ни търговия, и затова наредих на пристанищните власти да представят доклад, който в подробности отразява вноса и износа на всички най-важни стоки. Ако негово превъзходителство следи мисълта ми, ще се опитам накратко да представя основните положения в тези документи.

Съдията Ди за малко не отговори, че има по-важни дела, но се спря навреме. Преди всичко трябваше да запази приличие и да даде възможност на губернатора да блесне със старанието си. Той кимна и се отпусна назад в стола.

Когато гласът на губернатора се понесе монотонно, той се замисли върху онова, което Цяо Тай му бе казал за капитан Ни. Фактът, че Мансур е възнамерявал да набеди Ни за убийството на Цяо Тай, изглежда, доказваше, че капитанът не е въввлечен в престъпната група. А може би той действа в съюз със сляпото момиче? Когато Цяо Тай го е посетил, капитанът е получил някакво писмено известие и на тръгване пакетът на сляпото момиче се е озовал в ръкава на помощника. Съдията понечи да прошепне нещо в ухото на Тао Ган, но забеляза, че помощникът му се е заслушал с дълбоко внимание в речта на губернатора. Той въздъхна. Знаеше, че Тао Ган винаги проявява силен интерес към финансовите дела.

Речта на губернатора продължи над един час. Когато беше вече към края, прислужникът влезе, за да завали сребърните свещници. Сега пък стана Лян Фу и започна да дава сведения за лицата, споменати от губернатора. Съдията Ди с голямо облекчение посрещна новата поява на адютанта. Със загрижена физиономия служителят се поклони пред съдията:

— Яви се един стражник от северозападните квартали, ваше превъзходителство. Твърди, че носи извънредно съобщение за префекта.

Бао изгледа въпросително съдията. Когато той потвърди съгласието си, префектът бързо стана и последва навън адютанта. Съдията Ди тъкмо започна да поздравява губернатора и Лян Фу за техните майсторски речи, когато префектът Бао внезапно влезе със смъртнобледо лице:

— Жена ми е убита! — едва изрече той със задавен глас. — Трябва...

Той замлъкна, защото в този момент влезе Цяо Тай, пристъпи към съдията и каза умърлушен:

— Мансур просто се е изпарил, господарю, а и капитан Ни също. Не мога да разбера какво...

Съдията Ди го прекъсна с вдигната ръка и припряно нареди на губернатора:

— Изпратете хора да арестуват Мансур, също и морския капитан Ни. Веднага! — после обясни на Цяо Тай, че госпожа Бао е била убита, след което отново се обърна към префекта: — Приемете моите искрени съболезнования, господин Бао. Аз ще ви придружа до дома ви заедно с моите двама помощници. Това ново престъпление...

— Не е станало в моя дом, ваше превъзходителство! — извика префектът. — Убили са я в една къща на юг от храма Гуансяо, място, за което дори не съм чувал преди. На южния ъгъл на втората улица.

Господин Яо нададе приглушен вик. Той застина пред префекта с отворена уста и уплашено ококорени очи.

— Известно ли ви е това място, господин Яо? — рязко попита съдията.

— Да, наистина, аз... къщата е моя, така да се каже. Използвам я за приемане на търговските си партньори.

— Заповядвам ви да обясните как... — започна префектът, но съдията Ди рязко го прекъсна.

— Господин Яо ще ни придружи до местопрестъплението и там ще даде разяснения — каза той.

Изправи се живо, нареди на губернатора веднага да приведе в изпълнение обсъдените мерки и напусна заседателната зала, следван от двамата си помощници, префекта Бао и Яо Тайкай. В предния двор стражниците вече бяха запалили фенерите. Докато съдията чакаше за паланкина си, попита Бао:

— Как точно е станало?

— Метнали са отзад на шията ѝ копринен шал и са я удушили — с глух глас отговори Бао.

Съдията хвърли многозначителен поглед на помощниците си, но се въздържа от коментар. Щом подвижната стълбичка на паланкина бе прибрана, той каза на префекта:

— Вие ще пътувате с мен, господин Бао, вътре има достатъчно място. Стража, вземете господин Яо във вашата носилка.

Той настани префекта до себе си, Цяо Тай и Тао Ган седнаха срещу тях. Щом носачите вдигнаха дългите пръти на яките си рамене, Цяо Тай каза нетърпеливо:

— Яо спомена пред мен този адрес миналата вечер, господарю. Изглежда, поддържа там няколко хубавици. Той...

— Сега разбирам защо моята презряна жена се е намирала там! — избухна префектът. — Това е било мястото ѝ за срещи с онзи развратник — капитан Ни! Те са били любовници, преди аз, старият глупак, да се оженя за нея. Подозирах, че продължават безсрамната си връзка зад гърба ми. Гнусна изневяра! И Яо им е бил съучастник. Държа Яо и Ни да бъдат арестувани, ваше превъзходителство, и аз...

Съдията Ди вдигна ръка.

— Успокойте се, господин Бао. Дори жена ви да е ходила там, за да се среща с капитана, това не доказва, че той е убиецът.

— Ще ви кажа какво точно се е случило, ваше превъзходителство. Жена ми знаеше, че днес ще бъда целия следобед в двореца на заседанието, и затова си е уговорила среща с любовника. Но колкото и вятърничава да беше, а често и доста глупава, тя бе благочестива жена... Аз съм виновен, ваше превъзходителство, аз я пренебрегах. Губернаторът постоянно ме затрупва с работа, нямах

време... — гласът му се задави и той закри лицето си с ръце. След известно време се овладя и каза едва доловимо, сякаш на себе си: — Вероятно този път жена ми е казала на капитан Ни, че иска да скъсат веднъж завинаги. Ни е изпаднал в ярост и я е убил. Сигурно така е станало.

— Фактът, че капитан Ни, изглежда, се е укрил, може би наистина го уличава — отбеляза съдията Ди. — И все пак нека да не правим предварителни заключения, господин Бао.

ГЛАВА XVI

ДВАМА МЪЖЕ СА НЕУТЕШИМИ; НАЯВЕ ИЗЛИЗА ТАЙНА ВРЪЗКА, В КОЯТО НЯМА НИЩО СРАМНО

Пред двуетажната къща пазеха четирима войници. Двама от тях държаха пръти с окачени книжни фенери, на които с червени букви пишеше „Съдилище на Кантон“. Те застанаха в очакване, когато носачите оставиха на земята големия паланкин. Отвътре излезе съдията Ди, следван от префекта Бао и двамата си помощници. Той изчака, докато стражниците и господин Яо слязоха от другата носилка, после попита войниците:

— Къде точно е извършено убийството?

— В чайната, отляво на салона, ваше превъзходителство — отговори въоръженият мъж. — Ще ви покажа пътя.

Той ги преведе през сравнително голям салон, осветен от бели копринени лампиони върху две красиво изваяни стойки. Пред вратата вляво пазеше войник, отдясно имаше масичка и голямо кресло. В дъното на помещението се виждаше кръгла врата с ажурна завеса от сини мъниста, които изтракаха, и отвътре се подаде една бяла длан.

— Вие ме изчакайте тук — каза съдията Ди на Яо, сочейки креслото вдясно. После се обърна към войника: — Не сте пипали нищо на местопрестъплението, нали?

— Не, ваше превъзходителство. Влязох вътре само веднъж, поставих две запалени свещи на масата и се уверих, че жената наистина е починала. Управителката я познава с името госпожица Уан, но аз намерих в ръкава ѝ брокатена калъфка с визитни картички, от които недвусмислено личи, че е съпругата на нашия префект. Оставих всичко точно както си беше, ваше превъзходителство.

Войникът отвори вратата. Беше малка чайна с маса от розово дърво и три стола по средата, а отляво — подставка с ваза, пълна с

увехнали цветя. Стените бяха чисто бели, украсени с няколко рисунки на птици и цветя. Пред единствения прозорец ничком лежеше жена, облечена в семпла кафява дреха. До нея бе преобърнат четвъртият стол, който очевидно се е намирал до масата откъм прозореца.

Съдията Ди взе една от свещите и даде знак на Тао Ган. Той коленичи и обърна мъртвата жена по гръб. Префектът извърна глава. Цяо Тай застана между него и мъртвото тяло. Лицето беше ужасно разкривено, между посинелите устни се подаваше подутият език. С известно усилие Тао Ган разхлаби копринения шал, стегнал шията. Той мълчаливо посочи на съдията сребърната монета, която се търкулна в ъгъла. Съдията Ди направи знак на Цяо Тай да покрие мъртвото лице, после се обърна и попита стражниците, останали отвън пред вратата:

— Как беше открито убийството?

— Около половин час след като тя дошла, най-младата прислужничка влязла, за да поднесе чая, смятайки, че мъжът, с когото обикновено тя се срещала тук, също е пристигнал. Когато видяла трупа, се разкрещяла. Чули я минавачи отвън. Прозорецът не е пипан и е бил отворен точно както е сега. Той гледа към тясна алея между тази и съседната къща. И така, двама мъже, които минавали по алеята, чули крясъците на прислужничката и веднага дотичаха, за да ми съобщят. И аз побързах да пристигна, за да видя какво се е случило.

— Да... — каза съдията. Той заповяда на Цяо Тай и Тао Ган да претърсят стаята за евентуални следи, а после да организират пренасянето на трупа в съдилището. На префекта Бао каза: — Сега ще разпитам управителката във ваше присъствие, господин Бао. Стража, къде са обитателите?

— Управителката на дома е в приемната зад салона, ваше превъзходителство. На четирите момичета, които живеят тук, заповядах да не излизат от стаите си на втория етаж. Прислужничките чакат в кухнята.

— Добре свършена работа! Да вървим, господин Бао.

Докато пресичаха салона, господин Яо скочи от креслото си, но съдията не погледна към него. Префектът го стрелна с очи и Яо със съкрушен вид се отпусна отново в креслото.

В малката приемна имаше само масичка за чай от черно дърво с инкрустации, два стола в същия стил и висок шкаф. Скромно

облечената жена на средна възраст, която стоеше до шкафа, побърза да направи дълбок поклон. Съдията Ди седна до масичката за чай и посочи на префекта другия стол. Стражниците бутнаха жената да застане на колене и се изправиха зад нея със скръстени на гърдите ръце.

Съдията Ди я попита най-напред за името и годините ѝ. Северното наречие очевидно я затрудняваше, но с насочващи въпроси съдията успя да научи, че господин Яо купил къщата преди пет години и назначил нея да бди над четирите момичета. Двете били куртизанки, откупени от господин Яо, останалите две — бивши актриси. Всички получавали щедро възнаграждение. Господин Яо обикновено се явявал два пъти седмично, сам или с двама-трима приятели.

— Как се запозна с госпожа Бао? — попита съдията.

— Кълна се, никога не съм знаела, че е жена на негово превъзходителство префекта! — разплака се жената. — Освен това не бях съгласна капитан Ни да я води тук. Той...

— Нали ви казах? — прошепна префектът. — Този развратник...

— Оставете това на мен, господин Бао — прекъсна го съдията. Той погледна управителката. — Продължавай!

— Капитанът я доведе тук преди няколко години, както вече казах, и я представи с името госпожица Уан. Попита дали може да използва стая следобед, за да разговаря с нея. И тъй като капитанът е известен мъж и предложи добра сума за чая и сладкишите, аз...

— Знаеше ли господин Яо за споразумението? — попита съдията.

Жената поаленя и запелтечи:

— Тъй като капитанът идваше винаги следобед, ваше превъзходителство... и само за чаша чай, аз... не мислех, че е наложително да уведомявам господин Яо, и...

— И прибираше парите на капитана! — студено заключи съдията. — На теб, разбира се, ти е напълно известно, че капитанът е имал сексуална връзка с жената. Това означава, че ще бъдеш бита с пръчка, защото си поддържала вертеп, без да имаш разрешително.

Жената се просна ничком на пода и извика:

— Кълна се, че капитанът докосваше само ръката ѝ, ваше превъзходителство! В онази стая няма дори и диван. Попитайте прислужничките, умолявам ви! Те влизаха и излизаха от стаята по

всяко време, поднасяйки чай и сладкиши. Те ще потвърдят пред вас, че капитанът и жената само са седели и са разговаряли. Понякога играеха шах и това беше всичко — тя избухна в сълзи.

— Престани да хленчиш и се изправи! Стража, сверете показанията ѝ с тези на прислужничките — и след това отново попита жената: — Капитан Ни винаги ли те уведомяваше предварително, когато идваше тук с госпожа Бао?

— Не, ваше превъзходителство — тя изтри лице с крайчеца на ръкава си. — Не се е налагало да го прави. Той знаеше, че господин Яо никога не идва следобед. Двамата винаги пристигаха поотделно, понякога капитанът пръв, друг път тя. Днес тя пристигна първа. Прислужничката я въведе в стаята, която използваша винаги, мислейки, че не след дълго ще пристигне и капитанът. Но този път той не дойде.

— Разбира се, че е дошъл! — изкрещя ядосано префектът. — Само дете ти не си го видяла, глупачка такава! Минал е през прозореца и...

Съдията Ди вдигна ръка и се обърна към жената:

— И така, ти не си видяла капитана. А кога дойдоха другите посетители, преди или след пристигането на госпожа Бао?

— Не, ваше превъзходителство. Тоест, така да се каже... тук беше, разбира се, онова нещастно момиче. Дойде непосредствено преди да се появи госпожа Бао. Понеже е сляпа, аз...

— Сляпо момиче! — почти извика съдията.

— Да, ваше превъзходителство. Беше с широка кафява роба, много износена, но говореше образовано. Каза, че идвала да се извини, понеже не била изпълнила уговорката си с господин Яо от предишната вечер. Аз я попитах тя ли е момичето, което обикновено продава щурци на господин Яо, и тя го потвърди.

Управителката млъкна, поглеждайки страхливо през рамо към вратата.

— Хайде, кажи ми всичко, което знаеш за това момиче! — заповяда съдията.

— Сега си спомням, че господин Яо действително я очакваше, ваше превъзходителство. Беше ми казал, че тя ходи в дома му, когато има добри екземпляри за продан, но че отсега нататък ще идва тук. Господин Яо ми нареди, освен това да приготвя една от стаите горе. Въпреки че е сляпа, тя е твърде привлекателна, ваше

превъзходителство, а е и високо образована. И тъй като господин Яо обича разнообразието... — тя тръсна рамене. — И така, тя не дойде снощи и господин Яо прекара нощта с едно от другите момичета, които са тук.

— Ясно. Веднага щом си казала на сляпото момиче, че господин Яо, не е тук, тя си е тръгнала?

— Не, ваше превъзходителство. Поговорихме си малко пред вратата. Тя ми каза, че освен да се срещне с господин Яо, искала да потърси някъде наоколо своя приятелка, която отскоро била настанена в частно заведение. Според нея било някъде близо до Цъфтящата пагода. Казах ѝ, че вероятно греши, защото наоколо няма подобно заведение. „Попитай във вертепите зад къщата ни, скъпа“, рекох ѝ аз, понеже, когато влизат в тази професия, момичетата често обясняват на познатите си, че са в частно заведение, за да звучи по-благопристойно. И така, направо я заведох до задната врата и ѝ обясних как да стигне до вертепа.

Изведнъж завесата от мъниста се разтвори и в стаята влезе войникът на пост, следван от капитан Ни между двама стражници. Префектът Бао понечи да се надигне, но съдията постави длан върху ръката му.

— Къде арестувахте капитана? — попита той.

— Сам пристигна с носилка, ваше превъзходителство, заедно с двама приятели. Влезе вътре, ни лук ял, ни лук мирисал. И тогава стражата го арестува.

— Защо дойдохте тук, капитан Ни? — със спокоен тон попита съдията Ди.

— Имах среща с един познат, ваше превъзходителство. Трябваше да пристигна по-рано, но пътьом срещнах един приятел и един морски капитан, отдавнашен познат. Изпихме по няколко чашки, поговорихме си за старото време и без да се усетя, станало късно. Затова взех носилка и приятелите ми ме придружиха дотук с надеждата, че по пътя главите ни ще се поразведрят. После видях поста отпред на вратата. Някакво произшествие ли е станало, ваше превъзходителство?

Преди да отговори, съдията Ди нареди на един от стражниците да провери дали другите двама господи ще потвърдят думите на капитана. После запита Ни:

— Кой беше познатият, с когото трябваше да се срещнете тук?

— Не бих могъл да ви кажа, ваше превъзходителство. Всъщност едно от момичетата на Яо. Познавам го отдавна, още преди Яо...

— Тези лъжи са абсолютно ненужни, капитане — остро го прекъсна съдията. — Тя е била убита в чайната, където обикновено сте се срещали.

Ни пребледня. Понечи да попита нещо, после погледна към префекта и замълча. Последва дълго, тягостно мълчание. Префектът гледаше Ни с пламтящ от омраза поглед. Накрая не издържа и отвори уста да каже нещо, но в същия миг влезе стражникът и доложи на съдията Ди:

— Думите на двамата господа съвпадат с казаното от капитана, ваше превъзходителство. А прислужничките потвърдиха, че срещите с жената са били напълно благопристойни.

— Добре. Заведи капитана при полковник Цяо. Нека на него да обясни всичко.

След като двамата излязоха, префектът удари с юмрук по масата и избухна в несвързана обвинителна тирада. Съдията Ди го прекъсна:

— Жена ви е била убита по погрешка, господин Бао.

— По погрешка! — изумено възкликна Бао.

— Да. Точно преди да пристигне, тук се е появило сляпото момиче. По петите са го следвали един или повече главорези с намерението да го убият. Видели са го да влиза в къщата и са обиколили, за да потърсят начин да се вмъкнат. В това време сляпото момиче е било изведено от задната врата, а прислужничката е въвела съпругата ви вътре. Била е облечена почти като сляпата. Убийците са надникнали през прозореца на стаята за чай и са видели жена ви, седнала с гръб към тях. Взели са я за сляпото момиче, прехвърлили са се вътре и са я удушили изотзад.

Префектът изслуша тези обяснения с все по-объркано изражение. Най-накрая бавно кимна.

— Жена ми познаваше тази продавачка на щурци! — промълви той. — Сляпата вероятно е била свързана с убийците. Дошла е, за да отвлече вниманието на управителката и да даде възможност на убийците да действат свободно.

— Тази версия звучи правдоподобно и аз няма да я пренебрегна — каза съдията. — Сега е по-добре да се приберете у дома, господин Бао. Вече разбрахте, че съпругата ви не ви е лъгала. Общуването й с

капитан Ни, приятел от младите години, не е било съвсем обичайно, но не е опетнило дома ви. Довиждане!

— Тя вече не е жива. Отиде си — с погаснал глас изрече префектът. — А беше още толкова млада... — той замълча, после бързо се изправи и излезе.

Докато изпращаше с поглед приведената фигура, съдията Ди си каза, че ще направи всичко възможно Бао никога да не узнае за кратката авантюра на жена си с арабина. Умът му не го побираше как е било възможно дама от доброто общество да се влюби в арабин, но той бързо пропъди тези мисли и се обърна към жената, която стоеше пред него. Запита я остро:

— Говори! Какви други жени, освен постоянните идваха тук? Включително и арабки?

— Никакви, ваше превъзходителство, заклевам се! От време на време господин Яо правеше промени в персонала, но...

— Добре, ще уточня това с него. А сред мъжете, които идваха тук, виждала ли си един висок красив мъж от Севера? — и той описа външността на цензора, но жената поклати глава и отвърна, че приятелите на господин Яо всичките са от Кантон.

Съдията се надигна. Щом се появи на прага на салона, господин Яо скочи от креслото и се завтече към него.

— Чакайте ме вън, в носилката! — сряза го съдията и влезе в чайната.

Капитан Ни разговаряше с Цяо Тай и Тао Ган. Мъртвото тяло бе отнесено. Тао Ган каза възбудено:

— Убиецът се е спуснал от покрива, господарю. До прозореца има високо дърво и клоните му стигат до стряхата на втория етаж. Няколко вейки са откършени съвсем наскоро.

— Така нещата се връзват — възкликна съдията Ди и се обърна към капитан Ни: — Госпожа Бао е била убита от крадци. Вашата връзка с нея е докарала трагичния край, на какъвто е била обречена рано или късно. Безсмислено е човек да се опитва да запази приятелството си с омъжена жена, капитане.

— Случаят беше различен, ваше превъзходителство — спокойно отвърна капитанът. — Мъжът й я пренебрегваше, нямаха деца. Всъщност тя си нямаше никой, с когото да разговаря.

— Освен сляпата й приятелка — сухо отбеляза съдията.

Капитан Ни го изгледа безизразно, после поклати глава.

— Никога не е споменавала за сляпо момиче, ваше превъзходителство. Но вие сте прав, аз съм отговорен за всичко, защото преди години избягах от нея след едно глупаво скарване. Отплавах с надеждата да се върна след няколко месеца, но корабът ни налетя на ураган. Претърпяхме крушение до един остров в Южните морета и мина цяла година, докато успя да се добера обратно тук. Междувременно тя се беше омъжила за Бао. Смъртта на сестра ѝ, а и нещастният брак с Бао я направиха лесна плячка за Мансур. Търсеше съвети от мен и аз реших, че къщата на Яо е най-безопасното място за срещи. Мансур я изнудваше и...

— Защо му е било на Мансур, толкова богат човек, да се занимава с изнудване? — прекъсна го с въпрос съдията.

— По едно време натрупа доста дългове, ваше превъзходителство. Халифът беше конфискувал цялото му имущество. Когато Мансур разбра, че аз съм този, който плаща, започна да иска все повече, защото знаеше, че имам персийска кръв, а той мрази всички перси.

— Като споменахте за перси, бихте ли ми казали кой е бащата на двете ваши момичета робини?

Ни стрелна изпитателно с очи съдията. После сви рамене:

— Това не зная, ваше превъзходителство. Бих могъл да проуча и да го открия, но това няма да върне майка им сред живите, нито ще ги дари с истински баща — той се загледа в празното пространство на пода срещу прозореца и промълви замислено: — Тя бе особена жена. Изключително нервна, много чувствителна. Имах усещането, че нашите разговори значат много за нея... — той замълча, мъчейки се отчаяно да овладее треперенето на устните си.

Съдията Ди се обърна към двамата си помощници.

— Сега се връщам в двореца — каза той. — Трябва да говоря с господин Яо, после ще вечерям. След като и вие привършите с вечерния ориз, елате направо в двореца. Имаме да обсъдим много неща.

Цяо Тай и Тао Ган изпроводиха съдията до носилката му и отново влязоха вътре.

— Сутринта хапнах две маслени питки — мрачно съобщи Цяо Тай на капитана. — После вместо ориз за обяд получих цицина на

главата. Неудържимо се нуждая от добро хапване и голяма кана от най-доброто вино. Каня ви да се присъедините към нас, капитане, с условието да ни отведете до най-близката гостилница по най-краткия път!

Капитанът кимна с благодарност.

ГЛАВА XVII

ЕДИН БОГАТ ТЪРГОВЕЦ С ОБЛЕКЧЕНИЕ НАПУСКА КАБИНЕТА НА СЪДИЯТА ДИ; ТАО ГАН ПРОИЗНАСЯ ЗАБЕЛЕЖИТЕЛНА РЕЧ

По целия път до двореца съдията Ди остана дълбоко замислен. Мълчанието му още повече притесняваше господин Яо, който поглеждаше тревожно към него, но не набра смелост да го заговори. Когато стигнаха до двореца, съдията го отведе с бързи крачки в залата, която използваше за частен кабинет. Яо видимо се впечатли от огромните ѝ размери. Съдията Ди седна зад широкото бюро и посочи на Яо отсрещния стол. След като домоуправителят поднесе чай и напусна кабинета, съдията бавно изпи чашата си, като през цялото време наблюдаваше мрачно и втрещено Яо. Накрая остави чашата на бюрото и попита внезапно:

— Откъде познавате сляпата продавачка на щурци?

Яо го погледна слисано.

— Както обикновено става, ваше превъзходителство... срещнах я на пазара. Боевете на щурци са едно от любимите ми забавления. Установих, че е твърде начетена по този въпрос. Щом попаднеш на някой добър боец, се появяваше в дома ми. Но напоследък реших, че ще е по-целесъобразно да идва в... на частния ми адрес.

— Ясно. Къде живее тя?

— Никога не съм го знаел. Не ми е било необходимо. Както вече ви казах, тя идваше всеки път, когато...

— Разбрах. Как се казва?

— Малкото ѝ име е Ланли, поне така ми се представи. Фамилията ѝ не зная.

— Нима искате да ми кажете — студено попита съдията Ди, — че не знаете нищо за любовниците си, освен малките им имена?

— Тя не ми е любовница, ваше превъзходителство! — възмутено извика Яо. Замисли се за момент и продължи: — Признавам, че подобна мисъл ми е минавала по някое време. Тя е изключително образовано момиче, нелишено от привлекателност. А и това, че е сляпа, я прави доста различна и аз съм...

— Достатъчно! — остро го прекъсна съдията Ди. — Тя е замесена в едно престъпление, извършено наскоро тук — той прекъсна с решителен жест възбудените въпроси на Яо. — Вече съм по следите ѝ, замесена е по някакъв начин и в убийството на госпожа Бао. Веднага след арестуването ѝ ще проверя вашите показания. Сега ще напишете имената и всички характерни черти на момичетата от частното ви заведение. Предполагам, че за тях знаете повече подробности от малките им имена?

— Е, да, така е, ваше превъзходителство — мазно отвърна Яо и си избра четка за писане.

— Добре. Аз ще се върна веднага.

Съдията Ди стана и излезе в преддверието, където нареди на домоуправителя:

— Кажи на четиримата агенти, придадени към мен, да проследят господин Яо, щом излезе от двореца. Отиде ли в един частен дом за тайни срещи близо до Цъфтящата пагода, веднага да се върнат, за да ме предупредят. Срещне ли се с едно сляпо момиче, да арестуват и двамата и да ги доведат тук. Яо да бъде под неотклонно наблюдение, където и да отиде. Ако има някакви новини, агентите незабавно да дойдат и да ми докладват.

Той отново влезе в кабинета, погледна написаното и освободи търговеца. Яо излезе с видимо облекчение. Съдията Ди въздъхна. Повика домоуправителя и му нареди да сервира вечерята. Когато Цяо Тай и Тао Ган влязоха в залата, завариха съдията изправен до прозореца, откъдето повяваше слаб ветрец. След като двамата помощници го поздравиха, той седна зад голямото бюро и започна делово:

— Както вече обясних на префекта Бао, жена му е била убита по погрешка. Жертвата е трябвало да бъде сляпото момиче — и без да обръща внимание на учуденото възклицание на Тао Ган, накратко им разказа какво бе научил в любовното гнезденце на Яо. — Изглежда, тя — продължи той — води свое разследване. Както казах и по-рано,

сляпата девойка вероятно е присъствала на смъртта на цензора, без да си даде сметка, какво точно става. Подозирала е, че нещата се въртят около къща за тайни срещи в съседство с Цъфтящата пагода, затова е разпитала управителката на Яо. Съучастниците са открили, че е по следите им, и са решили да я премахнат. Сигурно са наели убиец танка, защото отново е използвано копринено шалче със сребърна монета за тежест. Скоро ще разберем и дали господин Яо Тайкай каза истината за връзките си със сляпото момиче, тъй като наредих да го проследят веднага щом излезе от тук. Той е изключително хитър, но се надявам, че го сплаших хубавичко и няма да посмее веднага да се свърже с някой от съучастниците си. Яо знае, че търсим сляпото момиче, и ако е замесен, вероятно ще направи втори опит да я премахне. Разбирам, че тя се мъчи да ни помогне, но залогът е твърде висок и не бива това момиче, за което всъщност не знаем почти нищо, да ни попречи някак, дори и неволно, при намесата на толкова сериозни политически интереси — той замълча и замислено подръпна мустаците си. — А във връзка с нападението срещу теб, Цяо Тай, не мога да проумея как Мансур е разбрал, че ще се върнеш в къщата на капитан Ни. Наредих ти да го сториш, принуден от обстоятелствата на момента. Дори ако двамата араби са те проследили, след като си излязъл оттук, как са имали време да докладват на Мансур, да получат неговото нареждане и после да се върнат до къщата на капитан Ни? А и какъв е мотивът? Знаем за омразата на Мансур към Ни, но нападението очевидно е било насочено пряко срещу теб. А и убийството ми изглежда прекалено драстичен начин за разрешаване на лични отношения от този род. Струва ми се, че зад всичко това се крие нещо много по-сериозно — той погледна изпитателно Цяо Тай. — Ще добавя и това, че двете близначки са изключително сърцати девойчета. Дължиш им живота си, Цяо Тай, и няма да е зле да ги навестиш, за да им благодариш и да им поднесеш подходящ подарък.

Цяо Тай изглеждаше доста смутен. Промърмори, че трябва първо да се посъветва с капитан Ни, после побърза да добави:

— Ако в момента нямате работа за нас с Тао Ган, господарю, много бихме искали да потърсим Мансур. На главата си имам цицина колкото яйце. Умирам от желание да сложа ръка на този негодник. Може също да попаднем и на сляпото момиче. Вярно, че агентите вече

търсят и двамата, но аз имам лична причина да гоня Мансур, а брат Тао най-добре знае как изглежда момичето.

— Добре. Но открили, не открили, искам ви тук преди полунощ. Все още се надявам, че тайното писмо от Великия съвет ще пристигне тази вечер, и може би ще се наложи да действам незабавно.

Двамата приятели се поклониха и напуснаха залата.

Докато чакаха навън за свободна носилка, Цяо Тай каза:

— За да турим ръка на Мансур, ни трябва просто късмет. Няма смисъл отново да се врем в арабския квартал. Там вече ме познават, а и нали не говорим ужасния им език... Всъщност и не мисля, че би му хрумнало да се крие там. Можем да се качим на някой от арабските кораби и да се поогледаме по кейовете. А ти имаш ли някаква представа, къде можем да намерим момичето?

— Тя трябва да бяга както от стражниците, така и от нейните си хора, които искат да я убият. Значи хановете и странноприемниците са вън от играта. Мисля си, че може да се е свряла в някоя изоставена къща. Твърдеше, че познава всяко кътче от квартала около пазара, затова можем да започнем оттам. После ще стесним кръга, като научим къде ходят продавачите на щурци, защото това именно са най-познатите ѝ места.

— Добре — отвърна Цяо Тай. — Да вървим тогава на пазара — той спря една носилка, но тя бе заета. Подръпвайки мустаците си, закрачи напред. — Ти не си разговарял кой знае колко дълго с това пиленце, Тао Ган, а и не разбираш много от жени, но все пак би могъл да ми дадеш някаква обща представа за нея. Какви са ти впечатленията?

— От онзи тип е, дето създават неприятности на всички и най-вече на себе си — троснато отвърна Тао Ган. — Глупаво същество, толкова глупаво, че да се чудиш как се държи на два крака! Всекиму е готова да повярва, с всеки е мила, убедена е, че всеки ѝ мисли доброто... Небесата да са ми на помощ, да ме пазят от такива преблагии и доверчиви хора! Кой я знае в какви каши още се е забъркала? Като нищо в този момент може да пийва чай с убийците на цензора. И при това да е убедена, че са го направили с най-добри намерения, например от грижа завинаги да го излекуват от махмурлук. О, небеса, изпратете ми по-добре малък чуруликащ щурец вместо нея, когато започне да ми обяснява какво точно се е случило. Ако я намерим жива, разбира се —

с отровна жлъч добави той. — Веднага ще я тикна зад решетките, за да не се забърка в още по-големи каши!

— Голяма реч му дръпна, братко Тао! — сухо каза Цяо Тай. — А, ето и носилка.

ГЛАВА XVIII

ЦЯО ТАЙ И ТАО ГАН ПРЕСЛЕДВАТ ПРИЗРАЦИ; ДВАМАТА ДАВАТ ДОБЪР СЪВЕТ НА КАПИТАН НИ

Двамата застанаха пред украсената с орнаменти врата, която представляваше западен вход на пазара. Тълпата вътре ни най-малко не беше намаляла, всички пасажи бяха ярко осветени от газени светилници и цветни лампиони. Като се поогледа над главите на множеството, Цяо Тай зърна един прът с окачени на него множество клетки. Той забърза натам:

— Отпред има някакъв продавач на щурци. Да го поразпитаме къде могат да се уловят добри екземпляри.

— И ти какво, очакваш да ти открие тайната на професията си, така ли? Ще ти каже, че ги лови в планината, някъде на трийсет мили нагоре по реката, и то само на третия ден след пълнолуние. По-добре да пресечем пазара, да излезем от южната му врата и да огледаме пустото място със старите къщи за събаряне. Там я срещнах.

На минаване покрай една сергия с щурци дочуха яростни ругатни, последвани от страховити писъци. Разбутаха зяпачите и видяха, че продавачът ожесточено тегли ухото на един петнайсетинагодишен хлапак. Накрая му заши един шамар и се развика:

— Веднага да тичаш и да донесеш клетките, дето си ги забравил, безделнико! — и отпрати момчето с добре премерен ритник.

— След него — прошепна Тао Ган.

В следващата уличка Тао Ган настигна момчето, което едва пристъпяше, като притискаше с ръка ухото си. Той постави ръка на рамото му и каза:

— Твоят господар е долен мошеник. Миналата седмица ме измами с цял сребърник — момчето избърса сълзите си и Тао Ган

продължи: — Двамата с приятеля ми сме решили тази нощ да хванем няколко добри бойни щуреца. Какво ще ни посъветваш ти като истински познавач?

— Тази работа не е за всеки — важно каза момчето. — Те постоянно се местят ту насам, ту натам. Преди няколко дни имаше добър улов около храма на бога на войната. Доста народ продължава да се върти там, но само си губи времето. Който си разбира от работата, ги знае тези неща. Сега най-добре е да се отиде при изпитната зала.

— Хиляди благодарности. И вземи да теглиш един хубав ритник в задника на господаря си утре сутринта. Това ще го изненада много приятно.

Докато водеше Цяо Тай към източната врата на пазара, Тао Ган каза сърдито:

— Трябваше да се сетя за това. Изпитната зала е две преки понататък на изток и заема цял площад. Там има стотици килии, тъй като всяка есен в Кантон се събират кандидати от цялата провинция. Сега сградата е празна и е идеално място за скривалище, като в същото време там можеш да хванеш и добри щурци!

— Не се ли охранява?

— Има сигурно пазач, но той едва ли върши нещо. Няма бандит или просяк, който ще посмее да дири подслон там. Нали знаеш, че всички изпитни зали се обитават от призраци?

— Велики небеса, вярно ли е!?! — възкликна Цяо Тай.

Той си припомни, че всяка година по време на публичните литературни изпити, провеждани из цялата империя, множество бедни студенти се самоубиват след продължителния къртовски труд над класическите произведения и след залагане на цялото семейно имущество при непосилна лихва, за да могат да продължат обучението си. Който издържи успешно изпитите, веднага заема държавен пост и проблемите му се разрешават, но провалилите се могат в най-добрия случай да се надяват на още една година робски труд, обикновено придружен с финансово разорение и като капак — с позора, че са се провалили. Затова нерядко, осъзнавайки в заключената килия, че не ще успее да се справи с въпросите, студентът посяга на живота си. Цяо Тай неволно ускори крачка. Спря до една сергия и купи малък фенер.

— Сигурно вътре ще е пълна тъмница — обясни той на Тао Ган.

Двамата напуснаха пазара през източната му врата. Не след дълго стигнаха до изпитната зала.

Сляпата стена на двора се простираше по цялата дължина на мрачната безлюдна улица. Близко до ъгъла имаше голяма червена порта, единствен вход към комплекса. Двете големи крила бяха затворени, но малката странична вратичка зееше леко открехната. Цяо Тай и Тао Ган се вмъкнаха вътре и първото, което забелязаха, беше блещукаща светлинка откъм къщата на пазача. Двамата минаха безшумно под прозореца и поеха бързешком по калдъръмената алея, която пресичаше двора от север на юг.

Под процедената лунна светлина алеята се простираше напред сякаш до безкрай. От двете страни се точеха нескончаеми редици еднакви врати и тук-там — тесни алеи. Във всяка килия имаше чин и стол. Сутринта на изпита вътре вкарваха един студент с кутия храна за през деня. Преди това внимателно го претърсваха за миниатюрни речници или нещо друго, от което да преписва, връчваха му листовете с изпитните въпроси и запечатваха след него вратата. Отваряха я надвечер, за да съберат изписаните страници. През есента, по време на сесията, наоколо гъмжеше от народ. Сега мястото беше пусто като гробница.

— Колко от тези проклетите килии ще трябва да претърсим? — наежен попита Цяо Тай, на когото никак не харесваше мястото със злокобната си атмосфера.

— Двеста, треста... — весело отвърна Тао Ган. — Но първо да се поогледаме.

Проследявайки номерата, изписани на вратите, двамата установиха, че килиите са подредени в квадрати около павирания двор. В средата му се издигаше импозантна двуетажна сграда — изпитната зала, където се събираха екзаминаторите, за да проверяват и да оценяват писмените работи. Тао Ган спря, махна към сградата и каза:

— Далеч по-добре е там да се скрие човек, отколкото в тия душегубки. Вътре има кушетки, маси, столове и какво ли още не.

Цяо Тай не отговори, вторачен към източния ъгъл в един балкон на втория етаж. После прошепна:

— Шшт! Там нещо шавна...

Двамата се взряха напрегнато в балкона. Закриваше го дървена решетка, зад която едва прозираше очертанието на малък прозорец.

Завитият край на покрива се очертаваше като изрязан върху звездното небе, но вече нищо не помръдваше. Двамата претичаха безшумно през двора, изкачиха се по мраморното стълбище и се прилепиха до вратата, така че стряхата им пазеше сянка и ги правеше невидими. Тао Ган установи, че вратата не е заключена, бутна я леко и двамата хлътнаха в непрогледна тъмница.

— Ще запаля фенера — прошепна Цяо Тай. — Все едно е дали свети, важното е да не вдигаме шум.

Светлината на фенера разкри просторна зала с осмоъгълна форма. Насреща в дъното се издигаше разкошен като трон подиум, от който главният экзаминатор обявяваше резултатите. Над него висеше огромна, лакирана в червено дъска със следния надпис: „Нагоре, срещу течението, се стига до Нефритовата врата.“ Това означаваше, че студентът ще издържи изпита, ако подражава на неотклонното упорство на шарана, потеглящ всяка година срещу течението. В двата края на залата се виждаха стълби. Те се изкачиха по дясната на втория етаж.

Овалната зала горе някак не се връзваше със симетричния план на приземния етаж. Пред тях тъмнееха поне осем тесни отвора на странични коридори. Тао Ган се вмъкна във втория отдясно, влачейки Цяо Тай след себе си, но в дъното му откриха само два празни прашни кабинета. Върнаха се и влязоха крадешком в следващия. Тао Ган побутна лекичко вратата в дъното и се озова на малък балкон, отворен от всички страни. От дясната страна се виждаше балконът с дървената решетка. През петнайсетината стъпки, които го отделяха от него, той различи смътно силуета на момиче, седнало до една маса. Сякаш бе потънала в някакво четиво.

— Ето я! — прошепна Тао Ган. — Това е нейният профил.

Цяо Тай изсумтя и посочи надолу към дългата редица от килии, насечена от тесни калдъръмени алеи.

— Там вляво току-що нещо дребно и черно пропълзя край килиите — прегракнало прошепна той. — След него още едно. Бяха без крака, само с дълги ръце като на паяци — той стисна здраво ръката на Тао Ган и добави: — Просто се стопиха в сенките. Не, това не бяха човешки същества, честна дума!

— Облак е минал пред луната... — шепнешком му отвърна Тао Ган. — Дай сега да хванем момичето, то поне със сигурност е човешко

същество!

Той се дръпна назад и в същия миг се чу глухо изпукване. Един розов храст, засаден в огромна саксия, бе закачил края на дрехата му. Двата хукнаха навътре и за момент се огледаха в овалната зала. Цареше мъртвешко безмълвие и те се втурнаха в следващия коридор, за да намерят в дъното му малка читалня. Със звучни ругатни се върнаха обратно и влязоха в третия коридор. По него най-сетне стигнаха до балкона с решетката, но там не завариха никой.

Цяо Тай се завърна тичешком в залата и надолу по стълбите с надеждата да настигне момичето. Тао Ган разгледа внимателно стаичката. Вътре имаше тясна бамбукова кушетка с грижливо сгънати завивки на нея. На масата се мъдреше мъничка клетка от сребърен филигран. Тао Ган я вдигна и в същия миг щурецът запя. Той я постави обратно и взе два листа навита хартия. Отнесе ги до прозореца и видя, че са карти. На едната бе очертано устието на Бисерната река, на другата — арабският квартал около джамията. Червена точка бе нарисувана върху странноприемница „Петимата безсмъртни“, в която бе отседнал Цяо Тай.

Тао Ган пхна картите и клетката в ръкава си и отиде в залата. Отдолу по стълбището запъхтян се качваше Цяо Тай:

— Тя е лъжкиня, братко, разбираш ли! — възмутено извика той. — Задната врата е отворена. Как е възможно сляп човек да се изниже с такава бързина?

Тао Ган му показва картите.

— Как е възможно сляп човек да изучава карти? — ядно попита той. — Хайде все пак да огледаме двора.

— Хайде! Няма да хванем момичето, но ми се иска да зърна онова дяволско черно нещо, което пълзеше там. Колкото да се уверя, че аз самият не съм почнал да ослепявам.

Слязоха по стълбите и пресякоха калдъръмения двор. Тръгнаха покрай редицата килии в източната част на комплекса, отваряйки наслуки вратите, но в малките тъмни стаички нямаше нищо, освен чинове и столове. Внезапно чува приглушен вик.

— Следващата редица! — изръмжа Цяо Тай.

Двата хукнаха презглава по алеята. Цяо Тай стигна до ъгъла преди Тао Ган и го заобиколи като светкавица. Една врата отпред беше открената. Иззад нея долитаха пронизителни женски писъци, трясък

на чупеци се столове, запъхтяно боричкане. Когато Цяо Тай наближи, вътре всичко притихна, а когато сложи ръка на вратата, почувства как около гърлото му се затяга нещо гладко и меко. Бойният му инстинкт го накара да наведе глава и да стегне силно вратните си мускули. Едновременно се хвърли напред и веднага щом протегнатите му ръце докоснаха земята, отскочи и се извъртя на гръб ведно с вкопчения в шията му нападател. Това е смъртоносна хватка при нападение отзад. Когато тежестта на тялото му се стовари върху нападателя, той почувства задушаваша болка в гърлото. В същия миг обаче до ушите му достигна пукането на чупеци се кости и копринената примка около врата му се разхлаби.

Само след миг бе отново на крака и ядно разкъсваше шала, омотан около шията му. От килията изскочи друг мъж, нисък и набит. Цяо Тай се хвърли след него, но дясната му ръка се изви рязко и болезнено назад, опъната от нещо невидимо. Стягаше я здрава примка от намазана с восък връв. Докато се мъчеше ожесточено да освободи китката си от нея, дребната тъмна сянка се изгуби напред по алеята.

— Много извинявай! — запъхтяно се обади Тао Ган зад него. — Целех се в главата на оня.

— Позанемарил си практиката напоследък, братко Тао! — озъби се Цяо Тай. — Избяга, кучето!

Той огледа мрачно шалчето и попипа монетата, после ги пъкна в ръкава си.

От вратата на килията излезе крехка фигура. Две нежни голи ръце се обвиха около врата на Цяо Тай, една малка къдрава главица се притисна до гърдите му. От съседната килия излезе второ момиче, оправяйки пътом скъсаните си панталони.

— Пресвети небеса! — възкликна Цяо Тай. — Ужасните близначки!

Дюниазад пристъпи към него. Цяо Тай вдигна фенера и освети бледите лица на двете момичета. Бяха голи до кръста, с множество синини и кървящи драскотини по телата си.

— Тия мръсници се опитаха да ни изнасят — проплака Дюниазад.

— И то явно не на шега — с гневно лице отвърна Цяо Тай. — Удоволствието, както се вижда, не е било взаимно. Хайде, говорете, как попаднахте тук?

Дананир избърса лицето си, мокро от сълзи, и извика:

— Тя е виновна, тя ме предизвикваше! — погледна с отровен поглед сестра си и бързо продължи. — Капитанът не се върна за вечеря и ние решихме да хапнем малко юфка на пазара. После тя каза, че в изпитната зала имало призраци, а пък аз казах, че няма, а тя каза, че има и че аз никога нямало да посмея да припаря там. И така, дойдохме тук, промъкнахме се край колибата на пазача и хвърлихме едно око в първата алея. Тъкмо щяхме да се махаме от това страшно място, когато изникнаха ей така, от нищото, тези двама ниски и ужасни мъже. Ние хукнахме като зайци и се пъхнахме в тази килия, но те изкъртиха вратата. Единият завлече сестра ми в съседната килия, другият ме хвърли по гръб на масата и започна да ми къса панталоните — придърпвайки остатъците от дрехата си, тя добави злорадо: — Докато налиташе да ме целуне, му забих палеца си в лявото око.

— През цялото време ругаеха и мучаха на някакъв много особен език — с плачлив глас се обади Дюнизад. — Това не бяха хора...

— Този поне си е човек, след като има гръбнак и той е счупен — каза Цяо Тай. Беше разгледал проснатото на неравния калдъръм тяло и разкривеното лице с изпъкнали скули, сплескан нос, ниско квадратно чело. — От водните хора са — обясни той на Тао Ган. — Пак са по следите на сляпата. Искали са да я довършат там на балкона, обаче меракът ги е провалил. Хайде сега да отведем тези шантави моми у дома им.

Девойките се вмъкнаха в една килия и след малко се показаха, криво-ляво загърнати с остатъците от жакетите и панталоните си на цветя. Двете тръгнаха покорно след Цяо Тай и Тао Ган към къщичката на пазача. След дълго тропане през вратата се подаде едно подпухнало от съня лице. Цяо Тай му се представи и нареди да заключи вратата и да чака стражниците да отнесат мъртвото тяло.

— Не за твоето става дума — злобно уточни той. Групичката пое по улицата на юг. Скоро стигнаха до къщата на капитан Ни. Той самият отвори вратата и като видя близначките, въздъхна с облекчение:

— Слава на небесата! Какво пак сте забъркали?

Близначките се хвърлиха на врата му и една през друга започнаха да бърбят нещо непонятно. Цяо Тай реши, че говорят на персийски.

— Слагайте ги в леглото, капитане — прекъсна излианията им той. — За малко да загубят онова, дето му викат цвета на девството.

По-добре вие се запретнете още тази нощ веднъж завинаги да отстраните тази опасност.

— Това като че ли не е лоша идея — каза Ни и се усмихна нежно на двете момичета.

— Пожелавам ви успех! Но в името на небесата, не им позволявайте след това да ви се качат на главата, капитане! Моят най-стар приятел, всъщност кръвен брат, се ожени за близначки. Преди това го биваше за двама в боя, а каните с вино и жените обръщаше, както си искаше. И какво се случи после с него? Кажете, Тао Ган.

Тао Ган сви устни и поклати тъжно глава.

— Какво се е случило с него? — любопитно попита капитанът.

— Скапа се — мрачно отговори Цяо Тай. — Довиждане.

ГЛАВА ХІХ

ОТ СТОЛИЦАТА ПРИСТИГАТ ЛОШИ НОВИНИ; СЪДИЯТА ДИ ЗАЛАГА КЛОПКА

Двамата намериха съдията Ди седнал зад бюрото си да нахвърля бележки на светлината на два огромни сребърни свещника. Магистратът остави четчицата и попита учудено, загледан в раздърпаните им дрехи:

— Откъде идвате?

Цяо Тай и Тао Ган седнаха и разказаха какво се бе случило в двора на изпитната зала. Когато свършиха, съдията удари с юмрук по масата:

— Удушвачи танка, главорези араби, явно всякакви убийци се разхождат на спокойствие в този град! Пресвети небеса, какво правят хората на губернатора! — и когато се овладя, добави с по-спокоен глас: — Покажи ми тези карти, Тао Ган.

Тао Ган внимателно постави клетката с щуреца в края на масата. След това извади картите и ги разстла пред съдията. Щурецът нададе пронизително цвърчене. Съдията погледна раздражено към клетката, после се сведе над картите, подръпвайки бавно бакенбардите си. След като ги разгледа, каза:

— Стари са! Тази на арабската част е отпреди трийсет години, когато арабските кораби са започнали по-редовно да се появяват тук. Доколкото мога да съдя обаче, са сравнително точни. Червената точка, която показва къде се е настанил Цяо Тай, е нанесена съвсем наскоро. Момичето е не по-сляпо от вас или мен, приятели! Можеш ли да накараш това насекомо да млъкне, Тао Ган?

Тао Ган пхна малката клетка в ръкава си и попита:

— Върнаха ли се вече агентите, които следят Яо Тайкай, господарю?

— Не — рязко отговори съдията. — Все още не е пристигнало и писмото от столицата, а вече приближава полунощ.

Той потъна в мрачно мълчание. Тао Ган стана и наля пресен чай. Когато изпразниха чашите си, влезе домоуправителят, следван от слаб мъж в синьо наметало, с малка шапчица на главата. Мустаците му сивееха, бакенбардите му бяха подстригани по военному. След излизането на домоуправителя той рапортува отривисто:

— Господин Яо си отиде право у дома и вечеря сам в градинския павилион. След това се оттегли във вътрешните си покои. От разпита на прислужниците разбрахме, че е привикал четирите си съпруги и ги е нахокал, че били мързелани. Главната вина хвърлил на първата си съпруга, наредил на прислужниците да ѝ смъкнат панталоните и да я държат, докато той собственоръчно я нашарил с пръчка. След това извикал шестте си наложници и им съобщил, че издръжката им се намалява наполовина. Накрая отишъл в библиотеката и си пийнал здравата. Когато научих от прислужника, че господин Яо е заспал, дойдох тук, за да докладвам на негово превъзходителство.

— Нещо ново за Мансур? — попита съдията.

— Не, ваше превъзходителство. Навярно се крие някъде извън градските стени, защото внимателно претърсихме целия арабски квартал, а стражниците провериха всички свърталища на простолюдието.

— Добре, вървете.

Когато агентът излезе, Цяо Тай избухна:

— Какъв жесток човек е този Яо!

— Не е много приятна личност — съгласи се съдията Ди. — При това е достатъчно проникателен, за да предвиди, че ще го проследя — той подръпна мустака си, после внезапно попита Цяо Тай: — Всичко наред ли е с двете момичета на Ни?

— О, бъдете спокоен — и добави с гримаса: — Ако не се лъжа, съвсем отскоро вече не са робини, нито пък момичета. Имам инстинктивното усещане, господарю, че капитанът, след като е дошъл на себе си от шока след убийството на старата си любов, веднага си е дал сметка въпреки целия си мистицизъм, че непорочните му отношения с девойките са придобили известна двусмисленост с годините. И сега, когато, така да се каже, отново е възвърнал свободата си като мъж, явно е преосмислил бащинското си покровителство. Разбира се, ако тези две нахалнички не са намислили нещо друго!

Тао Ган бе погледнал с изненада съдията, когато го чу да пита за близначките. Сега се обади:

— Имат ли някакво отношение тези близначки към случая с цензора, господарю?

— Не пряко — отговори съдията Ди.

— Но какво биха могли тези двете, дори косвено... — зачудено започна Цяо Тай, но съдията Ди вдигна ръка и посочи към вратата.

В същия миг домоуправителят въведе двама офицери в пълно бойно снаряжение. Бяха с шлемове и нашивки на капитани от военната полиция. След като поздрави сдържано съдията, по-възрастният извади от ботуша си писмо с голям печат. Положи го на масата и каза почтително:

— Донесохме това писмо по заповед на Великия съвет със специален конен конвой.

Съдията Ди подписа и подпечата разписката, благодари на капитана и заповяда на домоуправителя да се погрижи хората от конвоя да получат храна и удобни легла. После разпечата плика и бавно зачете дългото писмо. Двамата му помощници гледаха с тревога притесненото му лице. Най-послед той вдигна поглед и каза бавно:

— Лоши новини. Много лоши! Здравословното състояние на негово величество се влошава. Лекарите се опасяват, че величайшата смърт не е далеч. Императрицата е събрала около себе си силна политическа групировка, която действа в полза на регентството, за да получи цялата власт в законното си положение на вдовстваща императрица. Съветът настоява изчезването на цензора да бъде официално обявено и някой незабавно да бъде упълномощен да заеме мястото му, защото иначе няма да има на кого да се опре. Тъй като понататъшните събития могат да имат много сериозни последици, Съветът е издал заповед аз да изоставя разследването около цензора и да се върна в столицата, за да поема задълженията си там.

Съдията хвърли писмото върху масата, скочи и закрачи напред-назад из стаята, подръпвайки нервно дългите си ръкави. Цяо Тай и Тао Ган застинаха с изумени лица, без да знаят какво да кажат. Изведнъж съдията Ди се изправи пред тях:

— Остава ни само едно, което можем да направим — каза той стегнато. — Отчаяна мярка, но оправдана поради печалната липса на време — той зае мястото си и гледайки напред, започна: — Ти, Тао

Ган, отиди в ателието на будисткия скулптор и купи дървен модел на отрязана човешка глава. Тази нощ да бъде побита над вратата на съдилището, но високо, за да не се разбере, че не е истинска. Под нея на табло да бъде окачено официалното известие, което сега ще напиша.

Без да обръща внимание на учудените въпроси на двамата си помощници, той натопи четчицата и нахвърли кратък текст. После седна в стола си и го прочете на висок глас:

Съдията Ди, председател на Столичния съд, пристигнал на инспекция в Кантон, откри тук тялото на високопоставено длъжностно лице, обвинено в държавна измяна и избягало от столицата. За главата му бе определена награда. При аутопсията се установи, че престъпникът е бил отровен, но както повелява законът, тялото бе обезглавено и главата ще стои изложена в продължение на установения срок от три дни. Всеки, който може да съобщи нещо за смъртта на този гнусен предател, да се яви пред съдията Ди, за да получи наградата от петстотин златни слитъка. Всички нарушения, евентуално извършени преди това от приносителя, с изключение на сериозни престъпления, ще бъдат опростени.

Съдията хвърли листа на масата и заключи:

— Истинските престъпници няма да се хванат в този капан. Мисля си обаче, че можем да подмамим някой от китайските им съучастници: например ония двамата, преоблечени като стражници, които са донесли трупа на цензора в храма на Цъфтящата пагода. Ако главата бъде изложена и известието бъде пръснато из града тази нощ, има вероятност някой да дотича тук рано сутринта, преди неговият господар да успее да го предупреди, че това е клопка.

Цяо Тай не изглеждаше много уверен, но Тао Ган кимна нетърпеливо и каза:

— Това е единственият начин да стигнем до бърз резултат. Главните престъпници вероятно имат най-малко десетина съучастници, а петстотин златни слитъка са сума, която такива хора не

могат да спечелят и за петстотин години. Ще хукнат презглава насам и всеки ще гледа да изпревари другия.

— Да се надяваме, че ще стане точно така — уморено каза съдията Ди. — Така или иначе, това е най-доброто, което мога да измисля. Хайде на работа!

ГЛАВА XX

ЕДНА ЖЕНА ПРАВИ ФАТАЛНА ИЗПОВЕД; ЦЯО ТАЙ МОЛИ СЪДИЯТА ДИ ДА ГО ОСВОБОДИ ОТ КЛЕТВАТА

Пронизителните викове на мюсюлманския ходжа събудиха Цяо Тай призори. От минарето се разнасяха призови към правоверните за сутрешна молитва. Цяо Тай разтърка очи. Беше спал зле, гърбът го болеше. Той прокара внимателно пръсти по подпухналата си шия и промърмори:

— Една дълга нощ и една схватка не би трябвало да значат нищо за здравеняк на четирийсет и пет години, братко!

Стана и както беше гол, отвори кепенците. Изпи една голяма глътка направо от чайника, нажабури си гърлото и изплю хладкия чай в порцелановия плювалник. С въздишка се отпусна отново на миндера. Можеше да си позволи още малко дрямка, преди да стане и да се отправи към двореца. Точно се унасяше, когато го сепна почукване по вратата.

— Оставете ме на мира! — извика той раздражен.

— Аз съм. Отвори бързо!

Цяо Тай разпозна гласа на Зумруд. Скочи и навличайки пътьом панталоните си, вдигна резето. Тя се вмъкна забързано вътре и веднага залости след себе си. Беше увита в дълга наметка с качулка от син памучен плат. Очите ѝ блестяха и той си помисли, че изглежда още по-хубава от преди. Предложи ѝ единствения стол, а самият той приседна на ръба на леглото.

— Искаш ли чаша чай? — попита той неловко.

Тя поклати глава, блъсна стола и каза нетърпеливо:

— Слушай, всичките ми неволи свършиха! Няма нужда да ме водиш в столицата, заведи ме само при господаря си. Сега, веднага!

— При моя господар? Защо?

— Твоят господар е обещал награда, много пари. Затова! Чух, когато един рибар разправяше на хората от моя кораб. На вратата на митницата била окачена обява. Не знаех, че цензорът е бил замесен в разни политически машинации, мислех си, че идва в Кантон само заради мен. Но това вече няма значение. Наградата по право се пада на мен. Нали в края на краищата аз го отрових!

— Ти! — втрещен извика Цяо Тай. — Как можа...

— Ще ти обясня — прекъсна го тя грубо. — Тъкмо ще разбереш защо е важно веднага да ме отведеш при господаря си. А и да му кажеш някоя добра дума за мен.

Тя смъкна синята наметка и небрежно я захвърли на пода. Отдолу носеше само роба от прозрачна коприна, която не скриваше нито една извивка от свършената ѝ фигура.

— Преди шест седмици — започна тя — прекарах една нощ с моя покровител в къщата до храма. Когато си тръгнах сутринта, той каза, че в храма на Цъфтящата пагода има празник, и ми заръча да се отбия пътьом и да се помоля за него. Лицемер! Отидох все пак и запалих благовония пред голямата статуя на нашата богиня на милосърдието. А един мъж, който стоеше непосредствено до мен, ме гледаше втренчено. Беше с цивилни дрехи, висок и привлекателен и имаше вид на големец. Попита ме защо се моля на китайска богиня, след като съм арабка. Аз му отвърнах, че за едно момиче никога не е излишно още някоя богиня да го държи под крилото си. Той се засмя и така започнахме разговор. Веднага разбрах, че това е мъжът, когото през целия си живот съм се надявала да срещна. Отнасяше се с мен, като че ли съм истинска дама. Влюбих се в него от пръв поглед точно като някое празноглаво девойче на шестнайсет години. Когато почувствах, че и той ме харесва, го поканих да изпием чаша чай в онази къща. Знаеш, че тя е недалеч от задния вход на храма, а пък покровителят ми беше излязъл. И сам можеш да си представиш какво последва. След това той ми каза, че не е женен и че никога преди това не е бил с жена. Но всичко това нямало значение, каза той, защото ме бил срещнал. Наговори още много други, все такива приятни неща и накрая съобщи, че е императорски цензор. Разказах му за неволите си и той обеща да ми уреди китайско поданство и да възстанови на покровителя ми всичко похарчено за мен. Налагало му се да напусне

Кантон за няколко дни, но щял да се върне и да ме отведе в столицата със себе си.

Приглаждайки косата си, тя продължи да си припомня с усмивка:

— Дните и нощите, които прекарахме заедно, бяха най-щастливите в моя живот. Представи си ме, мен, която, небесата са свидетели, съм била със стотици мъже, да се чувствам като младо момиче на прага на първата любов! Толкова бях полудяла от любов, че място не можех да си намеря от ревност, когато му се наложи да замине за столицата. Тогава постъпих като пълна глупачка и всичко обърках!

Тя замълча и избърса потното си чело с крайчеца на ръкава. После грабна чайника, отпи направо от чучура и обобщи равнодушно:

— Сигурно си наясно, че ние, водните момичета, умеем да приготвяме всякакви видове упойки, любовни еликсири, много добри лекарства, но и отрови. Рецептите се предават от поколение на поколение сред жените танка. Имаме една особена отрова, която нашите жени дават на любовниците си, когато заподозрат, че се канят да ги изоставят уж, че им се налагало да заминат. Върне ли се мъжът, жената му дава противоотрова и той нищо не разбира. Цензорът ми обеща непременно да се върне в Кантон след две седмици и да ме отведе със себе си. На нашата последна среща сипах в чая му отрова, която би била безвредна, ако след три седмици се вземе противоотровата. Ако обаче ме измамеше, щеше да плати с живота си. Минаха две седмици, после още една. Тази, третата, беше ужасна... Не можех да ям, не можех да мигна по цяла нощ... След като изминаха тези три седмици, живеех в някакъв унес и броях механично дните... На петия ден той дойде. Появи се на моя кораб рано сутринта. Каза, че спешни дела го задържали в столицата. Пристигнал тайно в Кантон два дни преди това, придружен само от приятеля си доктор Су. Не ми се обадил, защото трябвало да се занимава с някакви араби и освен това не се чувствал добре. Вместо да му мине обаче, му ставало все по-зле и затова дошъл, макар и болен, надявайки се моята компания да го излекува. Аз обезумях, защото нямах в себе си противоотровата, бях я скрила в къщата до храма. Накарах го веднага да тръгнем за там. Той изгуби съзнание в момента, когато влязохме в къщата. Налях противоотровата в гърлото му, но беше много късно. Половин час по-късно издъхна.

Тя стисна устни и се вторачи в покривите отвън. Цяо Тай я гледаше онемял. Лицето му беше смъртнобледо. Тя продължи бавно:

— Там нямаше никой, от когото да поискам помощ, покровителят ми не държеше дори прислужници в онази къща. Изтичах при него и му разказах всичко. Той само се усмихна и заяви, че ще оправи нещата. Мръсникът знаеше, че сега изцяло зависи от неговата милост. Аз, една злочеста беднячка, бях убила императорски цензор! Ако ме издадеше, гибелта не ми мърдаше. Казах му, че доктор Су ще започне да се тревожи, ако цензорът не се прибере тази нощ. Тогава покровителят ми ме попита дали доктор Су знае за нас. Когато разбра, че не знае, ме успокои, че щял да се погрижи доктор Су да не създава проблеми.

Тя въздъхна дълбоко. Хвърли един дълъг поглед на Цяо Тай и продължи:

— Ако ме вземеш със себе си, ще мога да държа устата на моя покровител затворена. В столицата той е никой, а ти си полковник от гвардията. Дори и да се разприказва, ти можеш да ме скриеш, така че никой да не ме намери. Но сега и без това всичко се нарежда. В обявата на твоя господар пише, че цензорът е изменник, и значи аз не само не съм извършила престъпление, но и съм направила голяма услуга на държавата. Ще му кажа, че може да задържи половината от златото, ако ми даде поданство и някоя спретната къщурка в столицата. Облечи се и ме води при него!

Цяо Тай не можеше да откъсне ужасения си поглед от жената, която току-що беше произнесла смъртната си присъда. Вторачен в прекрасната ѝ снага, очертана на фона на аленеещото утринно небе в рамката на прозореца, той внезапно видя с ужасяваща яснота сцената на ешафода: това гъвкаво свършено тяло, осакатявано от ножа на палача, късано парче по парче... Продължителна тръпка разтърси могъщото му тяло. Той се изправи бавно. Застана пред тържествуващата жена, като отчаяно се опитваше да измисли някакъв начин, за да я спаси, някакъв начин да...

Изведнъж тя изпищя и падна в ръцете му толкова неочаквано, че той изгуби самообладание. Прехвана я през гъвкавата талия и наведе глава, за да целуне червените ѝ пълни устни. И тогава пред смаяния му поглед големите ѝ очи застинаха, устните ѝ потръпнаха и между тях по брадичката потече струйка кръв. В същия миг той почувства, че върху

дланите му от гърба ѝ се оцеждат топли капки. Напълно объркан, опипа раменете ѝ. Пръстите му се сключиха около ствола на стрела.

Не смееше да помръдне, широката му гръд подпираше бюста на умиращата жена, горещите му бедра бяха прилепени за нейните. Усещаше сърцето ѝ да тупти както на кораба, когато я бе държал в обятията си. После то замря.

Той я положи на пода и изтегли острието от гърба ѝ. Склопи нежно очите ѝ и избърса лицето ѝ. Стана му студено. Като зашеметен плъзна замаян поглед по плоските покриви на арабските къщи отсреща. Изправена пред прозореца, тя бе станала лесна мишена за някой ловък стрелец. В този миг го осени мисълта, че стои до трупа на единствената жена, която някога бе обичал с цялото си същество. Падна на колене, дългите му къдрави коси увиснаха около лицето му и той застана хрипливо.

Измина много време преди да се изправи. Взе синята ѝ наметка и я покри.

— И за двамата ни тази любов означава смърт — промълви той. — Знаех го още в мига, когато те видях, още от началото. Привидя ми се бойно поле, подуших мириса на прясна кръв, зърнах червени потоци...

Той дълго не можа да откъсне поглед от неподвижното тяло, после заключи стаята отвън и се спусна по стълбите. Отиде пеш до двореца по потъналите в зеленина улици, съвсем безлюдни в този ранен час.

Домоуправителят му каза, че съдията Ди е още в спалнята си. Цяо Тай се изкачи по стълбите и седна на един от диваните в преддверието. Съдията го чу. С нощна шапчица и по нощна роба той дръпна завесата на вратата. Държеше гребен в ръка, беше разресвал брадата и бакенбардите си. Когато видя обезкървеното лице на Цяо Тай, пристъпи бързо към него и учудено попита:

— Какво се е случило, в името на небесата? Чакай, не ставай, човече! Та ти си болен! — после седна до него и го загледа тревожно.

Вторачен право пред себе си, Цяо Тай му разказа цялата история на Зумруд. Когато свърши, извърна очи към съдията и добави на пресекулки:

— Аз премислих всичко, идвайки насам, господарю. И двамата бяхме загубени, при всички положения. Ако убиецът не я беше улучил,

сам щях да я убия още там, на място. Нейният живот за живота на цензора, живот за живот... Тя щеше да разбере това. Носеше го в кръвта си, както и аз го нося в моята. След това щях да убия себе си. Но както станаха нещата, още съм жив. Обаче ви моля да ме освободите от клетвата да ви служа веднага щом приключим с този случай, господарю. Искам да постъпя в Северната армия, която воюва с татарите отвъд границата.

Дълго време никой от двамата не каза нищо. Накрая съдията Ди промълви тихо:

— Никога не съм я виждал, но разбирам. Тя е умряла като щастлива жена, защото е мислела, че единствената ѝ мечта се превръща в реалност. Но тя е била мъртва още преди да я убият, Цяо Тай. Останала ѝ е една-единствена последна мечта, а на човек му трябва много мечти, за да живее... — той изпъна гънките на робата си, погледна помощника си и каза умислено: — Знам много добре какво ти е, Цяо Тай. Преди четири години в Бейджоу, когато разследвах онези жестоки убийства, и с мен се случи нещо такова. И аз трябваше да взема решение, от което теб убиецът на Зумруд те е отървал. А онази жена спаси живота и кариерата ми.

— Екзекутираха ли я, господарю? — с огромно напрежение в гласа попита Цяо Тай.

— Не. Тя искаше да ми спести това. Самоуби се — и поглаждайки бавно дългата си брада, продължи: — Бях готов да захвърля всичко. Искях да се оттегля от света, който внезапно стана сив и безжизнен, помъртъв.

Той замълча, после внезапно сложи ръката си върху дланите на Цяо Тай:

— Никой не е в състояние да ти помогне. Сам трябва да решиш какъв път ще следваш отгук нататък. Но каквото и решение да вземеш, Цяо Тай, то никога няма да наруши моето приятелство и моето високо мнение за теб — той се изправи и добави с тъжна усмивка: — Сега трябва да довърша тоалета си... сигурно приличам на плашило. А ти по-добре веднага нареди на четиримата агенти незабавно да отидат на нейния кораб и да арестуват прислужничката, която е шпионирала за покровителя ѝ, както и да разпитат екипажа. Трябва да установим самоличността на този неин покровител. После се върни в

странноприемницата с десетина души стражници и докарай тялото тук, като преди това се опиташ да установиш как е действал убиецът.

Съдията Ди се обърна и изчезна зад завесата на вратата. Цяо Тай стана и тръгна надолу по стълбите.

ГЛАВА ХХІ

СЪДИЯТА ДИ ИЗЛАГА СВОИТЕ ПРЕДПОЛОЖЕНИЯ; ЕДНО НОВО ТАЙНСТВЕНО ИЗЧЕЗВАНЕ МУ ДАВА КЛЮЧА ЗА ЗАГАДКАТА

Скоро след като съдията Ди беше седнал да закусва, влезе Тао Ган. Пожела добро утро и веднага попита дали някой не се е появил с претенция за наградата. Съдията поклати глава и му направи знак да седне. Той довърши овесената си каша в мълчание. След като остави пръчиците на масата, се облегна назад и скри ръце в широките си ръкави. После разказа на Тао Ган всичко за неочаквания резултат от измамното обявление.

— И какво излиза, че цензорът се е върнал заради любовна история! — провикна се Тао Ган.

— Отчасти. В същото време е искал да разследва противодържавния заговор на Мансур. Казал е на Зумруд, че се е забавил с някакви араби.

— Но защо е криел всичко, господарю? Защо не е съгласувал действията си с Великия съвет, когато се е върнал в столицата след първото идване тук, и после...

— Той е бил съвсем неопитен с жените, Тао Ган, но много ловък в дворцовите машинации. Подозирал е, че конците на заговора се дърпат от неговите врагове в двора. Затова не е можел да се довери на никого, преди да събере конкретни доказателства. Враговете му са високопоставени особи, нищо чудно да имат свои шпиони в канцеларията, които да ги осведомяват за тайните заседания на Съвета. Цензорът се е върнал в Кантон точно заради конкретните доказателства. И е бил убит тук от заблудената жена, която е обичал.

— Как е могъл изтънчен господин като цензора да си загуби ума по една вулгарна арабска танцьорка, господарю?

— От една страна, тя се е различавала от префинените образовани китайски дами, които цензорът е бил свикнал да среща в столицата. Сигурно за пръв път е видял арабка. За разлика от Кантон в столицата трудно можеш да попаднеш на арабин, за арабка да не говорим. Предполагам, че е бил заинтригуван от непознатото. Освен това явно нейната сексуална привлекателност е възбудила дълго потисканите му желаниа. Една огнена страст е в състояние да преодолее всякаква пропаст от рода на раса, социално положение, образование и прочее. Цяо Тай също не ѝ е устоял. Не говори пред него за нея, Тао Ган, тази трагедия го е засегнала дълбоко.

Тао Ган кимна мъдро.

— Брат Цяо винаги е имал лош късмет с жените — отбеляза той.
— Кой може да я е убил, господарю?

— Цяо Тай смята, че е работа на Мансур. Според него арабинът също е бил влюбен в нея и когато в дома му тя танцувала пред Цяо Тай, той приел много зле вниманието ѝ към госта. Възможно е Мансур да я е проследил, когато е отивала в странноприемницата, и да се е покачил върху покрива на отсрещната къща, за да наблюдава. Когато ги е видял двамата, съвсем оскъдно облечени, помислил е, че това е любовна среща, и я е застрелял от ревност. Може да е станало така, но не е сигурно... — съдията Ди отпи от чая си и обобщи: — Както и да е, стигнахме до ключовата фигура в тази трагедия. А това е покровителят на Зумруд. Той се е опитал да въвлече цензора в арабския заговор, постарал се е да прикрие смъртта му, върху него лежи отговорността за убийствата на доктор Су и на госпожа Бао. Трябва да довършим задачата, която си е бил поставил цензорът, да съберем конкретни доказателства срещу неговите врагове, заговорниците в двора. Те са привлекли покровителя на Зумруд и той ще ни разкрие самоличността им. Не можахме да опазим цензора, но сме длъжни да се погрижим враговете му да получат възмездие за мерзките си деяния. А те не стоят със скръстени ръце, както личи от лошите новини в тайното писмо на Великия съвет. Трябва непременно да открия този мъж, преди да отпътувам днес за столицата. Агентите навярно сега разпитват прислужничката на Зумруд и екипажа на кораба ѝ, но не очаквам много от тези рутинни действия. Престъпникът ще види в тях доказателство, че никой не се досеща за истинската му самоличност.

— Какво да правим тогава, господарю? — загрижено попита Тао Ган.

— След като Цяо Тай излезе — отговори съдията, — отново премислих всичко, което се случи тук през последните два дни. Опитах се да подреда известните факти в повече или по-малко съгласувана логическа схема и изградих теория. На базата на тази теория ще предприема действия още сега — той допи чашата си и продължи, бавно подръпвайки бакенбардите си: — Имаме няколко предположения за самоличността на покровителя на танцьорката, които отварят доста интересни възможности — той плъзна лист хартия към Тао Ган: — По-добре записвай моите предположения, тъй като ще се позовавам на тях, когато обяснявам теорията си. И така, първо, нашият човек вероятно заема много високо положение тук в Кантон, защото в противен случай враговете на цензора в двора не биха го привлекли. Тези изменници не са глупави, те никога не биха се обърнали към обикновен престъпник, готов незабавно да ги предаде за по-голяма сума. Второ, от това следва, че мотивите на мъжа трябва да са свързани с големи амбиции, тъй като залага на карта положението и живота си. Вероятно са му обещали висок държавен пост, може би дори в двора. Трето, той разполага с приятели или близки в столицата, защото дворът проявява подчертан интерес към района на дълбокия Юг, и някой в столицата трябва да го е препоръчал. Четвърто, навярно живее в този дворец или наблизо, за да държи под око онова, което става тук, и е в течение на всяка наша стъпка. Изводът от всичко това е, че можем да насочим вниманието си най-вече към хората, с които сме в непрекъснат контакт. Пето, той сигурно има добри връзки с подземния свят, за да може едновременно да наеме арабски главорези и удушвачи танка. Запиши, Тао Ган, че връзката вероятно се осъществява с посредничеството на бандити като Мансур. Ще се върна към това по-късно. Шесто, той може би има специална причина да желае смъртта на Цяо Тай и ненавижда капитан Ни, както личи от това, че искаше върху него да стовари вината за покушението срещу Цяо Тай. Седмо, той е колекционер на щурци. Осмо, познава се, и то отблизо, със сляпата девойка, което не му попречи на два пъти да направи опит да я убие, когато е разбрал, че тя действа срещу него. Тя от своя страна се опитва да ни помогне по заобиколен път. Нещо не ѝ позволява сама да го разкрие пред нас. Запиши като въпрос: тя дъщеря

ли му е? Или може би любовница? Девето, той, разбира се, е бил любовник и покровител на Зумруд. Записа ли всичко?

— Да, господарю — Тао Ган погледна записките си и попита: — А не мислите ли, че бихме могли да добавим и още нещо: той не е на държавна служба? Зумруд е казала на Цяо Тай, че покровителят ѝ, макар и много богат, не заема официална длъжност и поради това не може да ѝ осигури китайско поданство.

— Не е сигурно, Тао Ган. Както личи от първата точка, той по всяка вероятност е известен мъж тук и значи се е срещал с нея тайно. Арабските танцьорки, разбира се, нямат достъп до места, където се събират китайци. Той я е посещавал на корабите на цветята или в онази къща насаме и никога не е разкривал самоличността си. Не е рискувал тя да разбере точно какъв е, защото никога не са се виждали сред хора — Тао Ган кимна и съдията Ди продължи: — Начело на нашия списък трябва да поставим губернатора. Той винаги е бил лоялен, образован, доста суетен чиновник, но като нищо може да се окаже съвършен актьор. Разбира се, има много приятели в столицата, способни да го препоръчат на заговорниците от двора, които са търсили начин да компрометират цензора. Това предположение се съгласува чудесно с четвъртата точка в схемата. Мотивът му би бил непомерна амбиция, разпалена с обещание за висок пост в столицата, за какъвто е мечтаел. Мансур е осъществявал връзката с арабите.

Тао Ган възкликна:

— Но как е могъл губернаторът да гледа хладнокръвно на Мансуровите планове за плякосване на Кантон? Едни безредици тук биха съсипали кариерата му, независимо от поддръжката в двора!

— Той, разбира се, изобщо не е възнамерявал да помага за изпълнението на този план. Нуждаел се е от него само доколкото му служи в действията срещу цензора. След успеха несъмнено е възнамерявал да премахне Мансур. Нищо по-просто от това да обвини Мансур и да го екзекутира като бунтовник. Кой би повярвал на жалкия арабски престъпник, ако обяви в двора, че губернаторът го е подтиквал да крои планове за изгарянето и плякосването на собствения му град? Ако губернаторът е нашият човек, явно той е разпространил слуха за плана на арабите, вероятно чрез втория си помощник, китаеца, чрез когото се свързва с китайския престъпен свят. А желанието на губернатора да премахне Цяо Тай лесно се обяснява с връзката между

нашият приятел и Зумруд. Няма начин шпионите танка незабавно да не са донесли, че Цяо Тай е ходил при танцорката. Губернаторът мрази Цяо Тай като съперник в любовта и се опасява, че Зумруд може да наруши железния закон на света на цветята и върбите, като по някакъв начин издаде на Цяо Тай самоличността му. Имам някакво обяснение и за ненавистта на губернатора към капитан Ни, но засега не мога да го подкрепя с факти и предпочитам да не се впускам в подробности. Във връзка със седма точка знаем, че губернаторът е любител на щурци, а по повод точка осма — както вече ти казах, убеден съм, че той познава сляпото момиче. Сложи още една въпросителна там, Тао Ган. Дали пък тя не е незаконна дъщеря на губернатора? Минаваме на последната точка: той ли е любовникът на Зумруд? Естествено, официално води щастлив семеен живот, но нищо чудно да го привлича разнообразието, както то е поамило цензора, и имам известни основания да мисля, че чужденките не са му неприятни. А и няма нищо против нейното низше положение, защото е северняк. Човек трябва да е роден и отраснал в Кантон, за да е просмукан с презрение към нисшите класи. И накрая, несъмнено цензорът му е нямал вяра.

Тао Ган остави четчицата си за писане.

— Да — каза замислено той, — имаме предостатъчно съмнения в губернатора. Но как ще ги докажем?

— Не бързай! Губернаторът не е единствен в нашия списък. Ти какво би казал например за префекта Бао? Емоционално той е изваден от равновесие поради властолюбието на губернатора, а и е подозирал, че неговата красива млада съпруга му изневерява с капитан Ни. Нищо чудно да е потърсил утеха при Зумруд: според думите ѝ нейният покровител бил по-възрастен мъж. Роден е в Шантун и не страда от расови и социални предразсъдъци. Враговете на цензора в двора спокойно може да са го поамили с обещание за висок пост в столицата. Това би позволило на Бао да измести губернатора и същевременно да осъществи мечтата на Зумруд за китайско поданство. Като цивилен служител от кариерата префектът има, разбира се, множество близки в столицата, които са могли да го препоръчат на дворцовата клика. Освен това през цялото време е в непрекъснатата връзка с нас. Не е любител на щурците, но пък жена му се познава със сляпото момиче, при това по всяка вероятност по-отблизо, отколкото сме предполагали. Сляпото момиче подозира Бао, но за разлика от

госпожа Бао не желае да го заяви открито. Префектът, естествено, ненавижда Ни, а отношението му към Цяо Тай може би се определя от същите основания, които изброихме във връзка с губернатора.

Съдията направи пауза и допи чая си. Изчака Тао Ган наново да му напълни чашата и заключи:

— Ако префектът Бао е нашият човек, тогава ще трябва да изоставя предположението, че госпожа Бао е била убита по погрешка. Вбесен от провала на двамата арабски убийци с Цяо Тай в къщата на Ни, префектът праща същия следобед удушвачите танка в къщата на Яо Тайкай, за да убият там невярната му жена заедно с капитан Ни. Госпожа Бао наистина е удушена, но капитанът се е отървал. Нали си спомняш, че Бао получи бележка вчера по време на съвещанието? Това може да е била новината, че нападението в дома на Ни не е сполучило.

Тао Ган не изглеждаше много убеден. След известно мълчание каза:

— В такъв случай, господарю, Бао трябва да разполага със забележителна по размер и ефикасност тайна организация.

— А защо не? Той е начело на градската администрация и това много го улеснява при тайните връзки с Мансур и с арабските бандити. Най-сетне и той, и губернаторът имат образованието, опита и интелекта, за да организират сложен заговор и да направляват провеждането му чрез подставени лица като Мансур, докато те си стоят в сянка и дърпат конците. Образованието, опитът и интелектът са предостатъчни и при третото възможно предположение — Лян Фу. Той напълно отговаря на описанието на Зумруд за покровителя ѝ: богат мъж без административен пост. Честите му посещения в храма на Цъфтящата пагода, за да играе шах с настоятеля, може да са били прикритие за срещите му със Зумруд в къщата отзад. Тези обстоятелства обаче не са толкова важни, както след малко ще ти обясня. Що се отнася до мотива на Лян, той наистина има значително влияние в града и притежава огромно богатство, но е напълно възможно търговията да не изчерпва амбициите му и той да се домогва до влиятелен държавен пост в столицата по примера на прочутия си баща, адмирала. Роден и отраснал в този град, добре запознат с обичаите и делата на арабите, за него не е представлявало никаква трудност да влезе във връзка с Мансур. Това, че сам ни насочи по следата на противодържавния план на Мансур, може да означава, че се

е готвел да го принесе в жертва по същия начин, както би го направил губернаторът. Щурците не го вълнуват и няма връзка със сляпото момиче, но към този въпрос ще се върна след малко. Има и трето, много по-сериозно възражение: почти е изключено Лян Фу, кантонец от издигнат род, закърмен с предубеждения към нисшите класи, да се свърже с арабска танцьорка от долен произход. Но пък можем да приемем, че както и губернаторът евентуално, Лян има две подставени лица. Едното е Мансур, другото е китаец. Китаецът би могъл да е другият специалист по арабските въпроси — господин Яо Тайкай. Всички улики, които не се връзват с Лян, при него пасват. Няма начин Яо да е главният престъпник. Той сам е изградил положението си в обществото, местните хора го познават добре, но не разполага с връзки в столицата, близки до дворцовите среди. Несъмнено е ловък търговец, напълно неспособен обаче да участва в сложен политически заговор. От друга страна, е голям развратник и мераците му могат да го накарат да пренебрегне предубежденията срещу нисшата класа. Яо също отговаря на описанието на Зумруд за нейния покровител. Той мрази Цяо Тай заради срещите му със Зумруд, а също и Ни, защото капитанът се среща в неговата собствена къща с госпожа Бао, привлекателна дама от добро семейство, която Яо никога не е успял да направи своя любовница. Желаете да притежава и сляпата девойка, но щом разбира, че е готова да го издаде заедно с господаря му Лян Фу, решава да я убие. Когато опитът за убийство в къщата му не сполучва, праща своите удушвачи танка след нея в изпитната зала. Само човек, който я познава добре, би бил наясно, че ще се опита да се скрие там.

Тао Ган бавно намотаваше на дългия си показалец три дълги косъма, стърчащи на лявата му буза.

— Яо като нищо може да е покровителят на Зумруд — каза той.

Съдията Ди кимна и обобщи:

— Накрая се връщам към тазсутрешните престъпления. Мансур се е скрил, не той е проследил Зумруд. Мисля, че стрелецът е бил изпратен или от покровителя ѝ, или от негово подставено лице. Страхувал се е, че тя може да разкрие самоличността му, и е пожертвал танцьорката заради собствената си сигурност. Сега стигаме до практическите изводи от цялото това умуване. На базата на известните факти не можем да предприемем нищо срещу губернатора, префекта или господин Лян, тъй като няма недвусмислено установена връзка,

между който и да е от тях и извършените престъпления. Ние можем обаче да атакуваме престъпника чрез неговите подставени лица. Мансур е изчезнал, но Яо е налице. Ще го арестувам веднага с обвинение за съучастие в убийството на госпожа Бао. Арестът ще бъде извършен в пълна тайна от четиримата агенти. Ще ги изпратя с някакво лъжливо обяснение, за да отклоня вниманието на престъпника, който следи всяка наша крачка. След като Яо бъде затворен, ще претърсим дома му и...

Вратата се разтвори с трясък и вътре влетя Цяо Тай, целият запъхтян:

— Тялото ѝ е изчезнало! — извика той. Съдията Ди се изправи в стола си.

— Изчезнало? — попита объркано той.

— Да, господарю. Когато отключих вратата, видяхме само празното легло. Имаше няколко капки кръв на пода между леглото и прозореца и голямо петно на перваза. Някой е влязъл през прозореца. Изнесъл е тялото през покривите в арабския квартал. Претърсихме една по една всички къщи там, но никой нищо не бил чул, нищо не бил видял. Това е...

— Какво стана с прислужничката и с хората от кораба? — прекъсна го съдията Ди. — Дали те не знаят кой е бил нейният покровител?

— Тялото на прислужничката е намерено да се носи по течението на реката, господарю. Удушена е. А екипажът никога не е виждал покровителя ѝ. Идвам нощем, винаги със спусната пред лицето качулка. Тези свине, те... — той прекъсна наред думата.

Съдията Ди се облегна назад в стола си:

— Съвършено безсмислено... — промърмори той.

Цяо Тай се отпусна тежко на стола и яростно затърка насълзените си очи с ръкав. Тао Ган го гледеше безмълвно. Понечи да каже нещо, после се отказа и погледна към съдията Ди. Но съдията мълчеше и Тао Ган наля чаша чай на Цяо Тай. Приятелят му я изгълта и остана загледан напред с невиждащи очи. Настана неловко мълчание. Накрая съдията се изправи, заобиколи масата и закричи напред-назад. Рунтавите му вежди бяха свъсени застрашително.

Тао Ган се взираше притеснено в лицето на съдията всеки път, когато той минаваше край него, сякаш забравил напълно за двамата си

помощници. Накрая се спря пред най-близкия прозорец и остана изправен с ръце на гърба, загледан навън в обляната от яркото утринно слънце градина на двореца. Тао Ган дръпна Цяо Тай за ръкава и му каза шепнешком за предстоящия арест на Яо Тайкай. Цяо Тай кимна разсеяно. Изведнъж съдията Ди се обърна. Пристъпи към тях и каза кратко и отривисто:

— Открадването на тялото е първата грешка на престъпника, при това фатална. Сега разбирам неговата извратена природа. На прав път съм бил, но нещо много важно ми се губеше. Вече виждам в ясна светлина всички събития. Веднага ще се изправа очи в очи с този негодник и ще го накарам да признае кои са подбудителите му! — той замълча и добави намръщено: — Не мога да пристъпя незабавно към арест, защото той е решителен мъж и е по-вероятно да се самоубие, отколкото да ми даде сведенията, от които толкова се нуждая. Нищо чудно да се е заобиколил с верни хора и затова трябва да взема съответните мерки. Ти, Тао Ган, ще дойдеш с мен. Цяо Тай, иди да повикаш четиримата агенти и капитана от дворцовата гвардия.

ГЛАВА XXII

СЪДИЯТА ДИ АНАЛИЗИРА ПАРТИЯ ШАХ В ЕДНО СВЕТИЛИЩЕ; НЕГОВАТА ШКОЛА СЕ ОКАЗВА ПО-ДОБРА ОТ КАНТОНСКАТА

Челният носач на паланкина дълго чука, преди високата порта с две крила да се откряне. На прага се показва сгърбената фигура на стар прислужник. Той дълго се вира със замъглени очи в двамата посетители.

— Моля, съобщете на господаря си за нашата визита — любезно се обърна към него съдията Ди. — Кажете му, че сме дошли неофициално. Искам да го видя за няколко минути.

Прислужникът въведе съдията и Тао Ган във второто преддверие и ги помоли да седнат за малко на една от огромните абаносови пейки с резба, а самият той се потътри нататък. Съдията започна безмълвно да оглежда грамадните пъстри стени, бавничко поглаждайки дългите си бакенбарди. Тао Ган тревожно местеше очи от съдията към вратата и обратно. Съдията отдавна бе привършил огледа си, когато прислужникът се появи отново.

— Моля, насам — с хриплив глас ги покани той. Поведе ги по някакъв коридор към западното крило през една безлюдна наглед част на дома. Не срещнаха никого в двете празни дворчета с блеснали на слънцето бели плочници, които прекосиха едно след друго. В дъното на третото старецът тръгна по хладен здрачен коридор. Излязоха в подножието на широка дървена стълба, почерняла от годините. Изкачиха се по нея и прислужникът спря да си поеме дъх, преди да продължи мъчителното си изкачване по две други стълби, разположени една над друга, все по-стесняващи се. Най-сетне излязоха на обширна площадка. Лек ветрец нахлуваше през решетките на високите прозорци. Очевидно бяха стигнали най-горния кат на нещо като кула. На дъсчения под нямаше килим, виждаха се само две кресла

с високи облегалки и масичка за чай между тях. Над двукрилата врата в дъното върху черната стена изпъкваше огромна дъска с четири йероглифа, изваяни във внушителния калиграфски стил от времето на бившия император: „Зала на предците на рода Лян.“

— Господарят очаква негово превъзходителство вътре — съобщи прислужникът, отваряйки вратата.

Преди да влезе, съдията Ди направи знак на Тао Ган, който се насочи към едно от креслата до масичката.

Посрещна го тежкият аромат на индийски благовония. Той идваше от голяма бронзова кадилница, поставена на високия олтар в дъното на мъждиво осветената от два свещника зала. Под олтара бе сложена разкошна старинна жертвена маса, приготвена за възпоменателна служба. Отпред до ниска масичка седеше Лян Фу, облечен в официална роба от тъмозелен бродат, с висока шапка, която показваше, че е издържал успешно литературните изпити. Той се изправи бързо и тръгна срещу съдията.

— Надявам се, че всички тези стъпала не са ви затруднили много, ваше превъзходителство — с любезна усмивка каза той.

— Ни най-малко — побърза да го увери съдията. Хвърли един бърз поглед към портрета на адмирал Лян в естествен ръст с пълно бойно снаряжение, който висеше на отсрещната стена, и добави: — Дълбоко съжалявам, че прекъсвам помена за вашия покоен баща.

— Негово превъзходителство е добре дошъл по всяко време — спокойно го увери Лян. — А и покойният ми баща едва ли би се сърдил заради прекъсването, защото винаги поставяше официалните си задължения над семейните дела, за което може да ви увери синът му. Моля, заповядайте.

Той настани госта си от дясната страна на масичката. На нея имаше голяма шахматна дъска с няколко черни и бели фигури, разположени като за финал на някаква партия. Отстрани бяха поставени две медни тасчета, едното с неиграещите бели фигури, другото — с черните. Лян очевидно изучаваше шахматна задача. След като седна и оправи робата си, съдията Ди каза:

— Дойдох да обсъдя с вас някои нововъзникнали обстоятелства, господин Лян — и след като изчака домакинът му да се разположи от другата страна, продължи: — И по-специално това с откънатото тяло на покойната жена.

Лян повдигна извитите си вежди.

— Интересен обект за кражба! Трябва да ми разкажете по-подробно. Но нека да пийнем преди това по чаша чай.

Той стана и се насочи към чайната масичка в ъгъла. Съдията се огледа набързо. Мъждукащите свещници осветяваха даровете върху жертвената маса, застлана с покривчица от везан брокат. Съдове от злато, отрупани с оризови курабийки и плодове, бяха грижливо подредени между две красиви старинни вази със свежи цветя. Широката ниша зад жертвената маса, в която постоянно стоят изложени табличките с имената на предците, бе закрыта с алена завеса. Тежкият дъх на благовонията не успяваше напълно да задуши някакво странно ухание на чуждоземски подправки, долитащо иззад завесата. Съдията вдигна за миг глава и едва успя да различи високо горе през кълбетата синкав дим чернеещите греди на тавана. Голият под беше от широки тъмни дъски, излъскани до блясък. Той скочи рязко. Примъкна стола си от лявата страна на масичката и обясни небрежно на Лян, който идваше насреща му:

— Ако разрешите, по-добре да седна тук. Заслепяват ме свещите.

— Разбира се — Лян също придърпа стола си, така че да е срещу съдията. — Тъкмо и двамата ще виждаме по-добре портрета на баща ми — каза той, когато седна.

Съдията наблюдаваше как той налива чай в две чашки от син порцелан. Постава едната пред госта, другата задържа в ръката си. Съдията съзря през дългите тънки пръсти една пукнатина в изящната глазура. Лян гледаше замислен към портрета.

— Приликата е поразителна — каза той, — портретът е правен от голям майстор. Забелязвате ли как са изрисувани и най-дребните подробности?

Той остави чашката си, изправи се и пристъпи към портрета. Застанал с гръб към съдията, посочи с пръст детайлите по широкия меч, висящ до коленете на адмирала. Съдията Ди бързо размени двете чаши. След това изля взетата от Лян чаша в тасчето с шахматни фигури до себе си, преди да стане и да се приближи до своя домакин с празната чашка в ръка.

— Надявам се, че сте запазили този меч? — попита той и когато Лян кимна утвърдително, добави: — Аз също притежавам един прочут меч, наследен от моите прадеди. Името му е Дъждовен дракон.

— Дъждовен дракон? Странно име.

— Ще ви разкажа историята му... друг път. Мога ли да получа още една чаша чай, господин Лян?

— Разбира се!

Двамата отново седнаха, Лян напълни чашата на съдията Ди и изпи своята. След това скри тънките си длани в ръкавите и каза с усмивка:

— Да се върнем сега към историята с изчезналото тяло...

— Преди да стигнем до нея — рязко каза съдията Ди, — ми се иска накратко да ви очертая рамката ѝ.

Лян кимна нетърпеливо, съдията Ди извади ветрило от ръкава си и се отпусна на облегалката. Помахвайки бавно пред лицето си, той започна:

— Когато пристигнах онзи ден в Кантон по дирите на изчезналия цензор, знаех само, че задачата му тук по един или друг начин е била свързана с арабите. Не след дълго си дадох сметка, че моят противник е съвсем наясно с истинската цел на посещението ми и че следи всяка моя стъпка. Когато открих, че цензорът е убит с традиционна отрова на танка, осъзнах, че някой от враговете му в двореца е потърсил помощта на тукашен съучастник, за да подмами цензора в Кантон и да организира убийството му от арабски заговорници. Но освен това осъзнах, че други сили се опитват да осуетят този пъклен план. Когато стигнах дотам в разследването си, нещата се усложниха. Арабски бандити и удушвачи танка се въртяха наоколо и се намесваха, едно загадъчно сляпо момиче ту се появяваше в картината, ту изчезваше. И едва тази сутрин се добрах до ключа за загадката, когато арабската танцьорка Зумруд каза на полковник Цяо, че тя е отровила цензора и че нейният покровител бил наясно с това. Тя е спазила правилото, прието в света на цветята и върбите: момичетата никога да не разкриват имената на клиентите си. Подозренията ми се насочиха към губернатора, към префекта, а и към вас. Това именно ме накара да дойда тук.

Той затвори ветрилото си и го прибра обратно в ръкава. През цялото време Лян бе слушал с леко насмешливо изражение на учтив интерес. Съдията изправи гръб и продължи:

— Междувременно се опитах да направя още нещо: да съставя за себе си портрет на моя противник. Осъзнах например, че той е с

типичната нагласа на шахматист. Човек, който винаги остава в сянка и кара другите да действат вместо него, все едно са пионки на дъската. И към мен с помощниците ми отношението му е същото — и ние сме изцяло включени в шахматната му партия. Това откритие бе за мен голяма крачка напред. Престъплението е наполовина разкрито, когато се изясни що за човек е престъпникът.

— Съвършено правилно!

— Вгледах се по-внимателно във вас, майстора шахматист — продължи съдията. — Вие несъмнено притежавате много проникателен ум, способен да изгражда сложни схеми и да следи за изпълнението им. Досещам се и за основния ви мотив: неудовлетворението, че не продължавате пътя на прочутия си баща. От друга страна, определено не сте от типа мъже, които биха се влюбили в една арабска танцьорка с кръв на парини във вените си. Реших, че ако вие сте моят противник, любовникът на танцьорката е някой от помощниците ви. Най-подходящ за тази роля изглеждаше господин Яо Тайкай и аз реших да го арестувам. Дотам бях стигнал, когато ми съобщиха за изчезването на тялото й. Това ме накара да дойда право при вас.

— Защо при мен? — спокойно попита Лян.

— Защото, докато си мислех за убитата танцьорка и за танка с техните необуздани страсти, изведнъж си припомних думите на една бедна китайска проститутка, която е била робиня при танка. По време на пианските си оргии те обичали да се хвалят, че преди осемдесетина години някакъв високопоставен китаец се оженил тайно за едно от техните момичета и после синът на двамата станал прочут воин. Тогава се сетих за чертите на Повелителя на Южните морета. Те ясно личат и на този портрет отсреща. Широки изпъкнали скули, сплеснат нос и ниско чело... „Стар маймун“, както с любов го наричали моряците му.

Лян бавно поклати глава.

— Значи сте разбулили нашата ревниво пазена семейна тайна. Да, баба ми наистина е била танка. Дядо ми е извършил престъпление, като се е оженил за нея — той се засмя и продължи с лукаво пламъче в очите: — Представете си какво би било, ако хората научат, че в жилите на великия адмирал е течала кръв на парини! Ами значи той не е бил безупречният благородник, за какъвто винаги е минавал...

Без да обръща внимание на забележката, съдията Ди продължи:

— Тогава си дадох сметка, че мисля за погрешна партия шах. В моето съзнание беше нашият, китайски шах за начетени литератори с равностойни фигури или пък военният му вариант, който представлява битка между двама генерали. Изведнъж осъзнах, че моят противник играе разновидността, която, както съм чувал, била разпространена в Индия. При нея царят и царицата са най-важните фигури. И в конкретната партия, която разигравате, големият залог е не завоюването на високо положение в столицата, а притежаването на царицата.

— Невероятна проницателност, наистина! — с тънка усмивка вметна Лян. — И мога ли да ви попитам в каква фаза е партията според вас?

— В последната. Царят е загубен, защото царицата умря.

— Да, тя умря — потвърди Лян. — Но поне ще бъде почетена, както подобава на царица. Царица в играта на живота. Нейният дух сега блаженства сред всичките тези тържествени обреди, радва се на богатите дарове, на свежите цветя. Погледнете усмивката ѝ, нейната очарователна усмивка... — той стана и с бързо движение дръпна завесата пред олтарната ниша.

Съдията ахна от изумление пред нечуваното светотатство. Тук, в свещената зала на предците на рода Лян, срещу портрета на покойния адмирал в нишата за табличките с имената на мъртъвците, изпънато върху златния лак, лежеше голото тяло на Зумруд. Танцьорката бе положена възник, с подпъхнати под главата ръце, пълните ѝ устни се извиваха нагоре в подигравателна усмивка.

— Това е само началото на грижите за нея — с любезен глас обясни Лян, докато нагласяше обратно завесата. — Тази нощ работата ще продължи. Времето е топло, трябва да се бърза.

Той седна отново. Съдията бе успял да се овладее и попита хладно:

— Имате ли нещо против заедно да възстановим партията, ход по ход?

— О, точно това е и моето желание — със сериозно изражение отвърна Лян. — Анализът на партиите винаги ми доставя най-голямо удоволствие.

СЪДИЯТА ДИ ОБСЪЖДА ШАХМАТНА ЗАДАЧА

— И така, залогът е била Зумруд. Вие сте я откупили, тялото ѝ е било ваша собственост. И толкоз! Мислели сте си, че можете да спечелите любовта ѝ, ако успеете да задоволите единственото желание, което я е владеело изцяло: да се издигне от положението си на парини до високопоставена китайска дама. Могли сте да го постигнете само ако се доберете до някой от най-близките до двора сановници в столицата. Парило ви е под петите, защото сте живеели с постоянния страх, че току-виж сте я изгубили, било защото тя може да се влюби в някого, било защото някой друг би ѝ помогнал да осъществи амбицията си. В нея се е влюбил Мансур. На пръв поглед тя не му е обръщала никакво внимание, но вашето опасение е било, че рано или късно арабската ѝ кръв ще заговори, и затова сте решили да премахнете Мансур. Точно тогава някой от вашите приятели в столицата ви е пошушнал, че една влиятелна личност в двора, приближена до императрицата и нейната клика, търси начин да компрометира императорския цензор Лю и е готова щедро да възнагради онзи, който би ѝ помогнал да осъществи намерението си. Късметът сам се е пъхал в ръцете ви! Вие веднага сте се заели да изработите плана, който в крайна сметка да доведе до завладяването на царицата. Направили сте примамливо предложение на въпросната особа в двореца. Вие...

— Нека да назовем нещата с истинските им имена — присвивайки очи, го прекъсна Лян. — Въпросната особа е Уан, главният евнух на императорския харем. Свърза ни един общ приятел, заможен търговец на вино и дворцов доставчик.

Лицето на съдията Ди изведнъж посивя. Смъртоносната болест на императора, императрицата с нейните извратени страсти, противоестествената саката фигура на главния евнух... цялата отвратителна постройка изведнъж се оформи пред погледа му.

— И знаете ли какъв пост ми е обещал Уан? Вашия! При това с подкрепата на императрицата мога да се издигна още по-нависоко. Баща ми е бил Повелителя на Южните морета, аз ще бъда Повелителя на империята...

— Добре — уморено каза съдията Ди. — И така, вие сте предложили цензорът да бъде примамен в Кантон, като му се подметне, че тукашните араби готвят въстание в съучастничество с някакво неизвестно лице от дворцовите среди. Междувременно сте

подклаждали безумните амбиции на Мансур, за да може, когато цензорът пристигне, да остане с впечатление, че тук наистина нещо се мъти. След това е трябвало да убие цензора и да хвърлите вината за убийството върху Мансур. При жестоките мъчения Мансур неизбежно е трябвало да признае, че цензорът е надушил заговора му. Чиста работа! Мансур е отстранен, цензорът е мъртъв и опозорен, вие заминавате за столицата със Зумруд... Партията е започнала точно според вашия план. Цензорът пристига инкогнито, за да провери слуховете за някакви брожения сред арабите. Не е уведомил тукашните власти за пребиваването си, защото му е било подметнато, че в основата на заговора стои високопоставен човек от двора, и той е искал да установи самоличността му. Но има и още една причина за идването му, за която не сте подозирали. При първото си посещение в Кантон цензорът се е срещнал със Зумруд и между двамата е пламнала любов.

— Как можех да предвидя, че тя ще налети на него в оня проклет храм! — ядно измърмори Лян. — Тя...

— Животът е нещо различно от шаха, господин Лян — рязко го прекъсна съдията Ди. — В истинския живот постоянно изникват непредвидени обстоятелства. След като цензорът заедно с доктор Су се запознава с положението тук, започва да се съмнява, че му е заложен капан. По всяка вероятност е помогнал на Мансур и двама от неговите съучастници да внесат контрабандно оръжие в града. Когато Мансур ви съобщава това, вие разбирате, че планът ви излиза дори още по-успешен от първоначалния замисъл: ако Мансур бъде изправен пред съда, той може да признае само истината! Но пък след това осъзнавате, че цензорът всъщност мами Мансур, и решавате да ускорите убийството. И тогава Зумруд отравя цензора. Тя по задължение е трябвало да ви казва всичко и...

— По задължение?! — изведнъж извика Лян. — Преди всичко тя настояваше да ми разказва всичко! Непрекъснато, всеки път, след като бе спала с някой от случайните си гнусни клиенти! Изтезаваше ме с какви ли не отвратителни подробности, които не са за разправяне, и ми се присмиваше — той зарови лице в дланите си и се разхлипа. — Това беше реваншът ѝ и аз... аз не можех нищо да направя! Беше по-силна от мен. В нейните вени течеше онази дива кръв, която при мен е разводнена от две поколения — той вдигна сгърченото си лице. Успя

да се овладее и каза остро: — Добре, отначало не ми разказа за цензора, защото той й бе обещал да я отведе със себе си. Продължавайте! Времето лети!

— Точно тогава — спокойно продължи съдията Ди — пристигам аз с помощниците си. Привидно, за да правя проучвания за търговията с чужденците. Вие веднага заподозирате, че истинската ми цел е да разбуля загадката около изчезването на цензора. Нарезждате двамата ми помощници да бъдат следени неотклонно и намирате потвърждение за подозренията си в интереса им към тукашните араби. Решавате, че всъщност чудесно се вмести в играта ви. Кой би бил по-подходящ, за да разкрие заговора на Мансур, от председателя на Столичния съд? Единствен доктор Су ви е притеснявал. Зумруд ви е казала, че не е бил в течение на връзката й с цензора, но вие сте искали да бъдете сигурен. Доктор Су наистина се разтревожва, когато цензорът не се прибира в странноприемницата, и завчера сутринта тръгва по кейовете да го дири. Вие пуцате по дирите му един от арабските главорези на Мансур и един от вашите удушвачи танка. Привечер те ви докладват, че доктор Су, изглежда, познава полковник Цяо и е тръгнал след него, когато двамата с Тао Ган излизат от кръчмата. Вие заповядвате на танка да помогне на арабина за убийството на доктор Су и после веднага да го удуши, преди да е пробол и Цяо Тай. Желанието ви е било полковник Цяо да разбере кой е убил доктор Су, и по този начин обръчът около Мансур да се затегне. Но пък тогава късметът ви изневерява. Другият ми помощник Тао Ган се запознава със сляпото момиче. Мисля, че тя е ваша сестра, онази, която представихте за загинала. Първо Тао Ган сбърка госпожа Бао с нея, после същото направи и изпратеният от вас убиец танка в къщата на господин Яо. Тя като че ли през цялото време се опитва да ви предпази от вас самия и...

— Тази невъобразима глупачка! — гневно го прекъсна Лян. — Тя ми докара всички неприятности на главата, когато се отказа от блестящо бъдеще близо до мен. Ние двамата сме наследили бащините способности, по-малката ми сестра беше само една празноглава женичка, която се мяташе насам-натам в смехотворните си влюбвания. Но Ланли!... Когато старият ни домашен учител разучаваше с нас класическите книги, тя отведнъж схващаше и най-трудните пасажии. А и беше невероятно красива, като момче тя бе идеалът ми за

съвършената жена. Често надничах, докато се къпеше... — той замълча, преглътна няколко пъти и едва тогава продължи: — Когато пораснахме и родителите ни починаха, аз ѝ припомних нашите стари предания за това, как светите основатели на империята са вземали за съпруги собствените си сестри. Но тя не искаше и да чуе, наговори ми ужасни, убийствени неща, накрая заяви, че напуска дома и че никога няма да се върне при мен. Изчаках я да заспи и ѝ полях очите с врящо масло. Нима можех да допусна една жена, след като се е отнесла презрително към мен, да насочи вниманието си към други мъже? И после, наместо да ме прокълне, тя започна да говори, че ме съжалява, тази нещастна лицемерка! Побеснял от ярост, подпалих стаята ѝ и исках... исках... — той изглеждаше извън себе си, лицето му бе обезобразено от безсилен гняв. Измина известно време преди да се овладее и да продължи: — Уж нямаше никога да се върне, а напоследък започна да се навърта тук и да души из къщата, проклетата му кучка! Научих, че видяла двамата мои хора, които донесоха тук тялото на цензора, преди да го замъкнат в храма, и освен това открила онова гнусно насекомо. Макар нищо да не знаеше за моя план, достатъчно е хитра, та да съпостави едно — друго. Добре, че моите хора я проследили до нейния коптор, когато вашият помощник я изпратил, и дори чули част от разговора им. Коварната кучка ви е насочила по дирите ми, подхвърляйки, че уловила щуреца до храма, където бе намерен трупът на цензора. Затова я прибрах тук и я заключих. Но тя избяга още на другата сутрин, веднага след закуска. Как успя да го направи, и досега...

— Наистина, щурецът ме отведе до храма — каза съдията Ди. — Това, че открих тялото на цензора, беше удар за вас, тъй като желанието ви е било то да изчезне, за да не се разбере, че е бил отровен с отрова на танка. Възнамерявали сте, предполагам, да накарате Мансур да признае, че го е хвърлил в морето. Все пак вие успяхте да обърнете нещата в своя полза. При моето посещение тук недвусмислено подметнахте, че арабите поддържат близки отношения с танка и следователно за Мансур не би представлявало трудност да се сдобие с тяхната отрова. Нещата се подреждаха чудесно за вас. И тогава за втори път човешкият елемент обърка стройния замисъл на вашата партия. Полковник Цяо вижда Зумруд и пламва от любов към нея. Вашите съгледвачи ви донасят, че той я е посетил вчера сутринта

на кораба и че по всяка вероятност е правил любов с нея. Ами ако тя го е убедила да я вземе със себе си в столицата? Ами ако, без да иска, е разкрила пред него самоличността ви? Цяо Тай е трябвало да изчезне. Убийството е трябвало да стане в дома на капитан Ни — съдията замислено погледна домакина си и попита: — Как разбрахте, че Цяо Тай ще се върне за втори път там?

Лян Фу повдигна тесните си рамене:

— След първото посещение на Цяо двама от моите хора стояха постоянно на пост в къщата зад дома на Ни. С тях се бе скрил и Мансур. Щом зърнал вашия помощник, веднага пратил онези двамата през покрива, за да го намушкат с една от сабите на капитана. Намирам за чудесно хрумването на Мансур Ни да загине на ешафода като убиец. Този мръсник развъртаваше сестра ми.

— Не е вярно! Но да не се отклоняваме. Да се върнем към шахматната партия, към нейния финал. Вашите фигурки са изцяло извън играта. Замисълът ми да изложа фалшивата глава на цензора се оказа успешен. Тази сутрин Зумруд отива при полковник Цяо в странноприемницата и го моли да я доведе при мен, за да си получи наградата. Там я убиват. Вие сте вече без царица и губите играта.

— Принуден бях да я убия — тихо промълви Лян. — Тя бе тръгнала да ме напуска, да ме предаде. Наех най-добрия стрелец. Не се мъчила — той вторачи празни очи в пространството, подръпвайки мустаците си. После изведнъж изгледа съдията. — Никога не мерете богатството на един човек с онова, което притежава, Ди. Мерете го с онова, което не е успял да придобие. Тя ме презираше, защото ме познаваше такъв, какъвто съм: страхливец, вечно уплашен от хората и от себе си. И искаше да ме напусне. Но сега нейната балсамирана красота завинаги ще остане с мен. Всяка нощ ще ѝ говоря, всяка нощ ще ѝ разказвам за любовта си. И повече никой няма да застане между нас — той изпъна гръб и продължи с омраза: — Най-малкото пък вие, Ди, който вече сте в гроба!

— Като че ли ще си помогнете с нещо, убивайки ме! — презрително изсумтя съдията. — Да не би да си мислите, че съм се явил тук при вас, с всичките ви престъпления, без да съм запознал преди това губернатора и двамата си помощници с всички обвинения и улики срещу вас?

— Не съм сигурен, че сте го направили! — самодоволно заяви Лян. — Веднага щом научих, че вие ще сте моят противник, направих много внимателен анализ на вашата личност. Вие сте забележителен човек, Ди. Множеството заплетени криминални случаи, които сте разрешили през последните два̀сет години, вече са публично достояние и се разказват и преразказват по чайните и кръчмите из цялата империя. Напълно съм наясно с вашите методи. Вие притежавате логична мисъл, рядка интуиция и непринудено умение да съчетавате наглед несъвместими обстоятелства. Насочването на подозренията ви към някого се основава на вашето дълбоко вникване в човешката природа и в много голяма степен на усета ви. След това стоварвате върху заподозрения цялата тежест на вашата необикновена личност и това, признавам, е огромно изпитание за другия. Изтръгвате признания по един поразителен, много впечатляващ начин и след това обяснявате случая. Така действате обикновено. Не издигате цялостна постройка от предположения, та после търпеливо да ровите, докато се доберете до решаващото доказателство, споделяйки през цялото време откритията си със своите помощници, както правят други криминалисти. Разчитате много на характера си. Затова съм до голяма степен уверен, че нищо не сте казали на губернатора. И съвсем малко — на помощниците си. И така, скъпи ми съветнико, вие сте на път да умрете тук — той стрелна съдията със снизходителен поглед и продължи делово: — И любимата ми сестра ще умре тук. Моите удушвачи танка я пропуснаха на два пъти, първия — в къщичката на Яо, втория — в изпитната зала, но сега съм сигурен, че е тук, в къщата, така че най-сетне ще мога да я обезвредя. В нейно лице си отива последният, който може да свидетелства срещу мен. Безмозъчните танка, които използвах, не знаят нищо и освен това живеят в свой отделен свят, където няма начин да бъдат проследени. Хитрият негодник Мансур се досеща за някои неща, но пък вече е в открито море, на път за арабската си татковина. Случаят с изчезването на цензора е от ясен по-ясен: убийство от любов, извършено от подведена жена парини, на свой ред убита от ревнивия ѝ любовник арабин, който открадва тялото ѝ. Чиста работа! — той въздъхна и продължи: — За всеобщо прискърбие вие, в усилията си да разрешите случая, се натоварихте прекомерно и починахте в дома ми, където бяхте дошли да се посъветвате с мен. Всеизвестно е, че дълги години работехте

неуморно, а човешките сили все пак си имат предел. Отровата, която използвах, предизвиква съвършено същите симптоми както при сърдечен удар и е невъзможно да бъде открита. Рецептата имам от Зумруд. Смятам за особено голяма чест, че един толкова знаменит човек като вас вдишва последните си глътки въздух в моя скромнен дом! След малко ще повикам тук вашия помощник Тао Ган и той ще ми помогне да пренесем тялото ви в двореца. Надявам се, че нататък губернаторът ще предприеме всичко, каквото трябва. Вашите двама помощници, сведущи и интелигентни мъже (никога не подценявам противниците си), естествено, ще имат някои съмнения. Но докато убедят губернатора по-сериозно да проучи моите дела, ще мине време и всички следи от реално случилото се ще бъдат заличени. Освен това не забравяйте, че много скоро ще наследя вашия пост. А на хората, които сте оставили в предния ми двор, и на стражниците, заобиколили къщата, ще обясня, че сте се опасявали от нападение на арабски негодници срещу мен. Ще дам възможност на вашите хора наистина да открият тук един арабски разбойник и на място да го екзекутират. Е, това е всичко.

— Ясно — каза съдията Ди. — Значи, чаят. Признавам си, че очаквах по-изобретателен начин. Някоя тайна врата или нещо, което пада от тавана... Нали забелязахте, че се опасявах от това и преместих стола си.

— Но не забравихте и добрия стар номер с отровата в чая — снизходително се усмихна Лян. — Разменихте чашите, както се и надявах, докато стоях с гръб към вас. Разбира се, това е рутинна мярка за опитен следовател като вас. Само че отровата беше в моята чаша. Вашата беше пълна с най-безобиден чай. И така, вие погълнахте отровата и понеже дозата е много точно отмерена, тя започва да действа сега. Не, не, не се движете! Ако се изправите, ще ускорите действието ѝ. Не усещате ли тъпа болка в сърдечната област?

— Не — сухо отвърна съдията Ди. — И няма да усетя. Нима не ви казах, че имате нагласата на шахматист? Шахматистът разсъждава в обвързана последователност. Ясно ми беше, че ако изберете отрова като оръжие, никога няма просто да я сипете в моята чаша. Уверих се в това, когато забелязах, че вашата чаша има пукнатина, за да бъдете сигурен, че съм извършил размяната. Затова направих втора размяна. След чашите, и съдържанието им. Излях отровата в това тасче с

шахматни фигури, а безобидния чай — в напуканата чаша. След това пресипах отровата от тасчето в моята чаша, която стана ваша. Можете и сам да се уверите — той вдигна тасчето и Лян погледна към мокрите фигури.

Лян се изправи рязко и тръгна към жертвената маса. На половината път се олюля, краката му се подгънаха, дланите му се вкопчиха в гърдите.

— Царицата! Искам да я видя... Аз... — гласът му се задави в хъхрене.

С препъване успя да се хване за ръба на жертвената маса. Пое си дълбоко въздух и в същото време тялото му се сгърчи конвулсивно. Той падна, повличайки надолу покривката. Жертвените съдове се посипаха на пода с глух трясък.

ГЛАВА XXIII

ЕДНА СЕСТРА ПРИСТИГА ТВЪРДЕ КЪСНО, ЗА ДА ПОМОГНЕ НА БРАТ СИ; ЕДИН САНОВНИК СЕ СДОБИВА С ДВЕ ГОЛЕМИ ДЪЩЕРИ НАВЕДНЪЖ

Вратата се отвори с трясък и вътре нахълта Тао Ган. Той замръзна на място, когато видя съдията Ди, сведен над проснатото тяло на Лян, да преслушва сърцето му. То не биеше. Когато съдията започна да претърсва дрехите на Лян, Тао Ган прошепна:

— Как умря, господарю?

— Повярва ми, когато му казах, че е изпил предназначената за мен отрова, и от шока получи сърдечен удар. Така е по-добре! Той знаеше държавни тайни, които не биваше да стигат до никого — и разказа набързо на Тао Ган за размяната на чашите. — Изсипах отровата в тасчето с фигурките и Лян видя, че те са влажни, но не надникна, за да види, че вътре всъщност е цялото съдържание на пукнатата чашка. Вземи го със себе си — в това време измъкна от кожената й кания дълга, остра като бръснач кама, която откри в ръкава на Лян, и добави: — И това вземи. Внимавай, на върха има някаква кафява капка.

Тао Ган измъкна парче навосьчена хартия от ръкава си, зави тасчето и камата и каза:

— Всъщност трябваше да го оставите сам да изпие отровата, господарю! Ами ако се бе усъмнил? Сигурно е щял да ви убие с този отровен нож. Достатъчна е била съвсем лека драскотина.

Съдията Ди потръпна.

— Докато си мислеше, че пия чай, гледах да стоя на достатъчно разстояние от него... — и след известно мълчание добави: — С годините човек престава да е толкова сигурен, Тао Ган. Все повече е

склонен да се осланя по най-важните въпроси на онова, висшето съдилище...

На площадката стоеше нежна млада жена, облечена в обикновена тъмнокафява роба. Празните ѝ очи гледаха право напред.

— Току-що се яви, господарю — побърза да обясни Тао Ган. — За да ни предупреди за Лян...

— Брат ви почина, госпожице Лян — мрачно каза съдията Ди. — Получи сърдечен удар...

Момичето кимна.

— През последните години страдаше от сърце... — каза тя. И след известна пауза внезапно попита: — Той ли уби цензора?

— Не. Уби го Зумруд.

— Опасна жена беше — поклати глава момичето. — Открай време ме е било страх, че тази страст на брат ми ще го погуби. Щом научих, че са донесли тук трупа на някакъв висш сановник, който бил любовник на Зумруд, веднага си помислих, че го е убил брат ми. Открих помещението, където беше тялото, и докато онези двама мъже се преобличаха като стражници, претърсих набързо ръкавите му и открих златното звънче в смачканата му клетка. Грабнах и нещо, което ми се стори като плик, това беше единственият документ в мъртвеца, и реших, че може да се окаже нещо важно.

— Предполагам, че госпожа Бао, вашата сестра, е пъкнала писмото в ръкава на полковник Цяо вчера сутринта?

— Да, ваше превъзходителство. Тя беше отдавнашна приятелка с капитан Ни и тъкмо бе написала една бележка, с която го молеше да се срещнат същия следобед в къщата на господин Яо. Първоначално възнамеряваше да остави моя пакет в съдилището, адресиран до господин Тао, но когато видяла неговия приятел, решила, че ще е по-безопасно да го подхвърли чрез него — тя замълча за миг, колкото да отметне един кичур коса от гладкото си чело. — Виждахме се редовно със сестра ми, естествено, тайно. И двамата с брат ми предпочитахме да вярваме, че аз съм умряла. Но не можех да понеса мисълта, че собствената ми сестра страда заради мен, и след една година отидох при нея, за да ѝ кажа, че съм жива. Все се тревожеше: аз непрекъснато ѝ повтарях, че имам всичко, от което се нуждая, но тя упорстваше да ме запознава с най-различни хора, които да купуват щурци от мен. Вчера сутринта, след като излязох оттук, ѝ казах, че се страхувам за

брат ни. По моя молба тя претърси бюрото в спалнята му, където го посетихте вие заедно със съпруга ѝ. Взе оттам две карти и после ми каза, че на една от тях била отбелязана странноприемницата на господин Цяо. Надявах се отново да се видя с нея в къщата на господин Яо, но за малко я изпуснах. Кой я уби, ваше превъзходителство? Тя нямаше врагове и въпреки че брат ми я презираше, не изпитваше към нея такава омраза, каквата към мен.

— Убиха я по погрешка — отвърна съдията Ди и побърза да добави: — Много съм ви задължен за помощта, която ми оказахте, госпожице Лян!

Тя повдигна ръце в неловък жест.

— Надявах се да намерите убиеца на цензора, преди брат ми да е загазил дълбоко.

— Как успяхте така ловко да се криете? — с интерес попита съдията.

— Придържах се към места, които познавам добре — отвърна тя с лека усмивка. — Тази стара къща, естествено, я знам на длан, с всичките ѝ скривалища, тайници и проходи, за които брат ми и не подозира. Много добре ми е известна и изпитната зала, защото там съм се крила дълго. Когато господин Тао и неговият приятел ме видяха, се измъкнах през задния изход, където спират носилките. После чух писък на жена. Каква стана там, ваше превъзходителство?

— Моите двама помощници се натъкнали на един разбойник, който изнасилвал жена — отвърна съдията Ди. — И така, вашият брат е донесъл тялото на Зумруд тук в къщата, госпожице Лян. Трябва да го върна в съдилището, и то веднага. Бих ли могъл да направя още нещо за вас? Сега вие ще трябва да поемете грижата за този дом и за всички дела на вашия брат...

— Мисля да повикам един стар чичо на майка ми. Той ще се погрижи за погребението на брат ми и... — тя неутешимо тръсна глава. След миг продължи със задавен глас: — Аз съм виновна за всичко. Не биваше да го оставям сам с всичките тези ужасни мисли, които го преследваха. Тогава той беше момченце. Обичаше да си играе в някой ъгъл на градината със своите войничета и да води във въображението си големите битки, които един ден ще печели... Но тогава разбра, че военната кариера е затворена за него. И след като аз го напуснах, откри, че е неспособен да бъде с друга жена. Този втори

удар го довърши, искаше да се самоубие. Но тогава срещна Зумруд и тя... стана така, че тя бе първата и единствена жена, с която можеше да се люби. Живееше само заради нея, а тя го пренебрегваше, говореше му ужасни, обидни неща... Аз съм виновна, трябваше да го отблъсна по някакъв по-деликатен начин. Трябваше да се опитам да насоча вниманието му към други жени, към някоя мила девойка, която да... Но аз бях много млада, нищо не разбирах... — тя зарови лице в ръцете си.

Съдията Ди стана и кимна на Тао Ган. Двамата тръгнаха надолу по стълбата. Цяо Тай чакаше в просторното преддверие заедно с четиримата агенти и десетина стражници. Съдията Ди им съобщи, че в дома се крият разбойници и че господин Лян получил сърдечен удар, когато внезапно налетял на един от тях. После нареди цялата къща щателно да се претърси под ръководството на Цяо Тай и да се арестува всеки, който бъде намерен вътре. Най-сетне дръпна настрани най-възрастния от агентите и му съобщи, че Мансур е отплавал с кораб по устието на Бисерната река. Агентът трябваше да отиде в пристанището с нареждане до властите незабавно да пратят четири бързи военни джонки, за да върнат кораба. Агентът се втурна навън, а съдията Ди нареди на възрастния домоуправител да го отведе заедно с Тао Ган в спалнята на господин Лян.

Тао Ган почти веднага откри една тайна каса зад леглото. С ключалката се справи без затруднения, но вътре се намериха само търговски договори и други документи, свързани с обичайната дейност на Лян. Всъщност съдията не се и надяваше на нещо повече. Лян беше твърде умен, за да държи уличаващи го документи. Надяваше се, че някакви писмени доказателства ще бъдат открити в столицата, когато резиденцията на главния евнух бъде подложена на щателен обиск. Нареди на Тао Ган тялото на Зумруд дискретно да се пренесе в съдилището, после се качи на паланкина си и се върна в двореца.

На входа накара адютанта да го отведе в частния кабинет на губернатора на втория етаж в главната сграда. Това беше малка, елегантно обзаведена стая. Сводестите прозорци гледаха към градината с лотосовото езеро. Сервиз от прозрачен порцелан и нефритена ваза, пълна с бели рози, бяха сложени на масичката за чай отляво. Цялата стена бе закрыта от тежка абаносова библиотека.

Губернаторът седеше зад високо бюро в дъното и даваше наставления на някакъв възрастен чиновник, изправен чинно до стола му.

Щом забеляза съдията Ди, губернаторът побърза да се изправи, заобиколи бюрото и се завтече да го поздрави. Покани го да седне на удобния фотьойл до масичката за чай, самият той се намести срещу него. След като възрастният чиновник им поднесе чай, губернаторът го отпрати. Наведе се напред, подпрял ръце на коленете си, и попита напрегнато:

— Каква е тази история, ваше превъзходителство? Видях вашата обява. Кой е този висш сановник?

Съдията Ди жадно изпи чая си. Изведнъж усети огромна умора. Остави чашката на масата, поразхлаби яката на робата си и каза с безцветен глас:

— Жестока трагедия. Както знаете, в Кантон е убит цензорът Лю. Мъртвото тяло, което открих в храма на Цъфтящата пагода, се оказа неговото. Ще ви запозная с официалната версия за случилото се. Цензорът е дошъл в Кантон заради любовта си към някакво местно момиче. Тя обаче си е имала любовник и подлецът отровил цензора... Обявата ми беше уловка. Надявах се някой от съучастниците на убиеца да дойде и да го издаде. Той е арестуван и в момента заминава под конвой за столицата, където ще бъде съден в закрит процес. Както разбирате, дори и тази официална версия, колкото и сбита да е, не бива да се разпространява. Централното правителство не обича да се носят непристойни слухове за висши сановници.

— Ясно — замислено отвърна губернаторът.

— Напълно разбирам колко деликатно е положението ви — меко каза съдията Ди. — Помня какви притеснения бяха, когато един столичен чиновник с доста висок ранг посети моята територия, докато все още бях окръжен съдия. Но това са неизбежни неща, част от нашата административна система.

Губернаторът погледна с благодарност съдията. После попита:

— Можете ли да ми кажете защо домът на господин Лян е обкръжен от военната гвардия?

— Получих съобщение, че вътре са проникнали крадци от народността танка. Сам отидох, за да го предупредя, но той бе получил сърдечен удар, когато се натъкнал на един от тях. Сега гвардията залавя крадците. И в този случай проучването трябва да е много

дискретно. Господин Лян беше един от най-именитите граждани на Кантон и ако хората научат, че танка са виновни за неговата смърт, може да се стигне и до саморазправи. Оставете моите помощници да действат — съдията отпи глътка чай. — А по арабския въпрос взех мерки Мансур, главатарят, да бъде арестуван. Приберем ли го зад решетките, смятам, че строгите мерки за поддържане на мира и спокойствието биха могли да се отложат. Ще предложа на Великия съвет да се въведе онова, което нахвърлях пред вас вчера: настаняване на всички варвари в един определен район. Така ще се сложи край на страховете от брожения и вълнения.

— Ясно — отвърна губернаторът. След известно време каза смутено: — Надявам се, че всички тези... неприятности, които се случиха напоследък, няма да бъдат окачествени като вина на тукашната администрация, ваше превъзходителство. Ако властите в столицата останат с впечатлението, че аз... хм... съм пренебрегнал дълга си, то... — той стрелна тревожно госта си с очи.

Съдията Ди се направи, че не разбира опасенията му, и продължи спокойно:

— По време на моето разследване тук на бял свят излязоха факти, които не са пряко свързани с главните събития, но все пак не са без значение. На първо място, обстоятелствата около смъртта на госпожа Бао. С този случай се е заел префектът и аз предпочитам да го оставите на него. Второ, научих за една друга трагедия, разиграла се тук преди доста години. Става дума за самоубийството на една персийка... — той хвърли бърз поглед към домакина си. Лицето на губернатора внезапно побледня. Съдията Ди продължи: — Когато вчера сутринта си говорехме в павилиона, вие искахте да иземете от мен проучването на персийската общност в града. Вероятно имате сериозни познания по този въпрос и ще можете, предполагам, да ми изясните обстоятелствата около тази трагедия.

Губернаторът извърна лице към прозореца и се загледа в извитите стрехи на двореца. Съдията Ди взе една голяма бяла роза от купата и вдъхна нежния ѝ аромат. Губернаторът започна с глух глас:

— Това стана преди много години, когато ме назначиха в местния съд като младши помощник. Беше първият ми пост. Бях млад и всичко ми правеше впечатление. Екзотичните чуждестранни общности разпалиха въображението ми. Често посещавах дома на

един персийски търговец. Двамата с дъщеря му се влюбихме един в друг. Беше красиво и много изискано момиче. Не обръщах внимание, че е някак прекалено чувствителна и изнервена — той обърна глава към съдията, погледна го в очите и продължи: — Толкова много я обичах, че бях решил да се откажа от кариерата си и да се ожения за нея. Един ден тя ми каза, че известно време няма да се среща с мен. Бях млад и глупав, нищо не разбрах и реших, че просто иска да прекъсне връзката. От отчаяние започнах да ходя при китайските куртизанки. След няколко месеца тя ми изпрати бележка с молба да се срещнем привечер в храма на Цъфтящата пагода. Заварих я седнала самичка в павилиона за чай — той сведе очи и закова поглед в сплетените си пръсти. — Беше с дълга шафраненожълта рокля, главата ѝ бе увита с копринен шал. Понечих да кажа нещо, но тя ме прекъсна веднага и ме помоли да се кача с нея на върха на пагодата. Дума не си проговорихме, докато вървахме по ония стръмни стълби, все по-нагоре и по-нагоре. Най-накрая излязохме на тясната площадка и тя се облегна на перилата. Лъчите на залеза хвърляха бакърени отблясъци върху морето от покриви под нас. Без да ме погледне, с много особен и безизразен глас тя ми съобщи, че родила от мен две близначки. След като съм я напуснал, ги удавила. Останах като вкаменен на място, а тя изведнъж се прехвърли през парапета и аз... аз...

Той овладя с огромно усилие треперенето на гласа си и покри сгърченото си лице в дланите. Продължението едва достигаше до слуха на съдията Ди:

— Бях с напълно почтени намерения, небето ми е свидетел! А тя... Просто бяхме млади... Много, много млади...

Докато чакаше губернаторът да се съвземе, съдията бавно въртеше в ръка розата и гледаше белите листчета, които едно по едно се отронваха на масата. Най-сетне губернаторът вдигна глава, съдията постави цветето обратно във вазата и каза:

— Изглежда, много ви е обичала, иначе не може да се обясни това неистово желание да ви нарани. Да се самоубие и да ви излъже, че е убила двете си дъщери... — губернаторът почти подскочи и съдията Ди вдигна ръка: — Това е било лъжа. Тя е дала близначките на свой близък китаец, който след това банкрутирал и ги поверил на един китаец с персийска кръв, познат на майка им. Човекът ги е възпитал чудесно. Мога да ви уверя, че са прекрасни девойчета.

— Къде са те? Кой е този човек? — почти изкрещя губернаторът.

— Името му е Ни, морски капитан, веднъж ви споменах за него. Мистик и особняк, но е човек с принципи. На него са му предали, че вие сте обезчестили младата дама, но той пред никого не е говорил за това, бил е убеден, че за никого няма полза от разнищването на стари истории, а най-малко за двете момичета. Трябва да го посетите някой ден, може би по-добре, без да разкривате самоличността си. Ако информацията ми е вярна, капитанът фактически вече е ваш зет — съдията се изправи, оправи робата си и добави: — Ще забравя всичко, което ми разказахте тук.

Докато губернаторът го изпращаше до вратата, твърде развълнуван, за да промълви и дума, съдията Ди каза:

— Преди да започнем историята с персийската дама, споменахте, че сте обезпокоен за репутацията си в столицата. Искам да ви уверя, че смятам за свой дълг да впиша в доклада си до Великия съвет, че ви намирам за добър и изключително съвестен администратор — той прекъсна набързо смутените благодарствени протести на губернатора и заключи: — Наредено ми е да потегля за столицата още днес привечер. Моля да подготвите конвой, който да ме съпровожда по време на пътуването ми. Хиляди благодарности за гостоприемството. Сбогом!

ГЛАВА XXIV

СЪДИЯТА ДИ ДАВА ПОСЛЕДНИ РАЗПОРЕЖДЕНИЯ; ИЗПЪЛВА СЕ ЕДНО СТАРО ПРЕДСКАЗАНИЕ

Съдията Ди обядва късно в частната си трапезария с Цяо Тай и Тао Ган. Помощниците му бяха открили в дома на Лян двама танка и трима китайски бандити, както и един арабски главорез. И шестимата се намираха вече в затвора на съдилището.

По време на обяда съдията разказа на двамата всичко, пропускайки само разговора с губернатора. След това изложи официалната версия за смъртта на цензора и продължи:

— Задачата, с която цензорът се бе нагърбил, му струва живота, но ние ще я доведем докрай. Главният евнух ще бъде изгонен от двореца, политическата му групировка ще бъде разпусната. Престолонаследникът ще заеме мястото, което му принадлежи, кликата на императрицата ще трябва да се оттегли, поне засега — съдията Ди замълча за миг, защото си мислеше за императрицата.

Красива, енергична, изключително способна, но и напълно безскрупулна, обладана от причудливи страсти и разяждана от неутолими амбиции — свои и на приближените ѝ. В този пръв, непряк сблъсък той бе надделял, но сега усети някакви тревожни предчувствия за по-директни схватки и за леене на кръв, необуздано леене на кръв... Изведнъж му се стори, че долавя наоколо смразяващото присъствие на духа на смъртта.

Цяо Тай уплашено се взираше в лицето на съдията Ди с тъмни кръгове под очите, с дълбоки бръчки, набраздили хлътнолите му страни. Съдията се овладя с видимо усилие и каза:

— Може би убийството на цензора е моето последно криминално разследване. Може би отсега нататък ще се отдам изключително на политика. Ако в бъдеще някой случай, както при

изчезването на цензора, има и криминална страна, ще го предавам на други да се занимават с него. Описанието на моите следователски методи от Лян Фу беше много точно. То ме накара да разбера, че ми е дошло времето да приключа с попрището си на криминален следовател. Начините ми на действие са толкова широко известни, че умните престъпници сами започват да се възползват от тях. По-млади и по-можещи мъже ще продължат делото ми. Привечер, когато жегата намалее, тръгвам със специален конвой за столицата. Вие двамата ще приключите по възможно най-бързия начин случая с цензора. Няма да се отклонявате от официалната версия и ще следите нищо от това, което се случи тия дни в Кантон, да не излезе наяве. Не се притеснявайте за Мансур. Той е отплавал с арабски кораб, но бързите военни джонки вече са потеглили, за да го заловят. Трябва да бъде езекутиран тайно, защото знае твърде много държавни тайни, които не бива да стигнат до ушите на неговия халиф.

Той се надигна и добави:

— Всички се нуждаем от час-два почивка. Няма смисъл да се връщате в ония мърляви странноприемници. Починете си в моята гардеробна, там има две кушетки. След почивката ще ме изпратите и ще се заловите за работа. Надявам се до утре сутринта да успеете да тръгнете от Кантон.

И тримата се отправиха към вратата. Тао Ган мрачно заяви:

— Само от два дни сме тук, а имам чувството, че нямам какво повече да видя в Кантон.

— И с мен е така — живо се обади Цяо Тай. После добави делово: — Надявам се, че когато се приберем в столицата, ще разрешим моя въпрос, господарю.

Съдията Ди стрелна с очи бледото измъчено лице на помощника си. Помисли си тъжно, че целият човешки живот е сдобиване със знание на много висока цена. Усмихна се топло и каза:

— Радвам се да чуя това от теб, Цяо Тай.

Тримата се изкачиха по широкото стълбище до покоите на съдията Ди на втория етаж. Цяо Тай огледа разкошните легла със завеси в предната стая и каза с крива усмивка на Тао Ган:

— Избери си, което ти харесва, може и двете — и се обърна към съдията: — Аз предпочитам да легна на една рогозка до вратата към вашата стая, господарю. Иначе ще умра от задуха!

Съдията кимна. Издърпа входната завеса и влезе в спалнята. Вътре беше топло и задушно. Той отиде до широкия сводест прозорец и понечи да навие бамбуковата щора, но се отказа, защото глазурените покриви на съседните постройки заслепиха очите му с отблясъците на обедното слънце. Пристъпи към дъното на стаята и остави шапката си на малката масичка до леглото. Кинжалът му лежеше до чайника. Докато проверяваше дали чаят е изстинал, погледът му се спря на Дъждовния дракон, окачен на стената. Видът на това оръжие реликва му припомни Повелителя на Южните морета, чийто портрет бе окачен в стаята на предците на рода Лян. Да, адмиралът е имал кръв на танка, но дивите му инстинкти са били овладени от благороден разсъдък и воля за съзидание. У него примитивните страсти се бяха извисили до почти нечовешки героизъм. Съдията въздъхна, свали тежката брокатена роба и само по бяло копринено бельо се изтегна на кушетката.

Загледан във високия таван, се замисли за своите двама помощници. Чувстваше се поне отчасти отговорен за трагедията на Цяо Тай. Отдавна трябваше да се погрижи и този негов помощник да улегне в нормален брачен живот, това бе негово задължение по отношение на подчинените му. Ма Жун си бе взел за жени две хубавици, дъщери на кукловод. Не, женитбата на Цяо Тай не биваше повече да се отлага, макар че нямаше да е лесно. Цяо Тай произлизаше от известен род на военни, заселили се от столетия в североизточните области — все храбри мъже с открит и твърд характер, прочути бойци, ловци и пиячи, които винаги са си избирали жени със същия горд и независим нрав. В това отношение с Тао Ган за щастие проблеми нямаше, той беше заклет женомразец.

После изцяло го завладя мисълта за тежките решения, които му предстояха в столицата. Знаеше, че верните служители на трона ще го поощрят в намерението да се отдаде на политика след смъртта на цензора, но не беше ли по-добре да изчака величайшото оттегляне, преди да предприеме каквото и да е? Опита се да си представи как могат да се развият нататък събитията, но му беше трудно да мисли свързано. Приглушеният шепот на Цяо Тай и Тао Ган, който долиташе иззад завесата, го унасяше и когато той съвсем затихна, съдията заспа.

Пълна тишина цареше в това крило на двореца. С изключение на стражниците по долните етажи, всички бяха потънали в следобедна

дрямка.

Бамбуковата завеса се откряна с едва доловимо шумолене. Появи се Мансур и безшумно стъпи върху перваза на прозореца. Носеше само бяла препаска през слабините с втъкнат в нея извит нож. Вместо тюрбан на главата му имаше превръзка от ивица плат. Смуглото му мускулесто тяло плуваше в пот от усилието при изкачването през покривите на двореца. Затаи се за миг до прозореца, колкото да си поеме дъх. Със задоволство отбеляза, че съдията Ди спи дълбоко. През процепа в коприненото бельо се виждаше широката могъща гръд.

Мансур пристъпи до леглото с изяществото на пантера, която дебне плячката си. Стисна дръжката на ножа и в същия миг зърна висящия на стената меч. Какво по-хубаво от това да докладва на халифа, че е убил невярното куче със собственото му оръжие!

Той сграбчи меча и веднага го изтегли, но не беше добре запознат с китайските оръжия и ножницата издрънча на каменния под. Съдията отвори широко очи. Мансур изруга. Вдигна меча, за да го заби в гърдите на съдията, но зад гърба му се чу шум и той се обърна мълниеносно. В спалнята влетя Цяо Тай, облечен само в широките си панталони, и скочи върху Мансур, но миг преди да го сграбчи, арабинът го прониза с меча. Цяо Тай полетя назад, повличайки Мансур със себе си, а съдията Ди вече бе скочил от леглото и грабна кинжала от масата. Мансур го стрелна с очи, поколебавайки се за миг с меча ли да се бие, или със своя крив нож. Този миг на нерешителност реши съдбата му. Съдията скочи към него и заби кинжала във врата му с такава ярост, че бликналата кръв опръска всичко наоколо. Съдията блъсна мъртвото тяло на арабина настрани и се наведе над Цяо Тай.

Наточеното острие бе проникнало дълбоко в гърдите на помощника. Лицето му бе бяло като платно, очите — затворени. Тънка струйка кръв бе потекла от ъгъла на устните му.

В стаята се втурна Тао Ган.

— Веднага докарай лекаря на губернатора и вдигни стражата под тревога — изрева съдията.

Той сложи ръка под главата на Цяо Тай. Не смееше да помръдне меча. Поток от несвързани спомени нахлу в съзнанието му. Първата среща в гората, когато се би срещу Цяо Тай със същия този меч,

безбройните опасности, преживени заедно, десетките пъти, когато си бяха спасявали един другиму живота...

Загледан в отпуснатото лице, загуби всякаква представа за време. Изведнъж наоколо се появило множество хора. Лекарят внимателно изтегли меч и прегледа раната. Докато бършеше острието от кръвта, съдията дрезгаво попита дали може да преместят ранения на леглото. Лекарят кимна и прошепна в ухото на съдията:

— Само изключителната му жизнена сила го държи още жив.

Двамата заедно с Тао Ган и началника на гвардията пренесоха Цяо Тай на леглото. Съдията стисна дръжката на меч си и заповяда на началника:

— Кажете на хората си да изнесат оттук този арабин!

Цяо Тай отвори очи. Когато видя меч в ръката на съдията Ди, промълви с бледа усмивка:

— С меч се срещнахме, с меч се разделяме.

Съдията Ди с рязко движение прибра оръжието в ножницата му. Сведе се над окървавената, покрита с белези гръд на Цяо Тай и каза тихо:

— Дъждовен дракон ще бъде с теб, Цяо Тай. Не мога да нося меч, окъпан в кръвта на най-добрия ми приятел.

С щастлива усмивка Цяо Тай протегна ръце и прегърна меч. Остана за дълго загледан в съдията Ди. После сякаш пелена се спусна пред очите му.

СМЪРТТА НА ВОИНА

Тао Ган прегърна главата на Цяо Тай. Сълзи се стичаха по дългнестото му изпито лице.

— Да наредя ли да свирят траурен марш, ваше превъзходителство? — шепнешком попита началникът на гвардията.

Съдията Ди поклати глава.

— Не. Да свирят „Триумфалното завръщане“. Веднага!

Помоли лекаря и гвардейците да ги оставят сами. Сведени над леглото, съдията Ди и Тао Ган не откъсваха очи от лицето на приятеля си, което сега бе свършено спокойно, със затворени очи. Стояха дълго така, когато по страните на Цяо Тай се появи руменина. Цялото му лице се озари от някакъв плам, пот изби по челото на умирация, дишането му стана свистящо, от устата му потече кръв.

— Лявата колона... Напред! — прошепна Цяо Тай.

Изведнъж тишината бе разтърсена от тежките звуци на големите барабани по кулите на двореца. Ритъмът им се ускори, после нагоре се извиси пронизващият глас на фанфара, известяващ завръщането на воина победител.

Цяо Тай отвори замъглените си вече очи. Ослуша се напрегнато и безкръвните му устни се извиха в блажена усмивка.

— Битката е спечелена! — неочаквано и свършено ясно каза той.

В гърлото му нещо заклокочи, силен спазъм сгърчи мощното му тяло. Усмивката застина.

ГЛАВА XXV

ТАО ГАН ОПРОВЕРГАВА ПРИНЦИПИТЕ СИ; ПЕСЕН НА ЩУРЕЦ ПРИКЛЮЧВА ИСТОРИЯТА

Вече беше нощ, когато Тао Ган, подпомаган от четиримата агенти, приключи случая с убития цензор. Спокойно, с методична последователност потули всички обстоятелства. Тялото на покойната арабска танцьорка бе пренесено тайно в съдилището, преди да го предадат официално в храма на Цъфтящата пагода за кремация. Военната полиция подкара съучастниците на Лян, за да бъдат подложени на разпит. Щяха да се разправят с тях, когато конвоят стигнеше до билото на възвишението над реката. Тао Ган се усещаше смъртно уморен, когато най-сетне подписа и подпечата от името на съдията Ди всички необходими документи. Съдията бе побързал да напусне Кантон, за да уреди лично пренасянето на тялото на Цяо Тай в столицата. Потегли със специален конен конвой. Един взвод претърсваше и прочистваше пътя пред него. Стражниците развяваха флага с червен ширит по края, който означаваше, че имат право да реквизират коне във всеки пост. Ездата бе уморителен начин за пътуване, но пък най-бързият, за да се стигне до столицата.

Тао Ган излезе от съдилището и нареди на носачите да го откарат в дома на Лян. В него централната зала бе ярко озарена от светилници и факли. Тялото на господин Лян лежеше върху разкошно погребално ложе. Пред него се нижеше непрекъсната върволица от хора, които палеха ароматични пръчици и отдаваха почитанията си на мъртвеца. Посетителите посрещаше достолепен възрастен господин, за когото Тао Ган реши, че е чичото. Помагаше му старият домоуправител.

Докато наблюдаваше с неприязън траурния ритуал, Тао Ган изведнъж с почуда съзря до себе си търговеца Яо Тайкай.

— Тъжен, много тъжен ден за Кантон! — каза господин Яо. Печалният тон обаче ни най-малко не съответстваше на хитроватото му изражение. Явно вече си бе направил сметката, какво от интересите на покойника би могъл да присвои. — Разбрах, че вашият господар е заминал вчера — продължи Яо. — Той като че ли по някое време ме подозираше в нещо, защото ме разпита доста строго. Но това, че потегли обратно за столицата, без да предяви никакви обвинения срещу мен, означава, предполагам, че не съм сбъркал в нищо...

Тао Ган го стрелна остро с очи.

— Вижте сега... — започна бавничко той, — на мен ми е забранено да разговарям по служебни въпроси с външни лица. Но понеже сте ми симпатичен, ще ви дам една поверителна информация, която може да ви послужи. Човек не трябва да забравя, преди да го сложат на уреда за мъчение, да си издейства от палача да му пъкне едно дръвце между зъбите. Нали разбирате, много често се случва после хората да си отхапят езика. Но аз на ваше място не бих се притеснявал чак толкова отрано, господин Яо. Излишните тревоги никого не са спасили. Желая ви щастие!

Той се обърна и си тръгна, оставяйки господин Яо с обещани биволски очи.

Тао Ган освободи носилката и отиде пеш до пазара. Гърбът го болеше, краката му тежаха, но усещаше, че трябва да изпълни онова, което бе намислил. След врявата и блъсканицата на пазара тъмната задна уличка, по която сви, му се стори още по-зловеща. След като изкачи тясната стълба, за миг поспря пред вратата и се послуша. До ушите му едва-едва достигнаха нежни звънтящи звуци. Догадката му се оказа вярна. Той почука и влезе. Окачените малки клетки се открояваха на звездното небе, в сумрака едва-едва се забелязваше кошничката за чай на масата.

— Аз съм — каза той, когато тя се появи иззад бамбуковия параван. Хвана я за ръкава и я отведе до пейката. Седнаха един до друг. — Знаех си, че ще ви намеря тук — промълви той. — Потеглям обратно за столицата утре рано сутринта и не ми се искаше да си тръгна, без да се сбогуваме. Съдбата нанесе съкрушителни удари и на двама ни. Вие загубихте брат и сестра, аз: най-добрия си приятел — и той разказа накратко за смъртта на Цяо Тай. След това попита угрижено: — Как ще се справяте сега съвсем сама?

— Много е мило, че сте помислили за мен при вашата огромна тъга — спокойно отвърна тя. — Не се тревожете за мен. Преди да напусна дома, подписах на чичо си документи, с които се отказвам от всичките си права над имуществото на брат ми. Не се нуждая от нищо. Имам си щурците, с тях винаги ще ми е добре. Те не ме оставят да бъда самотна.

Тао Ган се заслуша в цвърчащите звуци.

— Пазя си двата щуреца от вас — най-сетне продума той. — Първия, който ми изпратихте, и втория, който намерих в изпитната зала. Аз също започнах да ценя песента им. Успокояващо е. Чувствам се възрастен и уморен, Ланли, мечтаейки само за спокойствие — той погледна с крайчеца на окото нежното ѝ лице и внимателно постави ръка върху нейната: — Наистина ще ви бъде много признателен, ако един ден дойдете и останете с мен в столицата. Заедно с щурците.

— Стига първата ви съпруга да не възрази — каза тя със същия спокоен глас...

— Аз съм сам. Нямам първа съпруга — после добави по-меко: — Но току-виж съм се сдобил... когато вие кажете „да“.

Тя повдигна сляпото си лице и внимателно се заслуша. Един звук се издигаше над всички останали, сребрист и нежен.

— Това е златното звънче — каза тя с доволна усмивка. — Ако се вслушате внимателно, ще чуете, че неговата песен означава не само спокойствие. Означава и щастие.

ПОСЛЕСЛОВ

През седми век двете най-могъщи държави в света са китайската Танска империя на изток и арабският халифат на запад, по това време владеещ целия Среден изток, Северна Африка и Южна Европа. Любопитното е, че всяка от тези две големи сили едва подозира за съществуването на другата: връзките им се осъществяват само в няколко пръснати тук-там търговски центъра. Наистина храбри китайски мореплаватели стигали с корабите си до Арабско море, но у дома разказите им били възприемани като моряшки небивалици. Желанието ми беше в този роман да покажа съдията Ди в необичайна обстановка и затова разположих действието в Кантон, голям пристанищен град и средоточие на връзките между китайци и араби.

Описаните събития са изцяло измислени, но те се свързват с известните исторически факти от това време, като например пътя към трона на страховитата императрица У, все по-здраво улавяща юздите на властта. Перипетиите в романа отразяват до известна степен назреващия сблъсък между нея и съдията Ди по повод най-големия успех в кариерата ѝ — отстраняването на законния престолонаследник. За този период от живота на съдията Ди любознателният читател може да научи повече от историческия роман на Ли Ютан *Lady Wu, a True Story* (Лондон, 1959; в него името на съдията Ди е изписано като Ди Женджие).

За лъжливата обява от глава XIX на настоящия роман ме вдъхнови една от най-старите китайски криминални истории. В нея е описана хитрост, приложена от китайския Макиавели, полулегендарния държавник Су Шън, живял през IV в. пр. Хр. За да отмъсти на своите политически врагове, които се опитали да го убият, на смъртното си ложе Су Шън помолил царя, след като умре, тялото му да бъде изложено разчленено на пазара с надпис, че е бил предател. Така враговете му, които се явили да искат награда заради покушението срещу предателя, били заловени и екзекутирани (вж. *T'ang-yin-pi-shih, Parallel Cases from under the Pear Tree, a Thirteenth*

Century Manual of Jurisprudence and Detection от Роберт ван Хюлик, Лай-ден, 1956).

Отровата, използвана от Зумруд, е описана в китайското историческо произведение Nan-chao-yeh-shih, в главата, посветена на планинското племе ди-анкуей, живеещо в Югозападен Китай (Histoire Particuliere du Nan-tchao, френски превод на Камий Сенсон, Париж, 1904, стр. 172).

Отново ще припомня, че по времето на съдията Ди китайците не са носели плитки. Този обичай се разпространява сред тях след манджурското нашествие през 1664 г. Преди това мъжете събирали косата си на кок и задължително носели шапка както навън, така и у дома. Не са пушили: тютюнът и опиумът навлизат в Китай много след времето на съдията Ди.

Роберт ван Хюлик

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.